БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қыркүйек айы 2024жыл 1 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 02.09.2024**	**Сейсенбі 03.09.2024**	**Сәрсенбі 04.09.2024**	**Бейсенбі 05.09.2024**	**Жұма 06.09.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балалардың балабақшаға тез бейімделу жағдайларын талқылау. «Апта дәйексөздері» тақтасымен таныстыру, балалармен әңгімелесуін ұсыну.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Суреттерді орналастыру» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Менің досым» Мақсаты: Дос болу сезімін дамыту үшін топқа қонақ боп келген Жанель қуыршақты таныстыру. Ол өзімен	«Біздің топ» Мақсаты:Балаларға топты аралатып, топтағы заттарды көрсету. Міндеттері:Оларды	Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата». Мақсаты: Ғажайып қоржынан алған заттарын танып, атай білуге үйрету.	«Қуыршақ» Мақсаты:Дыбыстарды дұрыс айтып, байланыстыра сөйлеуін үйрету**.** Міндеттері: Топтағы	«Кітаптар» Мақсаты:Сүйікті қуыршақтарымызбен бірге кітаптар қарайық. Міндеттері: Кітаптан

	ертіп келген достарын таныстыру. Міндеттері: Достарының есімдерін. сұрап, балаларға өз есімдерін айтқызу арқылы танысу дос болу жолдарын таныту. Достармен қандай ойын ойнайтынын сұрап ойын ойнау негізінде достық сезімдерін дамыту. Жанельдің достарына қалаулары бойынша сурет салып беру, арқылы немесе мүсін жасау арқылы жеке қарандашты , ермек сазды қолдану қабылеттерін қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту) (Сурет салу) (Мүсіндеу)**	атап, не үшін қолданылатынын әңгімелеуді дамыту. Топтағы заттарды салыстыру негізінде үлкен кіші, ұзын қысқа деген сөздерді түсініп, қолдануды үйрету. Заттарды пайдаланып көру қабылеттерін дамыту **(сөйлеуді дамыту) (Қоршаған ортамен таныстыру) (математика негіздері)**	Табиғат бұрышындағы еңбекті бақылау (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға көмектесуін жетілдіру)	қуыршақтармен еркін ойындар **(сөйлеуді дамыту)** Қуыршақтың сүйікті ойыншығы доп екен. Бізде доппен ойнай аламыз ба деп доппен ойындар ойнату.Сосын доптың суретін салып, мүсінін жасауын , тақтаға жапсыруын ұйымдастыру. Қол қимылын дамытуға жағдай жасау **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**	көргенімізді қуыршақтарымызға айтып берейік деп қызығушылығын жетілдіру **(көркем әдебиет) (сөйлеуді дамыту)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бала, бала, баламыз. Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа,				

	Батамыз да қаламыз Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Ойыншық қайдан келеді?» тақырыбында әңгімелесі негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Менің достарым» Міндеттері: Достары жайлы суреттер арқылы әңгімелесу. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* Заттардың арасымен еңбектеу *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, Қимылды ойын: Ақ доп, қызыл доп		**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* Заттардың арасымен еңбектеу *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, Қимылды ойын: Ақ доп, қызыл доп Спорттық жаттығулар: Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Секіру.* 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып , құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру Қимылды ойын: Сақина жасыру

	«Балабақша - жайлы мекен» Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау	**Қауіпсіздік ережелері.** Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол белгілерін (жүру бөлігі, жаяу жүргіншілер өткелі, тротуар) білу, бағдаршамның белгілеріне сәйкес жолдан өту.	«Әже» Топқа әже қонаққа келеді? Балалардан қонаққа кім келгенін сұрау. Сәлемдесу өз әжелерінің есімін атау, әже қандай адамі туралы әңгімелеп беруін сұрау негізінде сөйлеуін қалыптастыру**.** Ойыншық туралы жаттаған тақпағын айтып, әжеден сыйлық алып құану сезіміне бөленуіне жағдай жасау **(көркем әдебиет) (сөйлеуді дамыту)** Әженің қоржынынан шыққан заттарды санау, топтастыру, салыстыру бойынша санау қабылеттерін дамыту **(математика негіздері)**	Қуыршағымыз демалысын, оған арнап кереует құрастырып берейік. **(Құрастыру)** «Ұшқыр ой алаңы» жобасы «Тілім менің тірегім»	«Жол және орындық» Құрылыс материалдарынан жол және орындық жасауды үйрету. **(Құрастыру) «Smart bala» жобасы**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	«Балабақша қызметкерлері» туралы	«Ойыншықтар» жайлы өлең	Бақылау. Мақсаты: Әжеге	Серуенде аулада орналасқан ойын	Бірге ән айтып, би билеп көңілді жүру

	ұғымдарын кеңейту үшін. Балабақша ғимаратында серуен, мамандармен, топтармен таныстыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Ойыншықтар жайлы өлең жаттау Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды, Ақыл айтсақ, бұйырсақ. *М.Әлімбаев* **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын қимылды ойын: «Өзара айырмашылығын тап» Ұлттық ойын. «Асық ойыны»	қайталау. Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды, Ақыл айтсақ, бұйырсақ. *М.Әлімбаев* **(көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты:Ағаштарды бақылау, ауа райының өзгеруін бақылау негізінде зейінін, байқағыштығын дамыту Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық»	балабақша ауласын көрсетіп таныстыру, қайда немен айналысатындары туралы айтып беруіне жағдай жасау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Фланелеграф тақтасында балалардың еркін әрекеттерін ұйымдастыру. **(Жапсыру)** Еңбек. Мақсаты: Жапырақтар теру, құмыраға сәндеп салу. Әжегеде сыйға беру. Балалардың дербес әрекеті дамыту, еркін ойындары	құралдарын атап әңгімелеуін қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Бақылау. Мақсаты:Ауа райының ерекшеліктерін байқау. Күз мезгіліне тән құбылыстарды атауды үйрету. Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Поезд Ұлттық ойын. «Ханталапай»	жағдайын жасау. (музыка) Бақылау. Мақсаты:Ағаштарды бақылау, ауа райының өзгеруін бақылау негізінде зейінін, байқағыштығын дамыту **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Сақина жасыру
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту)** Қазақ халық ертегілерін оқып беру **(көркем әдебиет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті	Достарымызбен шеңберге тұрайық, ойыншықтардан шеңбер жасайық. «Шеңбер» Міндеттері: Шеңбер бойлап айналайық. Топта шеңберге ұқсас заттарды тауып салыстыру. Дайын жапсыру пішіндерінің ішінен домалақ пішінді табу, атау,тақтайшаға жапсыру. **(Жапсыру)**	Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп, еркін тақырыпта сурет салу, тұзды қамырды пайдаланып мүсін жасау. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерді тізбектеп жапсыру.	«Қоралар» Міндеттері: Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша жануарларға қоралады жасауды үйрету **(Құрастыру)** «Мерекелік әсем шарлар» Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты: Өнер орталығында суретін салу, мүсінін	«Ойыншық» Міндеттері: ойыншық туралы жаттаған тақпақтарды айтқызу арқылы есте сақтауын дамыту. **(көркем әдебиет)** Ойын. «Таны ата» Мақсаты: Ол зат қандай сұрағына жауап беруін қалыптастыру. **(математика негіздері)**	«Артығын тап» дидактикалық ойын. Тапсырмалары бар қораптарды көрсету. Ойнап көреміз бе? деп«артығын тап» айдарында тапсырмаларды орындату **(математика негіздері)** Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты:Қандай суретті бояймыздеп балаларға қалауы

	(математика негіздері)	**(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	ермексаздан жасауды жетілдіру **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)**		бойынша таңдаған жемісті бояту, ермак саздан жасату немесе тақтаға жапсыру және сипаттауын қалыптастыру. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Менің отбасым",** отбасы тақырыбында мақал-мәтелдер айтқызу.	**"Жапырағына қарай ажырат" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба білуге жаттықтыру, сөздік қорын толықтыру, есту, қабылдау қабілетін дамыту.	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу. Үлгі:** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз.	**"Өз әжең" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсаты: баланың сөздік қорын жақын туыстарын білдіретін жаңа сөздермен толықтыру.	**"Отбасы" тақырыбында санамақтар айтқызу.** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балаң үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде-бесеуміз.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				
Серуен	Балалардың қалауы бойынша ойыншықтарды алып, шығу, еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр «Үйшік»	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар орындық т.б **(құрастыру)**	Мысықтың дауысын салу. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Қандай көкөніс пен жеміс-терді білетінін сұрау. Қ/о: «Не жедің, тауып айт»

	Құрылыс заттарынан достарына үйшік құрастыру **(Құрастыру)**	Қ/о: Тырналар-тырналар			
Балалардың үйіне қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Балалардың сүйіктігі ойыншығы туралы әңгімелесу.	Топқа ойыншық алмасу сөресін жасауды ақылдасу	Табиғи материалдардан ойыншық жасауды ұсыну.	Үйде баламен доппен ойнауды ұсыну.	Апта бойғы жұмыстар бойынша ақпарат беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қыркүйек айы 2024жыл 2 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 09.09.2024**	**Сейсенбі 10.09.2024**	**Сәрсенбі 11.09.2024**	**Бейсенбі 12.09.2024**	**Жұма 13.09.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балалардың тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, одан өз отбасы жайлы айтып беруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** **«Апта дәйексөздері» тақтасында жазылған «**Әдептілік белгісі –иіліп сәлем бергені» түсіндіру.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарау. **Балармен жеке жұмыс.** Отбасы мүшелерінің суреттерін көрсітіп, әр бір мүшені атап, есімдерін атау. Оларды сипаттауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**				
	Еңбек. Мақсаты:Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. «Отбасы» суретін көрсету. Міндеттері: Суретте не бейнеленген?	Шығармашылық әрекеттер. «Әжемнің кәмпиттері» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша домалақ кәмпиттер суретін	Отбасы бейнеленген кітаптарды қарату. Тек адамдардың емес, жануарлардың отбасы жайлы түсінігін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)**	«Анаға сыйлық» Міндеттері: сыйлық жасауға ынталандырып сипаттап сөйлеуді үйрету. Балалардан аналары не жақсы көретінін сұрау	«Ата мен әже» Міндеттері: олардың суреттін қарау. Олар туралы не білетіндерін айтқызу. «Бес саусақ» өлеңін айтқызу

	-Суреттегі отбасы мүшелерін атуын? - Ата, әже, әке, апа, іні, қарындас -суреттегі отбасы мүшелерінің не істеп отырғандығы жайлы әңгімелету негізінде сөздік қорын кеңейту,байланысты рып сөйлеуді үйрету. «Отбасы» рөлдік ойындарын ойнау негізінде сөйлемді дұрыс құрап сөйлеуін дамыту. **(көркем әдебиет) (сөйлеуді дамыту)**	салғызу, ермексаздан әже ауылындағы құрт мүсінін жасау арқылы дөңгелек мүсінді жасату, Дастархан бетіне домалақ бауырсақтарды жапсырып орналастыру жұмыстарын жасауды үйрету. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	Құрылыс орталығында жануарлар отбасына үйшік құрастыруды меңгерту. **(құрастыру)**	Өз қолдарымен сыйлық жасату. Балалардың таңдауы бойынша орталықтарға бөлініп табиғи материалдардан қолға тағатын моншақ тізбегін жасауды үйрету. Гүлдер (немесе басқа заттарды) суретін саусақпен салуды үйрету. Қағаздан жасалған гүл себетіне ұсақ гүлдерді жапсыруды үйрету. **(жапсыру) (сурет салу) (сөйлеуді дамыту)**	Бас бармағым – атам, үйдің данасы Балан үйрек - әжем, ошақ анасы Ортан терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсың арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин **(сөйлеуді дамыту)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымию) Бірге күліп жүреміз «Менің отбасым», «Менің анам және әкем», «Мен аға әпкем, іні қарындасым» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Отбасы» суретін көрсету. Міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау. Тәрбиеші көмекшісімен бірге рөлдік ойын ойнау. Балалардың бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуде дамыту	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* еденге қойылған тақтай бойымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.*	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Заттардың арасымен еңбектеу, арқанның,доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; Қимылды ойын:	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Жүгіру.* сапта бір-бірден, алаңның бір жағынан екінші жағына жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) Қимылды ойын: Құстардың ұшып

		бір-бірінің жанына сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> Поезд		Қуыр-қуыр қуырмаш. <u>Спорттық жаттығулар:</u> Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын жетілдіру	келуі
	«Бір кітап» акциясы аясында балалардың үйден алып келген кітаптарын сөреге қойып, топтағы кітап орталығын жасау.	Құрастыру материалдарынан әр түрлі құрылымдар құрастыруды дамыту. **(құрастыру)** **«Smart bala» жобасы**	«Анасының көмекшілері» айдарымен аспаздық әрекеттерді тұзды қамырды домалақтап, алақан арасында басу арқылы күлше жасатуды үйрету. **(мүсіндеу)**	«Кітап – менің қазынам» кітап орталығында кітап қарау мәдениетін меңгерту.	«Жас тыңдарман» жобалары аясындағы балалар кітапханасының жұмысы. Балалардың таңдауы бойынша кітаптар оқып беру.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	«Отбасымызбен тұратын үйшік» Міндеттері: бормен салуды үйрету. **(сурет салу)** «Күз мезгілінің ерекшеліктері» Міндеттері: назар аударту. Жел соғып тұр, далада салқын деген	Нешеуміз? тақпағын таныстырып мазмұнын айтуға талпындыру Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым –әкем Балалы үйрек-анам. Ортан терек –ағам	«Мен көмекші боламын» Міндеттері: Мен көмекші боламын айдарымен аулада тазалық жұмыстарын орындауға қатыстыру және аула сыпырушысының еңбегімен танысуға	Еңбек. Мақсаты: Аналарға арналған сыйлықтарды жасау үшін табиғи материалдарды жинау. «Нешеуміз?» Міндеттері: тақпағын жаттауды пысықтау **(көркем әбедиет)** «жапырақтар»	«Бақша ауласындағы ағаштар мен гүлдер» Міндеттері: Бақылау, оларды бір бірімен салыстыру, санау қабылетін дамыту. **(қоршаған**

	ұғымдарды түсінуін жетілдіру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар	Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек –сен Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. *І.Шұғаев* **(көркем әбедиет)** Бақылау. Мақсаты: Гүлдердің құрағанын сарғайғанын көрсету және сипаттауды меңгерту **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер	жағдай жасау. Айналадағы тазалықты байқап айтуын дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар.	Міндеттері: Ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жапырақтарды салыстыру, жапырақтардың қай ағаштар түскенін атауын үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар	**ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еңбек. Ағаштардың түскен бұтақтарын жинап, жануарларға қора құрастыруды үйрету. **(құрастыру)** Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				

	Электронды кітаптан ертегі қойып беру **(көркем әрекет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті	«Аналарымызға арналған моншақ» Міндеттері: моншақ жасайық деп ермексазды алақан арасында жұмырлап дөңгелектеп моншақ жасауды жетілдіру. Домалақтарды бір біріне біріктіріп ұзын түрлі түсті моншақ жасату. Жасаған моншағымыздағы домалақтарды салыстырайықшы, қане қайсысы үлкен, қайсысы кіші. Дидактикалық ойын «артық пішінді тап»	Тақпақтарын қайталау. Би үйрену. **(көркем әдебиет, музыка)** «Шама» Міндеттері: Ана әке бала қуыршақтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруды үйрету. **(Математика негіздері)** Өнер орталықтарында еркін іс әрекеттер	«Нешеуміз?» Міндеттері: тақпақты қайталап айтуын ұйымдастыру **(көркем әдебиет)** Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты: Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта сурет және жапсыру жұмыстарын ұйымдастыру.	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. **(көркем әдебиет, музыка)** Шығармашылық әрекеттер. Мақсаты: Аналарға берілетін сыйлықтарын аяқтау жұмыстарын ұйымдастыру. Екінші топқа ермексаздан торт жасауды меңгерту **(мүсіндеу).** Еркін іс әрекеттер	«Тақия» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша аталарға арнап тақия суретін бояуын ұйымдастыру, қарандашты дұрыс ұстауын дамыту. Түрлі түсті ермексаздан моншақ (дөңгелек) жасау. Фланелеграфқа моншақ бөлшектерін жапсырып, моншақ тізу. **(сурет салу,**

	(математика негіздері) (Мүсіндеу) Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс әрекеттер				**мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	**Апта күндерін жаттау.** Мақсаты. Апта тақырыбына байланысты тақпақтар жаттау.	**"Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттерге әңгіме құрастыру.** Мақсаты. "Табиғат әлемі" тақырыбында сюжетті суреттер қарастыру.	**"Күзде" тақпақ айтқызу.** "Күзде" (Ескен Елубаев) Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе, Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толды астыққа, Алғыс сағаң, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз!	**"Күз" туралы сюжетті суреттерге әңгіме құрау.** Мақсаты. "Күз" тақырыбында сюжетті суреттер көрсету. Сұрақтар қою. Балалардан сұрақтарға толық жауапты талап ету.	**Күз мезгілінің ерекшеліктері туралы әңгімелесу.** Мақсаты. Күз мезгілінде болатын табиғат ерекшеліктеріне байланысты жұмбақтар шешу.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту**).				
Серуен	Қ/о «Ақ доп, қызыл доп» Еркін ойындар	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін	«Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше	Нешеуміз? Тақпағын қайталап пысықтау

	Жеке әңгімелесулер **ТӘРТІП САҚТАП ЖҮРЕМІН** Үйренуден тынбаймын, Білімімді шыңдаймын. Кішілерге қамқормын, Үлкендерді тыңдаймын. Велосипед теппе деп, Айтпаса да, еп керек. Жүгірмеймін доп қуып Көліктерге бетпе-бет. Көше жаққа бармаймын, Таса жерде қалмаймын. Ойнау үшін арнайы Орындарды таңдаймын. Өзенде де, тауда да, Саябақта, аулада Тәртіп сақтап жүреді Шымыр, дені сау бала. *Қ.Шағыр* **Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.**	атауды үйрету.	геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау (Математика негіздері) Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	сәттері жайында әңгімелесу	(көркем әдебиет) Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Балалардың үйіне қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Отбасылық сурет беріп жіберуін сұрау.	Отбасында қандай ойындар ойнауға болады кеңес беру.	Отбасындағы баланың рөлі туралы сұрау.	Ата әжесінің суреттерін беріп жіберуін өтіну	Іс шарадан алған әсерлерін сұрау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қыркүйек айы 2024жыл 3 апта

Мектепке дейінгі ұйым : ЖШС "Диана 2019"балабақшасы

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 16.09.2024**	**Сейсенбі 17.09.2024**	**Сәрсенбі 18.09.2024**	**Бейсенбі 19.09.2024**	**Жұма 20.09.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** «Апта дәйексөздері» Отан отбасынан басталады.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Күзгі ауа райына байланысты балаларда болатын аурулар туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Қуыршақ қонаққа дайындалуда», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Бауырсақ» Міндеттері: Кітаптар арасынан «Бауырсақ» ертегісінің кітабын табу ондағы суреттерге қарап ертегі айту дағдысын қалыптастыру. Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. **(көркем әдебиет)**	«Бауырсақ» Міндеттері: Қонаққа бауырсақ келуін ұйымдастырумен балалардан өзі туралы не білетінін сұрау, жауап табуды үйрету Бауырсаққа арнап білетін тақпақтары мен әндерін айтып, музыкаға би белеуін	«Үйшік» Міндеттері: Шағын үйшік салуды үйрету Құрастыру материалдарынан үйшік жасауға көмектесу. **«Smart bala» жобасы (құрастыру) (сурет салу)**	Дидкатикалық ойын «қай ертегіден» арқылы суреттерді көрсетіп қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салысытыру, санау **(математика негіздері) (көркем әдебиет)**	«Ойыншықтар жәрмеңкесі» Міндеттері: жәрмеңке ұйымдастырып, әр түрлі ойыншықтарды алып ойынан ертегі құрастыру дағдысын дамыту. Жануарлардың қимылы мен дауыстарын салу қабылеттерін

		ұйымдастыру. Қимылды ойын ойнату. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)**		Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстар. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	жетілдіру. Біртекті ойыншықтардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсетуді үйрету. **(математика негіздері) (көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру.Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсың арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Ерте тұрып күнде мен Терезені ашамын -Сәлем!,-деймін күнге мен Шаттық әнге саламын -Қайырлы таң апашым! деймін келіп апама Қайырлы таң аташым! деймін келіп атама				

	Қайырлы таң, достарым! деймін келіп досыма, осындай жақсы көңіл күйде әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Бауырсақ» Міндеттері: Ертегіні үстел үсті кейіпкерлері айтып беруіне үйрету. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды,естуді дамыту	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Секіру.* 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру Қимылды ойын: «Допты дәлдеп лақтыр»	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Еңбектеу, өрмелеу.* Заттардың арасымен еңбектеу *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру Қимылды ойын: Құстардың ұшып келуі Спорттық жаттығулар: Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын жетілдіру	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Секіру.* 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру

					Қимылды ойын: Сақина жасыру
	Балаларға бүгін қуыршақ театрын тамашалайтынымызды хабарлап «Бауырсақ ертегісі» желісі бойынша айтылған әнді қайталап айтқызу, ертегі туралы пікірлерін сұрау. **(сөйлеуді дамыту)**	Дидактикалық ойын «Айырмашылығын тап»	**«**Үш торай» мульфилімін тамашалау. Балалардың ойын тыңдау арқылы сөйлеуін дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	Сюжетті-рөлдік ойын «Дүкен» ойындары - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Ойыншықтарға арнап әр түрлі заттар құрастыру **(құрастыру) «Smart bala» жобасы**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).**				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін көкөніс пен жемістерді қарау, бақылау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** «Бауырсақ» Міндеттері: Ұжымдық сурет салу. Үлкен табақ бетіне	Бақылау. Мақсаты: балабақша ауласын сипаттап, ауа райы туралы айтып беру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Бауырсақ» Міндеттері: Ермексаздан бауырсақ жасап	Үш торайдың іс әрекеттерін қайталау. Дыбыстарын салу. Кітаптан ертегіні қарау. **(көркем әдебиет)** Еңбек. Мақсаты: Балабақша ауласынан табиғи заттарды тауып,	Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар **(құрастыру)** Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру.	Бақылау, еңбек. Мақсаты: Балабақша аумағын мекендейтін тірі табиғат нысандарымен танысу. Оларға қамқорлық таныту әдістерін таныстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	бауырсақты салдырту. **(сурет салу)** Еркін ойындар	көрсету, бормен бауырсақтың суретін салуды ұйымдастыру **(мүсіндеу, сурет салу)** Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» Бауырсақ қоштасып, ертегілер еліне қайтады.	ертегідегідей үй жасауға қолдану. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеттері	Балалардың дербес әрекеттері **Қауіпсіздік ережелері.** Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін сақтау.	Еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Орыс халық ертегілерін оқып беру **(көркем әрекет)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.				

	«Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті	«Тәулік бөліктері» Міндеттері: Тәулік бөліктерін тануын дамыту оларды атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. **(математика негіздері)** «Бауырсақ» Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша бауырсақты ермексаздан жасау, ертегі кейіпкерлерін ретімен фланелеграфта жапсыру. **(мүсіндеу, жапсыру)**	«Бауырсақ» Міндеттері: Бүгін кім келгенін естеріне түсіру. Үстел үсті театр ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру Құратырмалы ойынышықтардан Бауырсаққа үй құрастыру. Фланелеграфта ертегі кейіпкерлерін сол жақтан оң жаққа қарай жапсыруды пысықтау **(Құрастыру) (Математика негіздері)**	«Торай» Міндеттері: ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру, салыстыру (үлкені кіші) Балалардың қалауы бойынша еркін әрекеттер таңдау. Ертегі желісі бойынша сюжеттік сурет салу**.** Сюжеттік мүсіндеу. Фланелеграфта ертегі кейіпкерлерін жапсыру **(Сурет салу, Жапсыру, Мүсіндеу)**	«Үш торай және бауырсақ» Міндеттері: ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. Кітаптарға қарап айту. дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**	«Ертегілер елінде» Міндеттері: Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша ертегі кейіпкерлері немесе ойдан шығарылған ертегі кейіпкерлерін суретін салып, мүсінін жасау. Дайын пішіндерден ертегі кейіпкерін жапсыру жұмыстарын

		(Жапсыру)	**(Математика негіздері)**		орындау **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Артикуляциялық жаттығулар.** Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.	**"Туған елдің ұлымын" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Туған елдің ұлымын" (Асқаржан Сәрсеков) Аспанымдай мөлдірмін, Жайлауымдай жазықпын, Өзенімдей өршілмін, Гүлдерімдей нәзікпін. Қуат алған өзінен, Туған елдің ұлымын. Бақытты етіп өсірген Отанымның гүлімін.	**"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.	**"Қаладағы жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту; жыл мезгілдері туралы сипаттамалық әңгімелер құрастыру кезінде толық сөйлемдермен сөйлеуді дамыту; бақылау, көрнекі зейін, есте сақтау қабілетін дамыту; туған қаланың табиғатына деген қызығушылықты тәрбиелеу.	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күз" (Мұқатай Жылқыайдарұлы) Алма, өрікті қамбаларға Толтырды әкеп алтын күз. Шәкірт болып парталарға Отырды кеп алтын күз. Бұлт болып та Алатауға Байланыпты алтын күз. Дастарханда таба нанға Айналыпты алтын күз.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту**).				

Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Табиғи материалдардан бауырсақтың жолын құрастыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Бауырсақ ертегісіндегі әндерді қайталау Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	Ертегідегі жануарлар қандай табиғатқа жатады. Міндеттері: Өлі әлде тірі табиғатты танып анықтауын қалыптастыру. Жануарлардың қайда тіршілік ететінін зерттеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар
Балалардың үйіне қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Бауырсақ ертегісі туралы айтып беруін баласынын сұрауға кеңес беру.	Бауырсақ жасауын сұрану	Үш торай мультфилімін бірге тамашалауға кеңес беру.	Ертегілер кітабын бірге қарауға кеңес беру.	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қыркүйек айы 2024 жыл 4 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 23.09.2024**	**Сейсенбі 24.09.2024**	**Сәрсенбі 25.09.2024**	**Бейсенбі 26.09.2024**	**Жұма 27.09.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу олар үшін жайлы жағдай жасау. Балалардың тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуін бақылап үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, балабақшаға келе жатқанда табиғаттан қандай өзгерсітер байқаны туралы жеке жеке сұрау **(сөйлеуді дамыту).** Бірлікбар жерде – тірлік бар. «Апта дәйексөздері»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың мінезіндегі өзгерістер туралы, ауа райының өзгеруіне байланысты киінуі туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Күн және жаңбыр», «Балабақшада не өседі?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу,құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға қызықтыру) **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Күзгі жапырақтар» Міндеттері: Бүгінгі күнімізді серуеннен бастап. Бақша ауласын аралап, күзгі табиғатты тамашалап бақылау. Ағаштардан түскен бұтақтар мен жапырақтар, дәндерді жинап топқа алып келуді жетілдіру.	«Жемістер мен көкөністер» Міндеттері: Балаларға түрлі жемістер мен көкөністер араластырылып салынған себетті көрсету себеттегі жемістермен көкөністерді бөліп	«Күз туралы ертегі»айтып. Міндеттері:Балалардан күз туралы ертегі мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді дамыту. **«Күз» тақпағын жаттату** (Қабдікәрім Ыдырысов)	«Күздегі құстар мен жануарлар» Міндеттері: терезенің алдына барып олардың тіршілігімен таныстыру. Бақша ауласына құстарды бақылау, олар жайлы. өздері не білетін айтқызу. Құстарға	«Күзгі тіршілік» Міндеттері: Күзде жануарлар не істейді, адамдар не істейді сұрау. Тіршіліктеріндегі айырмашылықтарды айта білуін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)**

	(қоршаған ортамен танысу)	екі ыдысқа салу және оларды сипаттауды дамыту. «Дәмін татып біл» ойынын ойнату Балаларға таңдау еркіндігін беру. Қалаған орталықтарына барып. Қалаған жеміс ,көкөніс суретін салуға және мүсіндеуге үйрету **(сурет салу,. (мүсіндеу) (сөйлеуді дамыту)**	Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. **(көркем әдебиет) (сөйлеуді дамыту)**	жем, су беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Өнер орталығында: Құстардың суретін пішіндерден құрап жапсыру **(жапсыру)** Құрастыру материалдарынан құстарға үйшік жасау. **(құрастыру)**	Балалардың қалауы бойынша кітап көруге, бақша күтушісінің құрал саймандарын мүсіндеп жасауға үйрету **(мүсіндеу)**
Ертеңгілік жаттығу	Қыркүйек айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Ас болсын тамағың Өсіп ер жет қалмағың Орындалсың арманың Бойға сіңсін жеген тамағың. Аумин **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Достарым көп бақшада (шеңберге тұру) Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып) Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымию) Бірге күліп жүреміз Балалар қазір жылдың қай мезгілі?Күз туралы видео көру. Күзде қандай өзгерістер болады? Видеоға қарап				

	айтқызу Терезеден табиғатты бақылау, күнделікті ауа райына байланысты табиғат бұрышында суреттерді ауыстыру. Неге жапырақтар түсін өзгертеді, неге олар түседі тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Күз мезгілі» Мақсаты: күз туралы түсінік қалыптастыру Міндеттері: Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Жүгіру.* әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Секіру.* заттарды айналып және заттардың арасымен секіру Қимылды ойын:	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Жүгіру.* әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* Заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның, доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр) Қимылды ойын: Ақ доп, қызыл доп Спорттық	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Жүгіру.* әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) Қимылды ойын: Поезд

		Т ы р н а л а р - т ы р н а л а р		жаттығулар: Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын пысықтау	
	«Күзгі жапырақтар» Міндеттері: Балалармен бірге жапырақтарды бояу**(сурет салу)** Жапырақтардан безендіру заттарын жасап, топты безендіру. **(жапсыру)**	**Қауіпсіздік ережелері.** Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін сақтау.	Балалардың қалауы бойынша екіге бөлу. «Күзгі жаңбыр» Міндеттері: Күзгі жаңбыр суретін салуға ынтасын дайындау. «Күзгі жемістер» оларды салатын табақты мүсіндеуді үйрету**(сурет салу, мүсіндеу)**		
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотори**каны дамыту).				
Серуен	«Күзгі бақта пісетін жемістер мен көкөністер» бақылау. «Дәмін татып біл» ойынын ойнату. Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді дәміне қарай тану, атау қабылетін дамыту**(қоршаған**	Күз ханшаймымен серуен, күздің ерекшеліктері туралы айтып беруін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Бірге тақпақ жаттауын ұйымдастыру **«Күз»**	Жеке балалармен күз туралы ауызша ертегілер құрап, оны айтуын жетілдіру. Балалардың дербес ойындары Күзгі ауа райының ерекшеліктерін байқау. Табиғи материалдар	Жасаған үйшіктерін сынақтан өткізу. Басқа да жануарлар туралы кітаптар қарау. **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	«Еңбек құралдары» Міндеттері: Бақша күтушісінің пайдаланатын құралдарын таныстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес

	ортамен таныстыру) Ермексаздан сәбіз жасату. **(мүсіндеу)** Еркін ойындар	(Қабдікәрім Ыдырысов) Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. Дидактикалық ойын «Қай кезде киеміз?» Мақсаты: Балаларға жаз және күз мезгілінде киетін киімдердің әр түрлі бейнесі бейнеленген суреттерді көрсетіп, қай кезде киетінін сұрау, жауп қайтаруды пысықтау. **(көркем әдебиет)** Еркін ойындар.	жинау. Әр түрлі заттарды лупа арқылы көріп зерттеуін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласына күзде отырғызылатын ағаштар мен гүлдерді отырғызу жұмыстарын бақылау, көмектесу. Балабақша ауласындағы ағаштар мен гүлдерге күтім жасау. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	әрекеті, еркін ойындар
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже айту. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Бесік жырын айтып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**). Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті	«Күз» Балаларды қалауы бойынша екі топқа бөлу. Кітаптардан күзгі табиғат туралы суреттер қарап, ертегі тыңдауды дамыту**(сөйлеуді дамыту)** Жапырақтарды салыстыру сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру **(Математика негіздері)**	«Геометриялық пішіндерді тану және атау» Міндеттері: тану және атау дағдыларын пысықтау. Жемістер мен көкөністердің суретіне геометриялық пішіндерді беттестіріп қойып, қай пішінге ұқсайтынын анықтауды жетілдіру. Құрастыру материалдарынан жемістер мен	«Күз бейнесі» Міндеттері: күзгі жапырақтардан жапсыру арқылы композиция жасап көрсетуді қалыптастыру. Геометриялық пішіндерді тану және атау жапырақтарға қою арқылы анықтауын дамыту. **(Математика негіздері) (жаспыру)**	«Қыстайтын және жылы жаққа ұшып кететін құстар» туралы мультфильм қарау. Міндеттері: Неге олар ұшып кетеді деген сұраққа балалардың пікірін тыңдау. Геометриялық пішіндерді тану және атау, жапсырған құстарын қандай пішіндерден құрады айтып беруді менгерту **(математика**	«Ағаштарды қандай?» геометриялық пішіндерден жасауға болады ойларын айтуды үйрету. **(математика негіздері)** Еркін ойын. Шығармашылық жұмыстар. Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша апта бойы жасаған жұмыстарын қайталау. **(Сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**

		көкөністерді салатын қораптарды жасау. **(Құрастыру) «Smart bala» жобасы**		**негіздері) (сөйлеуді дамыту)**	
Балалармен жеке жұмыс	**"Күз" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күз" (Тұрдыбек Досанов) Ұшырды жапырақты жел екпіні, Ол, сірә, көрді дейсің елеп кімді. Жоғалтқан ойыншығын жас баладай, Мұңайып үй артында терек тұрды.	**"Жау, жау, жаңбыр!" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Жау, жау, жаңбыр!" (Шәміл Мұхаметжанов) Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сен едің. Жас егін де ержетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. Менің еккен бағымда Өссін жүзім, өріктер.	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әртүрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру.	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	**Жыл мезгілі жайлы әңгімелесу.** Мақсаты: қарапайым сұрақтарға толық жауап беру іскерліктерін жетілдіру.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Жапырақтардан қарапайып дестелер	Қимылды ойын: «Допты дәлдеп	Әр түрлі құрылыс материалдардан	Балалардың қалауы бойынша ұжымдық	«Күз» такпағын қайталау

	құрастыру **(құрастыру)** Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	лақтыр» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	қарапайып құрылыстарды құрастыру **(құрастыру)** Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	күзгі жануарлар мен құстар тіршілігі тақырыбында сурет салу және мүсіндеу. **(сурет салу, мүсіндеу)** Қимылды ойын: «Допты дәлдеп лақтыр» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар	(Қабдікәрім Ыдырысов) Күзім-ау, күзім-ау Мінезің бұзық ау, Жаңбырың сікіреп, Келгенің қызық-ау. Тақпағын қайталау, жеке балалармен жұмыс. **(Көркем әдебиет)** Қимылды ойын: «Поезд» Балалардың дербес әрекеті, еркін ойындар
Балалардың үйіне қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Күзгі табиғат туралы баласымен әңгіме жүргізуді ұсыну	«дәмін татып біл» ойынын ойнауға кеңес беру.	Күз туралы сурет салу, кітап қарауды ұсыну.	Құстарға үйшік жасауды ұсыну	Балалармен апта бойы жасаған жұмыстардан алған әсерлерін сұрау.

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАР КАРТОТЕКАСЫ

Қыркүйек айы (сылдырмақпен)

I. Жүру , бір-бірінің соңынан сылдырмақты қолына ұстап жүру,
жүгіру, шеңбер болып тұру.

II. Жан-жақты дамыту жаттығулар:

Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.
1- колды жоғары көтеру, 2- оңға, 3- солға сылдырлату, 4 – бастапқы қалып. 4-5 рет қайталау.
2. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.
1- отыру, 2- сылдырмақты тізеге ұру , 3- шыдырлату, 4-қалып.4-5 рет кайталау.
3. Бастапқы қалып; аяқтың арасы ашық, қол жанында 1-2 алға қарай сермеу, 3-4артқа қарай сермеу. 4-5 рет қайталау.
4. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.
1-колды созу, 2-аяқты ұшына тигізу, 3-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.
5. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол.
Қояндарша қос аяқтап секіру.5-6сек.
III. Еркін тыныс алу жаттығулары.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр *(Тәрбиеші балалармен бірге)*

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: кызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз тусіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жақывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап беруі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Асық ойыны

Асық ойыны - қазақ халқының дәстүрлі ойыны. Асық ойыны күндізде, түнде де ойналады. Күндізгісі – мергендікке, түнгісі –ептілікке баулиды. Иіргенде түскен қалпына қарай асық – алшы, тәйке, бүк, шік деп, ал атуға арнап арнайы қорғасын құйылып жасалғаны – сақа, жақсылары – оңқай аталады. Асық ойынының мынадай түрлері бар: құмар, тәйке, омпы, алшы, хан (хан ату), т.б.

Ханталапай

Бұл отырып ойналатын ойын. Оған төрт-бес үміткерден қатысады.Ойын үшін он асық таңдап алынады. Он бірінші асықтың ерекше өзге түске (қызыл, не көк) боялған болуы шарт. Бір-бірден асық иіріледі де, қорытынды бойынша ойыншылардың кезектері анықталады. Бұдан соң алғашқы ойыншы қос уыстай ұстаған бар асықты ортаға иіруі керек. Қалған ойыншылар өзге асықтардан ерекшеленген «ханға» көз салады.Себебі, хан алшы түссе, барлығы тарпа бас салып, ортадағы асықтарды,

хан талапай жасауы тиіс. Хан кімнің қолында кетсе, келесі үйірі кезегі соған беріледі екен, хан мен бірге қолына ілінген асықтардың санына қарай ұпай жазылады.

Хан алшы түспеген жағдайда иірген ойыншы шашылған асықтардың бүгі мен бүгін, шігі мен шігін, алшысы мен алшысын, тәйкесі мен тәйкесін бір-біріне соғып, бір-біріне тимей қалғанша ұпай жинайды. Көздеген асығы үшінші бір асыққа тиіп кетсе немесе бөгде асықты қозғап қалса да, ойынның бұзылғаны. Онда кезек келесі ойыншыға беріледі. Осы ретпен әр ойыншы жинаған асығының санына қарай ұпай жинайды. Межелі ұпай санын (100, 40) ойын жүргізуші алдын-ала белгілейді. Межеге бұрын жеткен ойыншы жеңімпаз болып саналады.

Ескерту: Асықтарды бір-біріне тигізу кезінде қолмен сүйретіп апаруға, орнынан қозғап түзетуге болмайды. Ойынның соңына дейін ханға бірде-бір асық тимеуі керек. Себебі ол – хан.

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айы 2024 жыл 1 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 30.09.2024**	**Сейсенбі 01.10.2024**	**Сәрсенбі 02.10.2024**	**Бейсенбі 03.10.2024**	**Жұма 04.10.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуы - балалардың оң мінез-құлық қабілеттерін қалыптастыру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта жаңа ойыншықтар жармеңкесі ашылғанын хабарлап бұрын көрмеген ойыншықтармен еркін ойнауына жағдай жасап көңіл күйін көтеру. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен балаларды ауа-райына байланысты киім кию қажеттілігі туралы әңгімелесу				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, бояу, суретті кітапшаларды бояу, қарау. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Ойын алаңы» Міндеттері: Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен	«Ойын мен ойын» Міндеттері: жаттығулары арқылы сөздік қорын кеңейту. Екі бала арасында доппен ойын. Допты бір біріне берер кезде бір бала жемістерді, ал екіншісі көкөністерді атайды. Барлық	«Геометриялық фигуралар» Міндеттері: Пішіндерді тану (дөңгелек, үш бұрыш, шаршы) және атау. Жемістермен көкөністер қандай пішінге сәйкес келеді. Корточкалармен жұмыс.	«Ойын алаңы» Міндеттері: Ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан үлгі бойынша және ойдан құрастыру дағдыларын жетілдіру. **(Құрастыру)**	«Жеміс пен көкөніс» Міндеттері: Балаларға топтағы жеміс пен көкөніс макет ойыншығымен ойнауға жағдай жасау. Ойнап отырған ойыншығы тура сұрау. Бұл ойыншық несімен ұнайды. Оның түсі,

	ойындар. Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Сөрелерге ойыншықтарды жинау.	баланың ойын ойнауын қамтамасыз ету. **(Сөйлеуді дамыту)**	**(Математика негіздері)**		пішіні қандай және т.б сөйлеуде зат есімдерді жекеше, көпше түрде қолдану. Апта бойы жаттаған тақпақ пен тіл ұстарту жаттығуын қайталап айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша сурет салу немесе ермексазбен еркін шығармашылық жұмыстар ұйымдастыру. **(Сурет салу) (Мүсіндеу)**
Ертеңгілік жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Сендерді осындай әдемі, мейірімді, жақсы көңіл-күймен көргеніме өте қуаныштымын! Бұл күнді біз бірге өткіземіз. Бүгінгі күн сендерге қуаныш пен көптеген жаңа қызықты әсерлер әкелсін. Бір-бірімізді қуантайық! деп «Өз көңіл-күйіңді туралы айт» жаттығу жасату Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасау **(сөйлеуді дамыту)**				

	Ұйымдастырылған іс әрекет тақырыбына сай ойындар ойнату.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Отбасы»: Ана, әке, ата, апа, әже, аға, іні, әпке, мен, сен, ол. Қазақ тілінде сөйлеу, сөздік қорына сөздер қосу. Міндеттері: Күнделікті еркін ойында балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау.	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін) *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. Қимылды ойын: Қоян мен қасқыр	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін) *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). Қимылды ойын: Тырналар-тырналар Спорттық жаттығулар: Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін) *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). Қимылды ойын: Тышқандар мен мысық.
	«Жеміс пен көкөніс» Мақсаты:Балаларға келген хаты көрсету. Ашып хатта суреттерді алып көрсету. Міндеттері: Бұл қандай жеміс немесе көкөніс танисыңдар ма?деп сұрау Әр балаға бір сурет алып атауға беру. Ол атауларда дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д,	«Жеміс пен көкөніс» Мақсаты:Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарға бөлініп дербес шығармашлық әрекеттер жасау. Міндеттері: Ыдыстарға жемістер мен көкөністерді салу. Балалардың қалауы бойынша **(Сурет салу)**	«Жеміс пен көкөніс бағы» Мақсаты: қалаулары бойынша жеміс пен көкөністерді құрастыру Міндеттері: Пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін пайдалану арқылы қарапайым құрылыстар құрастыру. **(Құрастыру)**	«Жеміс пен көкөніс» Мақсаты: Кітап орталығында кітаптардан жемістер мен көкөністердің суреттерді көрсетіп сұрақтар қою. Міндеттері: Тіл ұстарту жаттығуын жасау. Із –із –із –бақшадағы сәбіз Ет – ет- ет- алма толы себет.	**Қауіпсіздік ережелері**. Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін сақтауды үйрету.

	ж-ш, с-з) дыбыстарды айтқызу арқылы дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту **Қауын** Иісім жұпар аңқыған, Бақшадағы шырынмын. Жеп көргендер тамсанған – Балдай тәтті қауынмын. **(Көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**	Ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көкөністер мен жемістерді мүсіндеу. **(Мүсіндеу)** бейнеленген көкөністермен жемістерге сәйкес жұп түстегілерді таңдап жапсыру **(Жапсыру)**		**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	«Жас метеоролог» Балабақша ауласындағы метоалаңмен таныстыру Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау, табиғат құбылыстарын (маусымдық) бақылау. Табиғат құбылыстарына қызығушылықтарын тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** «көкөністер мен	«Көкөністер» Міндеттері: ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жемістерді салыстыру; биіктігі мен қалыңдығы бойынша екі қарама-қарсы және бірдей көкөністерді салыстыру. Карточкалармен дидактикалық ойындар **(Математика негіздері)** «Жеміс бағы»	Бақылау. Мақсаты: табиғат құбылыстарына қызығушылықтарын, өсімдіктерге сүйіспеншілікпен және қамқорлықпен қарауға тәрбиелеу. Бақша ауласында өсетін өсімдіктер мен ағаштарды бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** «көкөністер» Міндеттері:	«Жас метеоролог» Бақылау. Мақсаты: Ауа райындағы өзгерістерді байқау. Табиғат құбылыстарын сипаттау дағдыларын пысықтау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** «Ойыншықтар» Міндеттері: өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін ағаштар мен өсімдіктерді көрсету. Шырша мен ағашты ажырата білуін қалыптастыру. Ғажайып сәт. Ағаштардың арасында беті жабылған себет. Бетінде хаты бар. Ішінде сәбіз, қияр, асқабақ, қырыққабат, қызанақ бар екен. Балаларға атату. Топқа

	жемістер» Міндеттері: көкөністер мен жемістердің суретін салу. (бормен, құммен немесе мольбертте) **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «өз үйіңді жылдам тап» Балалардың қалуы бойынша еркін ойындар	Міндеттері: Бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау арқылы жеке шығармашылықпен жұмыстар. **(Құрастыру)** **Қимылды ойын:** «Сақина жасыру»	Құмда таяқпен көкөністерді бейнелеу. **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Күміс алу»	орналастыру. Серуенге алып шыққан ойыншықтарды әр жерге қою арқылы кеңістікте бағдарлау дағдыларын пысықтау. **(Математика негіздері)** Ыстық және суық желді ажырата білуді үйрету Қ/о «Тырналар»	алып баруды ұсыну. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Өсімдіктерді суғаруды көрсетіп,таныстыру Қ/о «Поезд» Алып келген себеттегі көкөністерді жуу. Оларды жеп көру. Өткір емес пышақпен турап, салат жасау.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру.Тамақтану кезінде орындықта тік отыру. Астың дәмді болуын тілеу. Тамақты дұрыс ішу. Қасықты дұрыс ұстау, майлықты қолдану , нан қиқымын шашпай, сорпамен сусынын төкпей ішуді үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерді дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін күй тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауын қалыптастыру. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын жинауға әркет жасауын үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерді дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті	«Көкөністер мен жемістерді себеттерге салу». Міндеттері: "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жоқ" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру. Карточкалармен жұмыс. **(Математика негіздері)** Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу. Ұжымдық жұмыс жүзім. Балалар бір бірден жасап, сабағына жинап, жүзім сабағын жасау. **(Мүсіндеу)** «Жемістер» Міндеттері: Дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауға үйрету. Жемістер ыдысы. Әр түрлі көкөністер мен жемістердің ішінен, тәрелкеге сыятын жемістерді жапсыру. **(Жапсыру)**	«Жемістер мен көкөністер» Мақсаты:Жемістер мен көкөністер туралы видео материал көрсету. Міндеттері:Тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға үйрету **(Көркем әдебиет)** «Өсімдіктер» Міндеттері: Туған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	«Жемістер мен көкөністер» Мақсаты:Жалпы белгілері бойынша жемістер мен көкөністерді топтастыру. Міндеттері:тақпақты мағыналы, асықпай және дыбыстарды анық айтуға үйрету. Иісім жұпар аңқыған, Бақшадағы шырынмын. Жеп көргендер тамсанған – Балдай тәтті қауынмын. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** «Жемістер» Міндеттері: желімдеудің техникасы; желімді қылқаламға ұқыпты түрде жағып алуды үйрету арқылы жемістерді жапсыру. **(Жапсыру)**	«Жемістер» Міндеттері: дөңгелек пішінді жемістердің суретін салу **(Сурет салу)** көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасау арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)**	«Көкөністер» Мақсаты: Алдын ала даярлаған ірі және барынша ұсақ элементтерді орналастыру мен желімдей білуі; Міндеттері: үлкен және кішкентай көкөністерді жапсыру. **(Жапсыру)** «Ағаштармен жемістер» Міндеттері: Құрастыру заттарынан ағаштармен жемістер құрастыру **(Құрастыру)**

Балалармен жеке жұмыс	**"Күз" тақпағынжаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күз" (Тұрдыбек Досанов) Ұшырды жапырақты желекпіні, Ол, сірә, көрді дейсің елепкімді. Жоғалтқан ойыншығын жас баладай, Мұңайып үй артында терек тұрды.	**"Жау, жау, жаңбыр!" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Жау, жау, жаңбыр!" (Шәміл Мұхаметжанов) Жау, жау, жаңбыр, селдетіп, Күткеніміз сен едің. Жасегін де ержетіп, Желкілдетсін желегін. Жау, жау, жаңбыр, тағы да, Дала, тауға көрік бер. Менің еккен бағымда Өссін жүзім, өріктер.	**"Өз үйіңді тап" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: өз қаласы туралы, ондағы үйдің орны, әр түрлі ғимараттар туралы білімді қалыптастыру; балалардың зейінділігін, байқағыштығын, бірнеше адамның арасынан өз үйін таба білу қабілетін дамыту; балалардың логикалық ойлау қабілетін дамыту, сөйлеу қабілеті; балалардың туған жеріне деген қызығушылығын арттыру.	**"Суреттерді орналастыр" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағдыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	**Жыл мезгілі жайлы әңгімелесу.** Мақсаты: қарапайым сұрақтарға толық жауап беру іскерліктерін жетілдіру.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	«Шығармашылықпен құрастыру» Міндеттері: Әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыстар құрастыру **(Құрастыру)** Қ/о «Кім жылдам?»	«Көңілді күн» Міндеттері: көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасау арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)** Қ/о «Тырналар»	«Көкөністер» Міндеттері: Ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып кейбір көкөністерді мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру; **(Мүсіндеу)** Қ/о «Поезд»	«Көкөністер» Міндеттері: Ермексаз және табиғи қалдық материалдармен үйлестіріп жемістер мен көкөністерден әр түрлі заттар жасау. Балалардың қиялын дамыту. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	«Дене мүшелері» Міндеттері: Өзінің дене мүшелерін (басы, аяғы, қолы) бағдарлау және атау.кім жылдам көрсетеді ойынын бірнеше балалармен ұйымдастыру. Жеке карточкалармен жұмыстар. **(Математика**

				(Мүсіндеу) (Жапсыру) Қ/о «Кім жылдам?» Желдің қай жақтан соғып тұрғанын бақылауын ұйымдастыру	**негіздері)** Қ/о «Тырналар» Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету, байқағыштығын қалыптастыру
Балалардың үйіне қайтуы	Ата-аналармен баланың балабақшадағы достары туралы әңгімелесу. Жаттаған тақпақтарын үйде сұрау. Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айы 2024 жыл 2 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 07.10.2024**	**Сейсенбі 08.10.2024**	**Сәрсенбі 09.10.2024**	**Бейсенбі 10.10.2024**	**Жұма 11.10.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Балаларға жануарлардың суреті бар кітаптар алып беруін ұсыну.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата»,«Суреттерді орналастыру», «Дауысынан таны», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбекті бақылау (бөлме өсімдіктеріне күтім жасауға көмектесуін жетілдіру) **Балармен жеке жұмыс.**				
	Видео материал көру Орман дегеніміз не? «орманда кімдер мекендейді?» сұрағына балалардың жауап беруін жетілдіру. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну **(сөйлеуді дамыту)** «Жануарлар» Міндеттері: салынған жануарларды түстерін дұрыс таңдап бояу. **(Сурет салу)**	«Тоқылдақ» Міндеттері: **С**уреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу; Орманда қандай құстар мекендейді? Кітаптар арқылы тану, атау. Олардың ерекеше белгілерін есте сақтау. Тақпақ жаттау. Тоқылдақтар тоқылдап Ешбір тыным көрмейді Ағашты қанша тессе де, Жұмысы бір өнбейді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Орман жапырақтары» Міндеттері: Балаларға жапырақтар салынған себетті көрсету. Бұл жапырақтар орман ағаштарынан түскен жапырақтар. Мен сендер үшін жинап алып келдім. Мына суреттерге қараңдар. Бұл суретте шырша, қайың, үйеңкі ағаштары бейнеленген. Жапырақтарына назар аударып, сәйкесінше қойыңдар. Атауларын атап, қандай белгілері бар әңгімелейік.	«Саңырауқұлақпен жидектер» Міндеттері: атауларын атауда дыбыстарды дұрыс айтып, байланыстыра сөйлеуін үйрету**.** Тақпақ жаттау Қорбаңдаған аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп - теріп аламыз, Қалтамызға саламыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Бір немесе бірнеше» Міндеттері: Тапсырмалары бар қораптарды көрсету. Ойнап көреміз бе? деп«артығын тап» айдарында тапсырмаларды орындату. Жануарлар, ағаштар, құстар және саңырауқұлақ пен жидектер суреттері арқылы жеке жұмыстар. қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу **(математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде				

	ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Шеңбер құрып сәлемдесу. Сәлем, деймін күнге мен Сәлем, деймін мен саған Сәлем, деймін апайға Қонақтарға, құстарға, Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Орман дегеніміз не?», «орманда кімдер өмір сүреді деп ойлайсың?» тақырыбында әңгімелесу негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Сыпайы сөздер: Сәлеметсіз бе! Сау болыңыз! Рақмет! кешірші, мен олай қайталамаймын, татуласыңдар, бірге ойнайық, алуға бола ма? Сөздерін күнделікті пайдалану дағдысын жетілдіру.	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Секіру.* Құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, Қимылды ойын: Шыбыққа қалпақ кигізу	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: Өз түсіңді тап. Спорттық жаттығулар: Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын жетілдіру	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: Ақ доп, қызыл доп

	Сергіту сәті «Ұзан құлақ сұр қоян.» Құрылыс заттарынан жануарларға үйшік құрастыру **(Құрастыру)**	Құстарды ауызша санау. Үлкен кіші салыстыру. Алыста жақында сөздерінің мағынасын түсіндіру. Құс ұяларын салыстыру. **(математика негіздері)**	Тербеледі ағаштар, Алдымен жел еседі. Кіп-кішкентай балалар, Үп-үлкен боп өседі. Тақпақ жаттау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Фланелеграф тақтасында ағаштарды жапсыру арқылы орман жасау. **(Жапсыру)**	«Жидектер» Міндеттері: жидектердің суретін таңдауы бойынша салу **(Сурет салу)**	Дәстүрден тыс сурет салу (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі- түсті бояулармен) дағдыларын қалыптастыру. Еркін тақырыпта шығармашылық жұмыс **(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	«Жас метеоролог» Бақылау. Мақсаты: Даладағы ауа райы қандай. Табиғатта қандай өзгерістер бар. Метоалаңнан желдің бар жоғын, жаңбыр жауғанын анықтау. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру; **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Тақпақ жаттау	Құстар Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында ұшып жүрген құстарды бақылау негізінде зейінін, байқағыштығын дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық» Еңбек әрекеті Құстардың ұясын көрсету. Жем салу. Су құю.	Күн тәртібімен таныстыру арқылы тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн**.** **(математика негіздері)** Балабақша ауласында өсетін ағаштарға күтім жасау. Жапырақтар теру, су құю. Құмыраға сәндеп салу. Балалардың дербес әрекеті дамыту, еркін ойындары **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Саңырауқұлақ пен жидектер Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласынан саңырауқұлақ пен жидектер іздеу. Бар болса теру, атау. Ауа райның ерекшеліктерін байқау. Күз мезгіліне тән құбылыстарды атауды үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті.	Құрылыс материалдарынан орманға барар жол жасауды үйрету. **(Құрастыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: Сақина жасыру **Дидактикалық ойын** «Бип, бип, пыш»

	Қорбаңдаған аюдың Құлпынайы көп екен. Теріп - теріп аламыз, Қалтамызға саламыз. **(көркем әдебиет)** Қимылды ойын: «Өзара айырмашылығын тап»	**Дидактикалық ойын** «Ертегіні ойнайық»	**Дидактикалық ойын** «Аулада»	Қимылды ойын: Поезд Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстыру. **(құрастыру)**	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** «Бауырсақ», «шалқан» және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)** «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауын қалыптастыру.				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Жануарлар» Міндеттері: олардың дене бөлшектерін атату. Жануарларды биіктігі бойынша салыстыру. **(математика негіздері)** «Аю» Міндеттері: Алақандарының арасында, жазықтықта түзету және домалақтау қозғалыстары арқылы ермексаз кесектерін жаю дағдыларын пысықтау. Аюды мүсіндеу. **(Мүсіндеу)**	«Құстар» Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөліну. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы құстардың суреттерін салу, тұзды қамырды пайдаланып құс мүсінін жасау. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерден құстарды жапсыру. **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету **(Құрастыру)** «Жапырақтар» Міндеттері: Жапырақтарды салу, ермексаздан жасау әдістерін жетілдіру. **(Сурет салу) (Мүсіндеу)**	«Құлпынай мен қарақатты және т.б жидектерді салысыру». Міндеттері: Үлкен кіші сөздерін пайдалану. Бөліп себеттерге салу. Артығын тап дидактикалық ойыны. Карточкалардан бірдей жидектен артық жидекті табу. **(математика негіздері)** Элементтерді қарапайым біріктіру білігін жетілдіру. Саңырауқұлақты мүсіндеу, жапсыру **(Мүсіндеу) (Жапсыру)**	«Орман» туралы біз не білеміз. Міндеттері: Суреттер бойынша әңгімелеу, байланыстырып сөйлеу дағдыларын дамыту. Жаттаған тақпақтарын еске түсіріп айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Табиғат бұрышын мекендеушілерді» бақылау дағдыларын қалыптастыру. Орманмен салыстыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Күзгі табиғат құбылыстарының ерекшеліктері туралы әңгімелесу.** Мақсаты. Күзгі табиғат құбылыстарының ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу.	**"Күзде" тақпағын жаттау.** Мақсаты. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу. "Күзде" (Ескен Елубаев) Қайтқан құсты көрдің бе, Қаптай ұшқан әуелеп? Күткен күзім келдің бе Сыңсып бағың мәуелеп? Қамба толдық астыққа, Алғыс саған, алтын күз! Бір уыс дән шаштық та, Арба қауын алдық біз!	**"Дәл осындай гүлді тап" үстел үсті ойыны.** Мақсаты: балаларды суреттегі кескінге ұқсас заттарды табуға жаттығу, зейінділікке тәрбиелеу, балалардың сөйлеу тілін қалыптастыру.	**"Үй құрылысының ретін көрсет" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін үрдістерін дамыту.	**"Ғажайып дорба" дидактикалық ойыны.** Мақсаты: сөздік қорларын ойыншық атауларымен толықтыру.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау.				

	(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).				
Серуен	Дайын жапсыру пішіндерінен жануарларды жапсыру. **(Жапсыру)** Балалардың қалауы бойынша ойыншықтарды алып, шығу. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстыру. **(құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Мысықтың дауысын салу. Қ/о: Тышқандар мен мысық Қауіпсіздік ережелері. Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін сақтау.	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Ермаксаздан апта бойы жасаған жұмыстың ішінен ұнағанын жасату немесе тақтаға жапсыру және сипаттауын қалыптастыру. **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)** Қандай көкөніс пен жаместерді білетінін сұрау. Қ/о: «Не жедің, тауып айт»
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Балалармен орман туралы әңгімелесу.	Құстар туралы жаттаған тақпағын сұрау	Табиғи материалдардан орман жасауды ұсыну. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	Үйде баламен артығын тап ойынын ойнауды ұсыну.	Апта бойғы жұмыстар бойынша ақпарат беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан айы 2024 жыл 3 апта

Мектепке дейінгі ұйым : ЖШС "Диана 2019"балабақшасы

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 14.10.2024**	**Сейсенбі 15.10.2024**	**Сәрсенбі 16.10.2024**	**Бейсенбі 17.10.2024**	**Жұма 18.10.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай көңіл белгілері арқылы көңіл күйін білдіру. Сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балаларды қабылдау үстінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу. Күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық сөздерді қолдануы жөнінде сауалнама алу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Қай әлемге барғың келеді таңда Жануарлар ортасы Өсімдіктер әлемі Жәндіктер әлемі **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Үй жануарлары» Міндеттері: жайлы суреттер көрсету, әңгімелету негізінде сөздік қорын кеңейту,байланыстырып сөйлеуді үйрету. **(сөйлеуді дамыту)**	Міндеттері: Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту.	Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта **(сурет салу және жапсыру)** жұмыстары Дидактикалық ойын «Не істеу керек, табамыз?»	Өзінің үйіндегі сүйікті жануардың суретін салу немесе ермексаздан жасауды меңгерту **(сурет салу, мүсіндеу).**	«Үй жануарларының дауысы арқылы тану». Міндеттері:Топтағы ойыншықтарын табу, сипаттау. Не білетіндерін әңгімелеу. Өздеріне ән немесе ертегі құрастыруына ықпал ету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын**				

	әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бес саусақ» өлеңі Бас бармағым – атам, үйдің данасы Балан үйрек - әжем, ошақ анасы Ортан терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары (көркем әдебиет) «Үй жануарлары» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық сөздер: Балабақша, сабын, су, кір, таза, билейік, ән айтамыз, ауа, қар, жел, жаңбыр, суық, ыстық, жылы	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, тура жолмен жүру. *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: Қоян мен қасқыр	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, тура жолмен жүру. *Жүгіру.* тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: Күміс алу Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, тура жолмен жүру. *Жүгіру.* тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. Қимылды ойын: Торғайлар мен автомобиль

				дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда	
	«Жеті лақ» Мақсаты: ертегіні оқып беру. Міндеттері: (үстел үсті театры) кейіпкерге, оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге баулу **(көркем әдебиет)** Міндеттері:Карточкаларға қарап құрастыру материалдарынан үй жануарларын құрастыру. **(құрастыру)**	«Үй жануарларының төлдері» Мақсаты: Үй жануарларының төлдерін атауды үйрету Міндеттері: Оларды сипаттауды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың қалауы бойынша үй жануарлары тақырыбында геометриялық пішіндерден сурет салғызу, ермек саздан мүсінін жасау арқылы дөңгелек мүсіндерден құрастырып жасату, пішіндерден үй жануарын жапсырып орналастыру жұмыстарын жасауды үйрету. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	«Үй жануарларының қорасын жасау» **(мүсіндеу)**	«Менің үй жануардан досым тақырыбында әңгімелесу». Міндеттері: Үйдегі мысығы немесе күшігін сипаттап сөйлеуді үйрету **(сөйлеуді дамыту)**	«Көлік құралдарының түрлерімен таныстыру». Мақсаты: Үй жануары атты көлік құралы ретінде пайдаланатыны туралы түсінік беру. Суреттер тамашалау. Ойыншық аттарды салыстыру. Дене мүшелерін атау. Солдан оңға қарай орналастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Қауіпсіздік ережелері. Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін сақтау.
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Дәстүрден тыс әдіспен үй жануарларын бояу	Балабақша қызметкерлері туралы ұғымдарын	үй жануарлары Бақылау.	«Салыстыру» Міндеттері: Ұзындығы	Ағаштардың түскен бұтақтарын жинап,

	(сурет салу) «Күз мезгілінің ерекшеліктеріне назар аударту». Бақылау. Мақсаты: Жел соғып тұр, далада салқын деген ұғымдарды түсінуін жетілдіру.**(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар Қимылды ойын «тышқандар мен мысық»	кеңейту. Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушы мен бақташыға көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Құрастыру материалдарынан үйшік құрастыруды дамыту. **(құрастыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер Қимылды ойын «тышқандар мен мысық»	Балабақшаны мекендейтін үй жануарлары туралы әңгімелесу. Мақсаты: Оны барып көру, күтім жасау. Су тамақ беру. (қонаққа мысық немесе күшік келеді) **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. Табиғи материалдардан қора жасау. **(құрастыру)** Қ/О «Поезд»	мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жапырақтарды салыстыру, жапырақтардың қай ағаштар түскенін атауын үйрету. (**қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар Қағаздан бетіне дайын жануарларды жапсыруды үйрету. **(жапсыру)** Қимылды ойын «тышқандар мен мысық»	жануарларға қора құрастыруды үйрету. **(құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд» Дидактикалық ойын «Кім алғыр?»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін күй тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауын қалыптастыру. Электронды кітаптан ертегі қойып беру **(көркем әрекет)**				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**). табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үй жануарларын ермексазбен табиғи материалдармен (жаңғақтармен) мүсіндеу. **(Мүсіндеу)** Геометриялық пішіндерді таныстыруды жалғастыру. Карточкалармен жеке жұмыстар. Дидактикалық ойын «артық пішінді тап» **(математика негіздері)** Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс әрекеттер	«жеті лақ» ертегісін айтып беру, қайталап айту дағдыларын дамыту. Көңілді музыкаға би үйрену. **(көркем әдебиет, музыка)** Үй жануарларын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруды үйрету. **(Математика негіздері)**	**Үй жануарлары** бейнеленген кітаптарды қарату. Жануарлардың азығы жайлы түсінігін қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Дидактикалық ойын «Мәшине»	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталау. **(көркем әдебиет, музыка)** Құрастыру материалдарынан үйшік құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	Балалардың апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	Артикуляциялық жаттығулар. Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.	"Жауын" тақпағын жаттау. Мақсаты. Күз мезгілінде табиғи құбылыстардың ерекшеліктері туралы әңгімелесу. Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды	Артикуляциялық жаттығулар. Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.	"Таңертең" тақпағын жаттау. Мақсаты. Тәулік бөліктері туралы әңгімелесу. Сұрақтар қою. Балалардың сұрақтарға толық жауаптарын талап ету.	Жұмбақ жаттау. Мақсаты. Жұмбақтардың шешімін табу. Әр жұмбақтың суреттері болу керек.

		айтқызу.		Бала тілін жаттықтыру. Әртүрлі өлең, тақпақтарды айтқызу.	
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Фланелерафқа үй жануарларын тауып жапсыру **(жапсыру)** Қ/о «Ақ доп, қызыл доп» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету. «Жас метеоролог» Бақылау. Мақсаты: Даладағы ауа райы қандай. Табиғатта қандай өзгерістер бар. Метоалаңнан желдің бар жоғын, жаңбыр жауғанын анықтау.	«Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау **(Математика негіздері)** Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Үй жануарлары туралы не білетінін сұрау.	Жеті лақ ертегісін айту	Үй жануарлары бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну	Ата әжесінің суреттерін беріп жіберуін өтіну	Іс шарадан алған әсерлерін сұрау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан айы 2024 жыл 4 апта

Мектепке дейінгі ұйым : ЖШС "Диана 2019"балабақшасы

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 21.10.2024	Сейсенбі 22.10.2024	Сәрсенбі 23.10.2024	Бейсенбі 24.10.2024	Жұма 25.10.2024
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту). Сыйлығы бар сөмкені аш о**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Күннің суытуына байланысты балаларда болатын аурулар туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй құстарын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Құстар» Міндеттері: Кітаптар орталығында үй құстары бейнелеген кітаптарды көрсету. Үй құстары туралы не білетінін анықтау. Олар туралы не білгісі келетінін сұрау. Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. **«**Бала бала балапан» әнін айту. би қимылдарын жасау. Балапан туралы не білетінін сұрау. **(сөйлеуді дамыту)**	Дидкатикалық ойын «қай ертегіден» арқылы суреттерді көрсетіп қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. **(көркем әдебиет)** Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салыстыру, санау **(математика негіздері)**	Құстардың қимылы мен дауыстарын салу қабылеттерін жетілдіру. «Қуыр қуыр қуырмаш»әнін айтқызу. Үй құстары немен тамақтанады сұрау, дәндерді көрсетіп ақпараттар беру. **(көркем әдебиет)**	
Таңертенгі жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				

Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру.Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды,естуді дамыту. Күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық сөздермен сөздік қорларын толықтыру: жылы киінеміз, жеңіл киінеміз, үстел, орындық, топ, байқа, асықпа, күт, көмектес, жер, орамал.	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Жүгіру.* тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Секіру.* ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. <u>Қимылды ойын:</u> Тышқандар мен мысық.	**Музыка**	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру <u>Қимылды ойын:</u> <u>Спорттық жаттығулар:</u> Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру	
	Ұжымдық сурет салу. Қарапайым табиғат құбылыстарын, құстарды	**«Үйрек»** Мақсаты:Қонаққа үйрек келуін ұйымдастырумен	Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде	«Мен Отанымммен мақтанамын!» ертеңгілік іс шара	

	бейнелеуге баулу. **(сурет салу)**	балалардан өзі туралы не білетінін сұрау, жауап табуды үйрету. Міндеттері:Үйрекке арнап білетін тақпақтары мен әндерін айтып, музыкаға би белеуін ұйымдастыру. Қимылды ойын ойнату. Үйрекпен қоштасу **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, музыка)**	шығармашылық жұмыстар. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**		
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	«Жас метеоролог» Бақылау. Мақсаты: Даладағы ауа райы қандай. Табиғатта қандай өзгерістер бар. Метоалаңнан желдің бар жоғын, жаңбыр жауғанын анықтау. Жапырақтардың тербелуі мен жерге түсуін тамашалау. Құстарға қарау. Олардың үй құстарынан айырмашылығы неде екенін сұрау, ақпарат беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар	Ауа райы Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласын сипаттап, ауа райы туралы айтып беруін ұйымдастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Ермексаздан үйрек жасап көрсетру, құмда таяқпен үйрек суретін салуды ұйымдастыру **(мүсіндеу, сурет салу)** «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін кітаптан оқып беру, суреттерін көрсету.	Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар **(құрастыру)** Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру. Балалардың дербес әрекеттері	Бақылау. Мақсаты: Балабақша аумағын мекендейтін құстармен танысу. Оларға қамқорлық таныту әдістерін таныстыру. Қонаққа келген балапанды. тамақтандыру, су беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар Біртекті құстардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп	

		(көркем әдебиет) Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»		көрсетуді үйрету. **(математика негіздері)** құстарға арнап әр түрлі заттар құрастыру **(құрастыру)**	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауын қалыптастыру. Орыс халық ертегілерін оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Міндеттері: Тәулік бөліктерін тануын дамыту оларды атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. **(математика негіздері)** Балалардың таңдауы бойынша балапанды ермексаздан жасау, үй құстарын фланелеграфта жапсыру. **(мүсіндеу, жапсыру)**	Міндеттері:Үстел үсті театр ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру дағдыларын дамыту **(Математика негіздері)** «Үйшік» Міндеттері: Құрастырмалы ойынышықтардан үйрекке үй құрастыру **(Құрастыру)** Фланелеграфта үйректі балапандарымен сол жақтан оң жаққа қарай жапсыруды пысықтау **(Жапсыру)**	«Ұсқынсыз үйрек» және «Жеті лақ» ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. Кітаптарға қарап айту. дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**	Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі кейіпкерлері немесе ойдан шығарылған ертегі кейіпкерлерін суретін салып, мүсінін жасау. Дайын пішіндерден ертегі кейіпкерін жапсыру жұмыстарын орындау **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	Жаңылтпаштар айтқызу. Атам бақ аралады, Ағам тал аралады. Асан көл жағалады, Асыл ат тағалады. Шырағым шұбат іш, Шұбатты сұрап іш. Шұбатты ішпесең, Бітпейді бұла күш.	Артикуляциялық жаттығулар. Мақсаты. Артикуляциялық жаттығу арқылы баланың сөйлеуін, тілін, дыбысты дұрыс дыбыстауын дамыту.		Жаңылтпаштар айтқызу. Қулық таудан, Қулық бие көрдім. Қуанғаным, құлындапты, Қулық таудың Қойнауындағы Қорқауларға ұрынбапты. Сырттағы ит үрді, Сырттан кісі кірді. Сырттағы біреу, Сыпырып кетті кірді.	Бала тілін дамыту. "Сауысқан" (ел аузынан) Ала қанат сауысқан, Жауыр атқа жабысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқан сауысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қиқаңдатқан сауысқан.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу.				

	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Табиғи материалдардан үй құстарына үйшік құрастыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Балалардың дербес әрекеттері «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін қайталап кітаптан оқып беру, суреттерін көрсету. **(көркем әдебиет)**	Ертегідегі жануарлар қандай табиғатқа жатады. Өлі әлде тірі табиғатты танып анықтауын қалыптастыру. Үй құстары қайда тіршілік ететінін зерттеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар «Әнші балапан» әнін тыңдату, сюжеттік мүсіндеу. **(Мүсіндеу)**	
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				
	Үй құстары туралы сұрауға кеңес беру.	Ұсқынсыз үйрек ертегісін айтып беруін сұрау	Әнші балапан әнін тыңдап, берге орындауға кеңес беру.	Қуыр қуыр қуырмашты үйде жасауға кеңес беру.	

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қазан айы 2024 жыл 5 апта

Мектепке дейінгі ұйым : ЖШС "Диана 2019"балабақшасы
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 28.10.2024**	**Сейсенбі 29.10.2024**	**Сәрсенбі 30.10.2024**	**Бейсенбі 31.10.2024**	**Жұма 01.11.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуын ойнату Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыруды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)**				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зиятткерлік қабылетін дамыту үшін балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар. Қауіпсіздік ережелері. Жол қауіпсіздігі ережелерін сақтау. Жол қозғалысының қарапайым ережелерін, жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін сақтау. Өнер орталығында сурет салу, бояту, суретті кітапшаларды бояу, қарату. Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, Сөрелерге ойыншықтарды жинау. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдауды жетілдіру. Дыбыстардың	Кітаптан «Шалқан» ертегісін оқып беру. Ертегі желісі бойынша сұрақтар қою. Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з)дыбыстарды анық айтуын үйрету **(Сөйлеуді дамыту)** Шалқанның суретін салдырту. Балалардың	Балаларды геометриялық фигура үшбұрышпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. Топтағы заттардан фигураларға ұқсас келетіндерін табу. Кітаптардан	Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелерді, кірпіштерді ажырата білуге үйрету. **(Құрастыру)**	Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды үйрету. **(Сөйлеуді дамыту** «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін кітаптан оқып беру.

	артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту жаттығуларын жасату **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	таңдау бойынша қарындаш немесе қылқаламмен жұмысын жасату. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. **(Сурет салу)**	сондай пішін барма қарап, тапқызу. **(Математика негіздері)**		Кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету. **(көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қазан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені бойынша жатығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білуді жетілдіру.Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды пысықтау				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Балалардың зейінін әдемі, мейірімді, жақсы көңіл-күймен өзіме аударып, бүгінгі күн сендерге қуаныш пен көптеген жаңа қызықты әсерлер әкелген деп «Көңілді-күн» әнін айтқызу. «Менің кітабым» тақырыбында балалармен әңгімелесу. Үйден алып келген кітаптарын қарау. Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мумкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасау **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау:бірлескен әрекеттері туралы	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. (таңғы жаттығулар қайталанады) Негізгі қимылдар: *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру:	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып,	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып

	келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге баулу. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату	қол ұстасып, арқаннан ұстап жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне домалату. *Секіру.* Сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру <u>Қимылды ойын:</u> Сақина жасыру		арқаннан ұстап жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* допты заттардың арасымен, қақпаға домалату. *Еңбектеу, өрмелеу.* Көлбеу модуль бойымен еңбектеу; <u>Қимылды ойын:</u> Қуыр-қуыр қуырмаш. <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда	жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* туннельарқылы еңбектеу *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). <u>Қимылды ойын:</u> Шыбыққа қалпақ кигізу
	Кітаптардан дене мүшелері бейнеленген суреттер қарату. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды қолдарын үстелдің үстіне және астына қойып ойнату. **(Математика негіздері)**	«Шалқан» Міндеттері: Ермек саз кесектерін алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы шалқанды мүсіндету **(Мүсіндеу)** Дайын шалқанды ертегі желісі бейнеленген суретке орнын тауып жапсырту.	Үшбұрыш фигурасын пайдаланып әр түрлі құрылымдарды ойдан шығарып құрастырту. **(Құрастыру)**	«Кітаптарға қызығушылықты ояту». Міндеттері: Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту,	«Үйректі ермексаздан жасату». Міндеттері: Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(Мүсіндеу)**

		(Жапсыру)		Балаларға бір бірден қораптан зат алдырту. Алмай жатып ол не екенін сипап сезу арқылы тапқызу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	Еңбек. Мақсаты: Аула тазалаушысымен сұхбат. Еңбек иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне қамқорлық танытуды дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Бормен жерде әртүрлі пішіндегі кітаптар, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар және заттарды таңдауы бойынша бейнелеуге баулу **(Сурет салу)**	Балабақша ауласынан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, салыстыруды жасату. **(Математика негіздері)** Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру. Әр түрлі ғимараттар құрастыруды үйрету. **(Құрастыру)** **Қимылды, еркін ойындар Спорттық жаттығулар:** Спорт залда үш	Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру Бақылау. Мақсаты:Ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. Ұшып өткен самолетті, құстарды бақылату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Көрген заттарының бейнесін ағашпен құмда немесе ауада	«Жас метеоролог» Бақылау. Мақсаты: Даладағы ауа райы қандай. Табиғатта қандай өзгерістер бар. Метоалаңнан желдің бар жоғын, жаңбыр жауғанын анықтау. Желдің бағытын анықтату. Желге қарсы және желдің бағытымен жүгіруді жасату. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Балабақша ауласынан әр түрлі заттарды тауып заттарды жұбымен өлшемі	Құстарды бақылату. Бақылау. Мақсаты:Аққу мен үйректің және басқа да құстардың ортақ белгілері туралы әңгімелесу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Ұлттық бұрышқа бару. Әдемі кілемдер мен көрпешелерге назар аударту. Мольбертте салып көруді ұсыну. Қазақ ою-

	Қимылды ойын: «Өз үйіңді жылдам тап» Балалардың қалуы бойынша еркін ойындар	дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді үйрету. Дидактикалық ойын «Үй құрылысының ретін көрсет»	салып көруді ұйымдастыру. **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Күміс алу»	бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыруды үйрету **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар» **Спорттық жаттығулар:** Спорт залда үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді үйретуді жалғастыру	өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(Сурет салу)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру. табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. **(көркем әдебиет)**				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Шығармашылық жұмыстарымен айналысу барысында күй тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауын қалыптастыру. Балаларды орталықтарға бөліп, шығармашылық жұмыстарын жасату. «Кітап» Міндеттері: Кітаптың мүсінін ермексаздан жасату **(Мүсіндеу)** Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Кітап бетіне дайын пішіндерді жапсырып сәндеуді	«Шалқан» Міндеттері: ертегісін қайталап оқып беру, балалардың кітаптағы суреттерге қарап қайталап айтуын үйрету. **(Көркем әдебиет)** Балалардың көздерін байлап, қолдарына бір зат беру. Заттардың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тануды қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Дидактикалық ойын «Дәл осындай пішінді тап»	Міндеттері:Сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту. Өзара ойындарда сұрақтар қоюды. Кітаптар қарауды дамыту. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Ұжымдық жұмыс. Жылы жаққа ұшып бара жатқан құстарды бір біреуден реттілікпен жапсырту. **(Жапсыру)** Ойыншықтар, киім,	Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білуді үйрету. Кітаптарға қарап әр түрлі кейіпкердің (бауырсақ) бейнесін салу, мүсінін жасауды және жапсыруды үйрету. **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**	«Кілемшені сәндеу». Міндеттері: Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасауды, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыруды үйрету. **(Жапсыру)** «Ұсқынсыз үйрекке ұя жасау». Міндеттері: Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді

	үйрету. **(Жапсыру)**		аяқ киім, ыдыс, жиһазды таңдауы бойынша ерекше белгілерін бере отырып ермексаздан мүсіндету. **(Мүсіндеу)**		жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(Құрастыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Санамақтар айтқызу.** Бір дегенім - білеу, Екі дегенім - егеу, Үш дегенім - үскі, Төрт дегенім - төсек, Бес дегенім - бесік, Алты дегенім - асық, Жеті дегенім - желке, Сегіз дегенім - серке, Тоғыз дегенім - торқа, Он дегенім - торқа, Он дегенім - оймақ, Он бір қара жұмбақ.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** "Жомарт Күз" (суретті қарастыру) Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.	**Әңгіме құрастыру "Табиғат".** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын табиғаттағы ерекшеліктердің атауларын білдіретін сөздермен байыту.	**"Ғажайып қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын ойыншықтардың атауларын білдіретін сөздермен байыту.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу. өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын дамыту. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Еркін табиғи қалдық материалдардан құрылымдар құрастырту. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру **(Құрастыру)**	көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасату арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)** Қ/о «Тырналар»	Қ/о «Поезд» «Жасырылған затты тап сипатта» тапсырмаларын орындату	Қ/о «Кім жылдам?» Желдің қай жақтан соғып тұрғанын бақылауын ұйымдастыру	Далаға шығып сәлден соң қарңғы болатынын айту. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды дамыту: күндіз-түнде, таңертең-кешке.

	Қ/о «Кім жылдам?» Кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекетер жасауға үйрету				**(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар» Өсімдіктерге жасаған күтім нәтижесін көрсету, байқағыштығын қалыптастыру
Балалардың үйге қайтуы	Ата-аналармен баланың балабақшадағы кітаптары туралы әңгімелесу. Жаттаған тақпақтарын үйде сұрауын тапсыру. Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАР КАРТОТЕКАСЫ

Қазан айы

Ⅰ Журу, жай жүру, қолды белге койып, аяқтың ұшымен жүру,
жүгіру, шеңбер болып тұру.

ⅠⅠ.Жан-жақты дамыту жаттығулар:

1. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.
1-қолды алға созу, 2-бастапкы қалыпқа оралу. 4-5 рет кайталау.
2. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық кол кеудеде
1- қолды жанына созу, 2-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.
3. Бастапқы қалып : аяқтын арасы ашық, кол желкеде.
1-тізені бүкпей алға еңкею, 2-бастапқы қалыпқа оралу.4-5 рет қайталау.
4. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол белде.
1- қолды жанға созу, 2- отыру, 3- бастапқы қалыпқа оралу.4-5 рет кайталау.
5. Бастапқы қалып: аяқты бірге,койып қос аяқтап қояндарша секіру.7-8 сек.

Ⅰ. Еркін-тыныс алу жаттығулары.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменің әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи

бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.

Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің

Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

ДИДАКТИКАЛЫҚ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттін жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

Ертегіні ойнайық

Мақсаты: Ертегілер туралы білімдерін кеңейте отырып, балалардың фонетикалық есту қабілетін, сөйлеу тілін жетілдіру.
Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға өткен ертегілерін естеріне түсіріп, содан кейін ертегі кейіпкерлерінің даусын өзгерте отырып, қандай ертегі кейіпкерлерінің даусы екенін анықтауын сұрайды. Мысалы «Жеті лақ» ертегісін естеріне түсіреді. Ешкінің даусы төмен дауыс, лақтардың даусы ортаңғы дауыспен, ал қасқырдың даусын жоғары дауыс ырғағына сала отырып, ертегіні айтып береді, содан кейін қандай кейіпкердің даусы екенін табуын сұрау.

Ертегіні ата

Мақсаты: балаларға ертегіні ажыратып айта білуге үйрету. Күрделі сөйлемді грамматикалық тұрғыдан дұрыс құра білуін қалыптастыра отырып өз ой-пікірлерін айта білуге үйрету және жинақтау, талдау қабілеттерін жетілдіру.
Ойын барысы: Балаларға бірнеше ертегілердің суретін (Коллаж) көрсетеді. Суреттегі ертегілерді қарай отырып, ертегі кейіпкерлерін атап, оларды сипаттайды.

Аулада

Мақсаты: Тілдік естуді және дауысқа еліктеу қабілеттілігін дамыту.
Ойын құралдары: Ойыншық қораз, тауық, қаз, торғай.
Ойын барысы: Тәрбиеші өлеңді мәнерлеп оқиды және сәйкес суреттерді көрсетеді.

Ақ тауық ау ақ тауық,
Ақ тауық неден қақсауық.
Ертемен қыт-қыттайды,
Ауламыздан шықпайды.
Балпаң басқан үйрегім,
Бұлтыңдайды бүйрегің,
Жалпақ тұмсық жем іздеп,
Қырқылдайсың, қоймайсың,
Тамаққа бір тоймайсың.
Торғай–торғай тоқылдақ
Жерден тары шоқып ап.
Бөтегесі томпайып,
«Шиқ-шиқ» десіп отырмақ.
Тікірейіп құлағы,
Менен бұрын тұрады.

Бойын жазып керіліп,
Беті–қолын жуады.
Мяу–мяу, мяу–мяу.

Бип, бип, пыш

Мақсаты: Еліктеу бойынша дыбыстардың дұрыс айтылуын бекіту.
Ойын құралдары: Паровоздың суреті.
Ойын барысы: Тәрбиеші өлеңді оқиды, ал балалар бірінен соң бірі тізбектеліп паровоздың қимылын жасайды. Сосын еліктеу сөздерін қайталап айтады.
Бип, бип, пыш.
Мен паравоз аламын.
Саяхатқа бет аламын,
Бірте-бірте тездейміз,
Тез жетуді көздейміз.
Бип, бип, пыш.
Көп қаладан өтеміз.
Қызықтарға жетеміз,
Бип, бип, пыш.
Гук пыш, Гук, пыш паровоз.
Мықты болсаң басып оз,
Қызық болды кеп қалдық,
Енді жайлап тоқтаймыз,
Бип, бух, пыш.
Балалардың сөз тіркестерін дұрыс айтуын қадағалау.

Не істеу керек, табамыз

Мақсаты: Есту және зейінін жұмылдыра білуін дамыту. Сылдырмақтың дыбысымен өзінің қозғалысының арақатынасын белгілеу, қозғалыс сәйкестігін дамыту.
Ойын құралдары: Сылдырмақ, екі жалауша.
Ойын барысы: Баланың қолында екі жалауша бар, егер тәрбиеші сылдырмақты қатты сылдырлатса, онда бала жалаушаларды жоғары көтереді және бұлғайды. Егер сылдырмақ ақырын сылдырласа, онда жалаушаларды төмен түсіреді. Мұнда балалардың дұрыс тұруын және қозғалыстарының дәл орындалуын қадағалау маңызды. Бала жаттығуды жеңіл орындау үшін сылдырмақтың қатты және ақырын дыбысталуын кемінде 4 рет алмастыру қажет.

Кім алғыр?

Мақсаты: Есту қабілетін дамыту, сөздік нұсқаулықты, оны айтатын дауыс күшіне қарамастан дұрыс қабылдай білуді дамыту.
Ойын құралдары: Ойыншықтар: қуыршақ, аю, мәшине.

Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтары бар үстелдің жанында отырады. Бала одан 2-3 метр қашықтықта болады. «Мен сыбырмен сөйлейтін боламын, сондықтан бәрі естілу үшін тыныш отырып, зейінмен тыңда»:
- Аюды ал және мәшинеге отырғыз.
- Аюды мәшиненің ішінен ал.
- Мәшинеге қуыршақты отырғыз.
- Қуыршақты мәшинемен қыдырт. Бала бұл тапсырмаларды естуі, түсінуі және орындауы қажет. Тапсырмалар қысқа және жеңіл, ал айтылуы ақырын, бірақ анық болу керек.

Мәшине

Мақсаты: «Б» дыбысын дұрыс және анық айтуды қалыптастыру, жеке дыбысқа еліктеп қатты және жай айтуды, кеңістікте бағдарлана білуді дамыту.
Ойын құралдары: Картоннан жасалған (бала санына байланысты) тұтқа, үлкен және кіші мәшинелер.
Ойын барысы: Тәрбиеші мәшинені көрсетеді және оның қалай гүрілдейтінін сұрайды (бң-ң, бң-ң). Сосын үлкен мәшинені көрсетіп, айтады: «Үлкен мәшине қатты гүрілдейді тыңда, былай (бң-ң, бң-ң, дыбысқа еліктеуді әдеттегіден қатты айтады), ал кіші мәшине жай гүрілдейді (сыбырлап 25 ақырын айтады, бң-ң,бң-ң). Балаға дыбыс тіркестерін біресе қатты, біресе жай қайталау ұсынылады. Содан соң тәрбиеші балаларға өздері мәшинемен қыдыруды ұсынады. Балалар жүргізушілерді бейнелеп, қолдарында тұтқа топ ішінде «бң-ң, бң-ң» деп айтып бытырап жүгіреді.

Дәл осындай пішінді тап

Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.
Ойын құралдары: бала саны бойынша құлыптың суреттері, геометриялық пішіндер.
Ойын барысы: Сиқырлы құлыпты ашуды ұсыну. Құлыптың кілттері де сиқырлы, геометриялық пішіндерден қажетті құралдардан екенін айту. Әр бала құлыпқа сай келетін кілтті алып, құлыпты ашады.

Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту.
Ойын құралдары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі.
Ойын барысы: Балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну.

БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қараша айы2024жыл 1 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 04.11.2024**	**Сейсенбі 05.11.2024**	**Сәрсенбі 06.11.2024**	**Бейсенбі 07.11.2024**	**Жұма 08.11.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Балаларға жаңадан жасалған әдебиет орталығындағы жаңа кітаптар мен суретті альбомдарды көрсетіп оларды тамашалануына жағдай жасап әңгімелесу.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, тазалығы дәне денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата»,«Суреттерді орналастыру», «Дауысынан таны», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **Балармен жеке жұмыс.** Балалардың жалпы қабылданған ережелер мен нормаларды меңгеруіне ықпал ету.Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.				
	Видео материал көру Денсаулық дегеніміз не? «тазалық деген не?» сұрағына балалардың жауап беруін жетілдіру. Міндеттері: Ересектердің сөзін тыңдау және түсінуін жетілдіру.	«Кірқоймас» Міндеттері: Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну**.** «Кірқоймас» мультфилімін тамашалау. **(Сөйлеуді дамыту**	«Менің бөлмем» тақырыбында әңгімелесу. Міндеттері: Үйде қандай тазалық жұмыстарын жасайды. Сөйлеу әдебінің тиісті формаларындұрыс	«Денсаулыққа пайдалы дәрумендерді қайдан алуға болады?» Міндеттері: Ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап	«Тазалық құралдары» Міндеттері: Тапсырмалары бар қораптарды көрсету. Ойнап көреміз бе? деп«артығын тап» айдарында тапсырмаларды

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Салынған тазалық құралдары, сүлгі, тарақ, тіс щеткасының түстерін дұрыс таңдап бояу. **(Сурет салу)**	**және көркем әдебиет)**	қолдануды үйрету**.** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	беруді дамыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	орындату. Тазалық құралдары жеке басқа, үйге арналған суреттері арқылы жеке жұмыстарды орындату. **(Математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; сақ болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктерді беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету).** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы жиын.** «Бала бала балақан» видео Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Тазалық денсаулық кепілі», «Тазалық деген не?», «Денсаулық деген не?» тақырыбында әңгімелесу негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату жасату, ережелер туралы келісу және т. б.				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды,естуді дамыту жатығуларын жасату.	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру: тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10	**Музыка** Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге, шығарманы соңына дейін тыңдауға үйренеді. **<u>Ән айту</u>:** Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, бірге ән	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру: тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру: тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру. *Жүгіру.* Белгілі бір

		сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* саты бойымен өрмелеу *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). **Қимылды ойын:** Өз түсіңді тап.	айтады. Әнді бірге бастап, бірге аяқтайды.	сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Секіру.* Сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). **Қимылды ойын:** Ақ доп, қызыл доп Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда.	тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. **Қимылды ойын:** Поезд
	Құрылыс заттарынан жуынатын бөлме құрастыру. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын:** «Кеңістік»	Құстарды ауызша санау. Үлкен кіші екенін салыстыру. Алыста жақында сөздерінің мағынасын түсіндіру. Құс ұяларын салыстыруды ұйымдастыру. **(Математика негіздері)**	Фланелеграф тақтасына үйдің тазалығына қолданатын заттарды тауып жапсырту. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын:** «Оң және сол»	Дәруменге бай көкөністердің суретін таңдауы бойынша салдырту. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын:** «Танып ал да,атын ата»	дәстүрден тыс сурет салу негізінде (саусақтарымен және алақандарымен, түрлі- түсті бояулармен) таңбалап салу дағдыларын қалыптастыру. Еркін тақырыпта шығармашылық

		Дидактикалық ойын: «Жоғарыда-төменде»			жұмыс жасату. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын:** «Тәуілік бөліктері»
Екінші таңғы ас	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті).**				
Серуенге дайындық	Балалардың ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау.Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары,ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғата маусымдық құбылыстарын бақылату күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тазалықтың досы** Тақпағын жаттау. Сылдырлайды мөлдір су,Мөлдір суға қолың жу.	Бақылау. Мақсаты: Аулада өсіп тұрған шырша мен басқа ағаштарға назар аударту. Туған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық»	Күн тәртібімен таныстыру арқылы тәулік бөліктерін тану және атату - таңертең, күндіз, кеш, түн**.** **(Математика негіздері)** Бақылау. Мақсаты: Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Балабақшаға жақын маңдағы үй жануарларын тамашалату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін ағаштардың денсаулыққа қандай пайдасы бар екенін түсіндіру. Ағаштарға күтімді қалай жасау керектігі туралы әңгімелесу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Поезд» Құрастыру	Табиғи материалдардан орманға барар жол жасауды үйрету. **(Құрастыру)** «Спорт денсаулық кепілі» екенін түсіндіру. Спорттық ойындар ойнату. Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Сақина жасыру»

	Жуынсаң сен әрдайым, Аппақ бетің, маңдайың.Тазалықтың досы - Су дегенің осы. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын «Өзара айырмашылығын тап»қимылды ойынын ойнату.		Балалардың дербес әрекеті дамыту, еркін ойындары.	ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырту. **(Құрастыру)**	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау. **(Дербес ойын әрекеті)**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу,алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. **(Мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** «Күй-күмбірі»-балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын,музыканы эмоционалды қабылдауды,түсінуді,қадірлей білуді қалыптастыру.				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(Дене жаттығулар мен белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар)**.				

	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(Мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Міндеттері: Топтағы тарақтарды ұзындығы мен ені бойынша салысытыру. «Артығын тап» дидкатикалық ойынын ойнату. **(Математика негіздері)** Сабынның мүсінін жасату. **(Мүсіндеу)** Жуынатын бөлме суретіне сүлгі сабын тіс шеткесін, тарақты жапсыртуды пысықтау. **(Жапсыру)**	Балаларды қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы құстардың суреттерін салдырту, тұзды қамырды пайдаланып құс мүсінін жасату. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерден құстарды жапсырту. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету. **(Құрастыру)** Тазалық құралдарының суретін салып, ермексаздан мүсінін жасату. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)**	«Құлпынай мен қарақатты және т.б жидектерді салысыру». Үлкен кіші сөздерін пайдалануды пысықтау. Бөліп себеттерге салғызу. «Артығын тап» дидактикалық ойыны. Карточкалардан бірдей жидектен артық жидекті тапқызу. **(Математика негіздері)** Қарапайым біріктіру білігін жетілдірумен. жидектерді мүсіндету, жапсырту. **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	Суреттер бойынша әңгімелеу, байланыстырып сөйлеу дағдыларын дамыту. Жаттаған тақпақтарын еске түсіріп айту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты:Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Ермаксаздан апта бойы жасаған жұмыстың ішінен ұнағанын жасату немесе тақтаға жапсырту дағыдысын жетілдіру. **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Санамақтар айтқызу.** Бір дегенім - білеу, Екі дегенім - егеу, Үш дегенім - үскі,	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** "Жомарт Күз" (суретті қарастыру)	**Әңгіме құрастыру "Табиғат".** Мақсат-міндеттері. Баланың сөздік қорын	**"Ғажайып қапшық" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттері.	**Жыл мезгілі туралы әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Қарапайым

	Төрт дегенім - төсек, Бес дегенім - бесік, Алты дегенім - асық, Жеті дегенім - желке, Сегіз дегенім - серке, Тоғыз дегенім - торқа, Он дегенім - торқа, Он дегенім - оймақ, Он бір қара жұмбақ.	Мақсат-міндеттері. Қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету.	табиғаттағы ерекшеліктердің атауларын білдіретін сөздермен байыту.	Баланың сөздік қорын ойыншықтардың атауларын білдіретін сөздермен байыту.	сұрақтарға жауап беруді үйрету.
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Балаларға қалауы бойынша аулаға ойыншықтарды алып, шығуына мүмкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырғызу. **(Құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Ауладағы тазалықты сақтау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(Музыка)** Доппен ойындар. Қ/о: «Күміс алу»	Қандай көкөніс пен жеместерді білетінін сұрау. Қ/о: «Не жедің, тауып айт»
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15минут» - балалардыңересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру.				
	Балалармен тазалық туралы әңгімелесу.	Үйде баламен артығын тап ойынын ойнауды ұсыну.	Ата аналарға кеңес «Бүгін балабақшада нендей қызықтар болды».Өз баласын әңгімеге тартуы	Балалардың еркін ойындары. Өз беттерінше ойындар ұйымдастыра білу.	Апта бойы жасалған жұмыстар бойынша ақпарат беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2024 жыл 2 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 11.11.2024**	**Сейсенбі 12.11.2024**	**Сәрсенбі 13.11.2024**	**Бейсенбі 14.11.2024**	**Жұма 15.11.2024**
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарату, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Ойыншықтар қайдан келеді?» Міндеттері: Бізге ойыншықты көп сыйлайтын адамдар? сөздік қорын кеңейту,байланыстырып сөйлеуді үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сылдырмақ** Өзінше бір жыр	«Көлік құралдары» ойыншықтарымен таныстыру. Міндеттері:Олардың өмірдегі қызметі туралы айту, қалай ойнауға болатынын көрсету. «Артығын тап» (әуе жер, су көліктер) бойынша карточкалармен жұмыс жасату.	«Ойыншығым» Міндеттері:Балалардың қалауы бойынша топтағы қалаған ойыншығын алуына жағдай жасап ойнату Таңдаған ойыншығының суретін салу,жапсыру,мүсіндеу жұмыстарын орындату. **(Сурет салу)** **(Жапсыру)**	«Қуыршағым» Міндеттері:Өзінің сүйікті қуыршағының киімін бояу немесе ермексаздан сөмке, әшекей заттар жасауды меңгерту. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу).**	«Ғажайып қоржын» ішінен бір ойыншықты ұстап сезу, бірақ көрмей атын атау. Міндеттері: Топтағы ойыншықтарды сипаттауын ұйымдастыру. Қоржынана алған ойыншығы туралы не білетіндерін әңгімелету. Өздеріне ән немесе ертегі

	жырлап, Отыр інім былдырлап. Әрі ойыншық, әрі аспап Қолында бар сылдырмақ. *К. Ыбрайұлы* Өленді оқып беру. Өленнің мағынасын түсіндіру. Бірге жаттау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(Мүсіндеу)**		құрастыруына ықпал ету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату. **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті).** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы жиын.** «Бес саусақ» өленді Бас бармағым – атам, үйдің данасы Балан үйрек - әжем, ошақ анасы Ортан терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары «ойыншықтар» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар.	**Музыка** Музыкалық-ырғақты қимылдар:	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар.	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар.

	қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас») айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.	Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Жүгіру.* Алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық.) **Қимылды ойын:** «Құстардың ұшып келуі».	Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.	Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* тура жолмен қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру **Қимылды ойын:** «Күміс алу». Спорттық жаттығулар: Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру	Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* *Жүгіру.* Алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық). **Қимылды ойын:** «Құстардың ұшып келуі».
	«Ойыншықтар елінде» Міндеттері:Балаларды орталықтарға бөліп құрастыру және сурет салу даңдыларын	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп көліктердің суретін салдырту, мүсінін жасату және	Үй жануарлары мен жабайы жануарлар ойыншықтарын тамашалау. Олардың кітаптарға бейнелерін	«Менің қуаршағым» Тақырыбында әңгімелесу. Үйдегі қуыршағын сипаттау, топтағы	**Сылдырмақ** Өзінше бір жыр жырлап, Отыр інім былдырлап.

	жетілдіру. Міндеттері: балалармен карточкаларға қарап құрастыру материалдарынан ойыншықтар құрастырту. **(Құрастыру)** Дәстүрден тыс әдіспен ойыншықтар бейнесін бояту. **(Сурет салу**	қағазға жапсырту. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)** «Жарқыл мен ғажайып көлік түрлері» Сюжетті-рөлдік,драмалау ойындары.	табу. Өз ойларын айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	қуыршақтармен салыстыра сөйлеуді үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Әрі ойыншық, әрі аспап Қолында бар сылдырмақ. *К. Ыбрайұлы* Өлеңді оқып беру. Өлеңнің мағынасын түсіндіру. Бірге жаттау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Екінші таңғы ас	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Күз мезгілінің ерекшеліктеріне назар аударту. Жел соғып тұр, далада салқын деген ұғымдарды тұсінуін жетілдіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар.	Еңбек. Мақсаты:Балабақша қызметкерлері туралы ұғымдарын кеңейту. Аула сыпырушы мен бақташыға көмектесу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Құрастыру материалдарынан	Бақылау. Мақсаты: Балабақшаны мекендейтін үй жануарлары туралы әңгімелесу. Оны барып көру, күтім жасау. Су тамақ беру. (қонаққа мысық немесе күшік келеді)**.** **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей жапырақтарды салыстыру, жапырақтардың қай ағаштар түскенін атауын үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **(Математика**	Серуенге алып шыққан ойыншықтарды салыстыру. Бөлшектерін атау. Солдан оңға қарай орналастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **(Математика негіздері)**

	Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық». «Қоғамдық мүлікті қорға» балабақша ауласындағы заттарға қамқорлықпен қарап,күтіп ұстау.	көлік құрастыруды дамыту. **(Құрастыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	Еркін ойындар. Табиғи материалдардан қора жасату. **(Құрастыру)** Қ/О «Поезд»	**негіздері)** Еркін ойындар Қуыршақ бейнесі бар қағаздың бетіне дайын киімдерді жапсыруды үйрету. **(Жапсыру)** Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	Ағаштардың түскен бұтақтарын жинап, жануарларға қора құрастыруды үйрету. **(Құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру.Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау. **(Дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану. **(Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу,алғыс айту)** Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. **(Мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** «Күй-күмбірі»-балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын,музыканы эмоционалды қабылдауды,түсінуді,қадірлей білуді қалыптастыру.				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. **(Дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау)				

	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(Мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Табиғи материалдармен ойыншық жасату(жаңғақтармен) мүсіндеу. **(Мүсіндеу)** Геометриялық пішіндерді таныстыруды жалғастыру. Карточкалармен жеке жұмыстарды орындату. Дидактикалық ойын «Артық пішінді тап» **(Математика негіздері)** Балалардың қалауы бойынша дамытушы орталықтарда еркін іс әрекеттер.	«Маша мен аю» ертегісін айтып беру, қайталап айту дағдыларын дамыту. Көңілді музыкаға би билеуді үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) (Музыка)** Көліктерді сол жақтан оң жаққа қарай орналастыруды үйрету. **(Математика негіздері)**	Үй жануарлары мен жабайы жануарлар бейнеленген кітаптарды қарату. Жануарлардың азығы жайлы түсінігін қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау. **(Математика негіздері)**	Әндер мен тақпақтар және билерді қайталату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) (Музыка)** Құрастыру материалдарынан қуыршаққа үйшік құрастыруды жетілдіру. **(Құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	Балалардың апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы". "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ! Тоқ-тақ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандыққа ұқсатып соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды үстел	**Санамақтар айтқызу.** "Нешеуміз?" Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым - әкем, Балаң үйрек - анам, Ортан терек - ағам, Шылдыр шүмек - мен, Кішкене бөбек - сен. Бір үйде біз нешеуміз?	**"Көлік" тақырыбында балалармен әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Сюжетті-суреттерді қарастыру. Сұрақтар қою және балалардан сұрақтарға толық жауап беруді талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Машина" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. "Көлік түрлері" тақырыбында әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Оразақын Асқар "Машина". Машина істе - серігің, Жолға шықсаң - көлігің.	**"Светофор" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Зайда Елғондинова "Бағдаршам". Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса қызыл

	бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау). Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. -Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)**	Бір үйде біз бесеуміз. **(сөйлеуді дамыту)**		Айта қойшы, сен, інім, Шығаратын оны кім? Тас қорытып домнада Металл құйса құрышшы, Машинаны заводта Жасар іскер жұмысшы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	шырағы: "Тоқта, жолдас!" - дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса сары шырағы: "Ал, дайындал!"- дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса жасыл шырағы: "Ал, өте бер!"- дегені. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Фланелерафқа жасырылған ойыншықтарды тауып жапсырту. **(Жапсыру)** Қ/о «Ақ доп, қызыл доп» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	Бігінгі ауарайына байланысты көңіл күлері жайлы әңгімелесу. Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу.	Білетін тақпақтарын қайталап айтуын пысықтау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15минут» - балалардыңересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру.				

	Баласының көліктер туралы не білетінін сұрау. Көліктер бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну.	«Баланы суықтап қалудан сақтан-дыру» кеңес беру.	«Балаңызды бақшаға мезгілге орай қалай киіндіру керек» әңгіме.	Балалар мен логикалық ойындар ойнау.	«Бала демалысын ұйымдастыру» Еркін ойындар.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2024 жыл 3 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 18.11.2024**	**Сейсенбі 19.11.2024**	**Сәрсенбі 20.11.2024**	**Бейсенбі 21.11.2024**	**Жұма 22.12.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту.				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу. Күннің суытуына байланысты балаларда болатын аурулар туралы ескерту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй құстарын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Қыс мезгілі» Міндеттері: Кітаптар орталығында қыс мезгілі бейнелеген кітаптарды көрсету. Қыс мезгілі туралы не білетінін анықтау. Олар туралы не білгісі келетінін сұрау.	«Ауылға саяхат» Міндеттері: саяхатқа баруды ұсыну. Балабақшаның ішінде үлкен көлемді жануарларды тамашалау. Олардың қысқы өмірі туралы сұрау. Олар дала да	«Құс қанат» оюын таныстыру, Міндеттері: қалаулары бойынша түстерді таңдап бояту. **(Сурет салу)** Құрастыру материалдарынан	«Қай ертегіден» Міндеттері: дидактикалық ойыны арқылы суреттерді көрсетіп, қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. Ертегілерде қыс	«Көлік» Міндеттері: Терезеден көліктерді көрсету, дауыстарын салу. Кімнің үйінде көлік бар. Олар қалай қысқа дайындалады. Дөңгелектерін қалай ауыстырады. Диалог

	Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тұрады, жаурайды ма, жаурамай ма? Олар тоңып қалмас үшін не істейміз деп әңгімеге тарту « Қошақаным» әнін айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) (Музыка)**	карточкаларға қарап балапан құрастыруға көмектесу. **(Құрастыру)**	бейнесі қалай бейнелегенін суреттерден көрсету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	құруды үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Қазір жылдың қай мезгілі? Алда қандай мезгіл келе жатыр? Қысқа дайындықты адамдар, жануарлар, құстар, көліктер қалай жасайды сұрау. Пікірлерін тыңдау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу.	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып,	**Музыка** <u>Музыкалық-ырғақты қимылдар</u>: Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю қорбаңдап	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып,	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай

		бұрылып, заттарды айналып жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. **Қимылды ойын:** Сақина жасыру	жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.	бұрылып, заттарды айналып жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу *Секіру.* Сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру. **Қимылды ойын:** Шыбыққа қалпақ кигізу Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда.	отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Жүгіру.* Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). **Қимылды ойын:** Ақ доп, қызыл доп
	«Қар ұлпалары» Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша қарды ермексаздан жасату. Фланелеграфқа мақтадан жасалған қар ұлпаларын жапсырту. **(Мүсіндеу) (Жапсыру)**	«Жеті лақ» ертегісін кітаптан оқып беру, суреттерін көрсету, әңгімелесу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«**Бала бала балапан» әнін айтқызу. би қымылдарын жасату. Балапан туралы не білетінін сұрау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Міндеттері: Суреттегі ертегі кейіпкерлерін салысытыру, санату. **(Математика негіздері)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық	«Дөңгелек» Міндеттері: Әр түрлі көлемде ермексаздан дөңгелектер жасату. Оларды салыстыру, санату. **(Математика негіздері) (Мүсіндеу)**

				жұмыстарды жасату. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	Көліктерге арнап гараж құрастырғызу**.** **(Құрастыру)**
Екінші таңғы ас	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті).**				
Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Балабақша ауласынада ауа райын бақылату. Бақылау. Мақсаты: Жапырақтардың тербелуі мен жерге түсуін тамашалату. Құстарға қарау. Олардың үй құстарынан айырмашылығы неде екенін сұрау, ақпарат беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Ұжымдық сурет салдырту. Қарапайым табиғат құбылыстарын таяқпен жерде салғызу. **(Сурет салу)**	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласын сипаттап, ауа райы туралы айтып беруін ұйымдастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Құмда таяқпен төрт түліктің ерекше белгілерінің суретін салуды ұйымдастыру. Ермексаздан жануарлардың ерекшелігімен (мүйізі, тісі, құйрығы) жасауды жетілдіру. **(Мүсіндеу)** **(Сурет салу)**	Бақылау. Мақсаты: Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар мен құстар жайлы түсініктерін қалыптастыру. Құстардың қысқа қалай дайындалатынын бақылату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеттері. Фланелеграфқа торғайларды жапсырту. **(Жапсыру)** **Ұлттық ойын:**	Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар. **(Құрастыру)** Аула сыпырушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру. Балалардың дербес әрекеттері. **Ұлттық ойын:** «Тақия тастамақ»	Бақылау. Мақсаты: Желді бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. **Ұлттық ойын:** «Қара құлақ»

	Еркін ойындар. **Ұлттық ойын:** «Жаңылма»	Дидактикалық ойын: «Кім екенін тап»	«Қара құлақ»		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау. **(Дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану ,сөйлеспеу,алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. **(Мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** «Күй-күмбірі»-балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын,музыканы эмоционалды қабылдауды,түсінуді,қадірлей білуді қалыптастыру.				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату.Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. **(Дене жаттығулар мен белсенділігі).** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну.Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау). Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.				

	(Мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. Жыл мезгілдерін санау, табиғат бұрышынан өзгерістерді анықтату. **(Математика негіздері)** Табиғи материалдардан үй құстарына үйшік құрастырту. **(Құрастыру)**	Үстел үсті театр ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру дағдыларын дамыту. **(Математика негіздері)** Құрастырмалы ойынышықтардан төрт түлікке қора құрастырту. **(Құрастыру)** Фланелеграфта төрт түлікті төлдерімен сол жақтан оң жаққа қарай жапсыруды пысықтау. **(Жапсыру)**	Торғай ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру мен салыстырту (үлкен, кіші). **(Математика негіздері)** «Әнші балапан» әнін тыңдату, сюжеттік мүсіндеуді орындату. **(Мүсіндеу)**	«Шалқан» және «Жеті лақ» ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. Кітаптарға қарап айту. дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білуін пысықтау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың таңдауы бойынша көлік түрлерінің суретін салып, дайын дөңгелектерді көліктерге жапсыру жұмыстарын орындату. **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс					
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Еркін ойындар. Жеке әңгімелесулер. «Қоғамдық мүлікті қорға» балабақша	Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Балалардың дербес әрекеттері.	Торғайдың дыбыстарын салдырту. Кітаптан ертегі қарату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл	Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу. Балалардың дербес әрекеттері.	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері. Еркін ойындар.

	ауласындағы заттарға қамқорлықпен қарап,күтіп ұстау.		доп». Балалардың дербес әрекеттері. Еркін ойындар.		
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15минут» - балалардыңересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру.				
	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.	**Ата-аналарға кеңес:** "тұмау жұқпасының" адын алу шаралары	**Кеңес:** Жаңылтпаштар жаттату	Кеңес: Бала өміріндегі ертегінің маңызы.	Апта бойғы жұмыстар жөнінде ақпарат беріп отыру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы 2024 жыл 4 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 25.11.2024**	**Сейсенбі 26.11.2024**	**Сәрсенбі 27.11.2024**	**Бейсенбі 28.11.2024**	**Жұма 29.11.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту.Топқа қоян қонаққа келді түрлі ойын ойнатады деп кіргізу.				
Ата-аналармен әңгімелесу,кеңес беру	Балалардың көңіл күйі, денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй құстарын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Қала» Міндеттері: Кітаптар орталығында үйлер бейнелеген кітаптарды көрсету. Қала туралы не	«Саябақтың суретін салдырту». Міндеттері: Ермексаздан ағаштар жасап, барлығын бір	«Субұрқақтар» туралы не білетіндерін сұрау. Міндеттері: Сурет бойынша әңгімелеуді жетілдіру.	Дидактикалық ойын «Бұл қай жер» суреттерді көрсетіп қай жер екенін(саябақ, дүкен, сауда	«Менің қалам» Міндеттері: тақырыбында отбасы мүшелерімен салып келген суреттерін

	білетінін анықтау. Қала туралы не білгісі келетінін сұрау. Дидактикалық ойын «Кім екенін тап» ертегі желісі бойынша ойыншықты тауып, атауын үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	жерге жинап саябақ жасату. Дүкендегі ойын құралдарын құрастыруды жасату. **(Мүсіндеу)** **(Сурет салу)** **(Құрастыру)**	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Су бұрқақақты қалаулары бойынша түстерді таңдап бояту. **(Сурет салу)**	орталығы, емхана) тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	танысытыру, әңгімелету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Таңертенгі жаттығу	Қараша айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату. **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті).** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Таңғы жиын.** Балабақша есігін Үшке тола ашқанбыз. Балапандай өсіріп, Мәпелейді бақшамыз. «Менің қалам» тақырыбында әңгімелесу. Саябақ, ойын сауық орталықтарымен, жергілікті жердің әдемі суреттерін көрсету. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б.				
Ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып жүру:	**Музыка** Музыка тыңдау: Әртүрлі аспапта орындалған әндерді тыңдауға, оларды есте сақтауға және білуге, шығарманы соңына	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Тапсырмаларды	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Тапсырмаларды орындай отырып

	айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту.	заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. **Қимылды ойын:** Сақина жасыру.	дейін тыңдауға Үйренеді.	орындай отырып жүру: заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу. **Қимылды ойын:** Қуыр-қуыр қуырмаш. Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда.	жүру: заттарды айналып жүру *Жүгіру.* Белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* Көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу. **Қимылды ойын:** Шыбыққа қалпақ кигізу.
	Ұжымдық сурет салу.Бастыру әдісімен плакатқа үйлер салып, қаланы бейнелеуге баулу. **(Сурет салу)**	Үйден қаланың саябақтарында түскен фоталарын алып келтірту. Суреттерді тамашалап, естеліктерін бір біріне айтып беруін дамыту. **(Сөйлеуді дамыту**	Құрастыру материалдарынан су бұрқақты құрастырып жасату. **(Құрастыру)**	Суреттегі ғимараттарды салыстыру, санату. **(Математика негіздері)** Балалардың таңдаған суреттері негізінде	Салған суреттеріндегі бейнелерді үлкен кіші екенін салыстыру. **(Математика негіздері)**

		және көркем әдебиет) **(Музыка)**		шығармашылық жұмыстарын орындату. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	
Екінші таңғы ас	Тамақ ішу мәдениетін, үстелде отыру, тамақтану, асхана құралдарын дұрыс ұстау мәдениетін қалыптастыру және сақтау. Балалардың назарын тағамға аудару, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге, нанның қиқымын жерге тастамауға үйрету. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті).**				
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Таза ауада жүріп күз бен қыстың айырмашылығы неде екенін сұрау, ақпарат беруді қалыптастыру. Ауа райын бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар.	Балабақша қаланың бөлігіне жата ма? Оны қалай білуге болады? Балалардың ойларын тыңдау. Басқа балабақшаға барып көрді ме? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Серуенге алып шыққан кітаптан ертегі оқып беру, суреттерін көрсету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Дидактикалық ойын:	Балалар тұратын қала мен ауыл атауын атап тануын қалыптастыру. Қазақстан Республикасының астанасы туралы білімдерін жетілдіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеттері.	Құрастыру ойыншықтарымен таза ауада ойындар ойнату. **(Құрастыру)** Еңбек. Мақсаты: Аула тазалаушыға балабақша ауласын тазартуда көмек беру. Балалардың дербес әрекеттері.	Балабақшаның дәліздеріне көрме жасап салып келген суреттерін іліп қою. Басқа топтың балаларын тамашалауға шақырып өздері салған суреттерін таныстыруды ұйымдастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. Құрылыс материалдарымен

		«Кім екенін тап»			еркін тақырыпта құрылымдарды жасату. **(Құрастыру)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу,өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау. **(Дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. **(Мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті).**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** «Күй-күмбірі»-балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын,музыканы эмоционалды қабылдауды,түсінуді,қадірлей білуді қалыптастыру.				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. **(Дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. **(Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(Мәдени-гигиеналық дағдылар)**. Табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру.				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(Мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар	Тәулік бөліктерін тануын дамыту оларды атау - таңертең, күндіз, кеш, түн. Таңертең	Өдері жасаған ағаштарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру	Топтағы ойыншықтарды үлкені кіші екенін анықтап салыстыруды пысықтау.	Ойыншықтарды пайдаланып, ойдан ертегі шығарып, бір біріне айтып беруін	Кітаптардан ертегілерді қарату. Суреттер арқылы ертегі айтып беру

қарау және тағы басқа әрекеттер)	қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. **(Математика негіздері)** Балалардың таңдауы бойынша ермексаздың түсін таңдап үй жасату, үйлерді, ағаштарды жолдарды фланелеграфта жапсырту. **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)** Ірі құрылыс материалдардан үй құрастырту. **(Құрастыру)**	дағдыларын дамыту. **(Математика негіздері)**	**(Математика негіздері)** Су бұрқақтың мүсін жасау, суды қағаздардан қиып ап жапсырту. **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	дамыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	дағдысын қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі кейіпкерлері немесе ойдан шығарылған ертегі кейіпкерлерін суретін салып, мүсінін жасату. Дайын пішіндерден ертегі кейіпкерін жапсырту. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы". "Пойыз келе жатыр".** Пойыз келе жатыр: Тоқ-тақ-тоқ! Тоқ-тақ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандыққа ұқсатып соққылау). Жылдам келе жатыр: Тоқ-тоқ-тоқ, тоқ-тоқ! (саусақтарды үстел бетінде ырғақтарға сай кезегімен, күйсандықта ойнағандай соққылау).	**Санамақтар айтқызу.** "Нешеуміз?" Бір үйде нешеуміз? Кел, санайық екеуміз. Бас бармағым - әкем, Балаң үйрек - анам, Ортан терек - ағам, Шылдыр шүмек - мен, Кішкене бөбек - сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Көлік" тақырыбында балалармен әңгімелесу.** Мақсат-міндеттері. Сюжетті-суреттерді қарастыру. Сұрақтар қою және балалардан сұрақтарға толық жауап беруді талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Машина" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. "Көлік түрлері" тақырыбында әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Оразақын Асқар "Машина". Машина істе - серігің, Жолға шықсаң - көлігің. Айта қойшы, сен, інім, Шығаратын оны кім?	**"Светофор" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Қауіпсіздік ережелері жайлы әңгімелесу. Бала тілін дамыту. Зайда Елғондинова "Бағдаршам". Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса қызыл шырағы: "Тоқта, жолдас!" - дегені.

	Барлық бала күтіп қалды: Алақан, алақан (алақандарды жайып, өзара уқалау) Қуанышпен қарсы алады. -Алақай! Алақай! (қол шапалақтау) **(сөйлеуді дамыту)**			Тас қорытып домнада Металл құйса құрышшы, Машинаны заводта Жасар іскер жұмысшы. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса сары шырағы: "Ал, дайындал!"-дегені. Көшеде ол тұрады, Көрмей қалма сен оны. Жанса жасыл шырағы: "Ал, өте бер!"-дегені. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту)**.				
Серуен	Қ/О «Қуыр-қуыр қуырмаш» Еркін ойындар. Жеке әңгімелесулер.	Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауын дамыту. Балалардың дербес әрекеттері. Көңілді ән қосып, дене қыздыратын би билету. **(Музыка)**	Кітаптан ертегі қарату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	Желді, құстарды бақылату. Өзгешеліктерді байқату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш»	Қ/О «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар. Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері.
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15минут» - балалардыңересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын қалыптастыру.				
	Қаланың көрікті	«Баланы суықтап	«Балаңызды бақшаға	Балалар мен	Апта бойы жасаған

	жерлеріне серуенге шығуды ұсыну.	қалудан сақтан-дыру» кеңес беру.	мезгілге орай қалай киіндіру керек» әңгіме.	логикалық ойындар ойнау.	іс әрекеттер бойынша ақпарат беру.

БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан айы 2024жыл 1 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 02.12.2024**	**Сейсенбі 03.12.2024**	**Сәрсенбі 04.12.2024**	**Бейсенбі 05.12.2024**	**Жұма 06.12.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуын ойнату Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыруды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)** «Апта дәйексөздері» «Қыстың көзі қырауда»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата-аналарға балалардың кітапқа қызығушылығын арттыру тақырыбында кеңес беру.				
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зиятткерлік қабылетін дамыту үшін балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, бояту, суретті кітапшаларды бояу, қарату. Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары Сөрелерге ойыншықтарды жинау. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Қар түйіршіктері» Мақсаты: Домалақ қар түіршіктерін салуды жетілдіру **(Сурет салу)**	«Қар ханшайымы» Мақсаты:Кітаптан «Қар ханшайымы» ертегісін оқып беру. (жартысын түстен кейін оқу)	«Қамал» Мақсаты: Әр түрлі ойын құралдарынан қамал құрастыру. Мақсат-міндеттері:	«Ғажайып қоржын». Мақсаты: ішінен әр түрлі заттарды аладырту. Оларды	Қар түйіршігі Мақсаты: Балалардың қалауы бойынша аққала немесе қар түйіршіктерін

	Дидактикалық ойын «Дәл осындай пішінді тап» «Қауіпсіздік ережелері» Топтағы қауіпсіздік ережелері: терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстауды үйрету.	Мақсат-міндеттері: Суреттерін көрсету. Қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Суық жылы, қыс жаз. **(Сөйлеуді дамыту)**	Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын** «Үй құрылысының ретін көрсет»	арнайы қораптарға саладырту негізінде заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен атауды жетілдіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	ермексаздан жасату. Мақсат-міндеттері: Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(Мүсіндеу)**
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені бойынша жатығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білуді жетілдіру.Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды пысықтау				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Ау, балалар, балалар! Айналаға қараңдар! Биыл тәтті қыс болды, Бұл бір сәтті іс болды. Ақ бұлт бүркеп аспанды, Шекер жауа бастады. Бұл қыс қандай тамаша! *Ә. Табылды* тақпағы арқылы қыс мезгілінің табиғи ерекшеліктерін түсіндіру. Терезеге қарап ауа райын бақылау. «Қыс мезгілі туралы не біледі?» «Қыста не болады?» тақырыбында балалармен әңгімелесу. Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мүмкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасау **(сөйлеуді**				

	дамыту)				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Қыста не болады?» Мақсаты: Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Мақсат-міндеттері: Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел,айт).	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. (таңғы жаттығулар қайталанады) Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен жүру. *Жүгіру.* Алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* Еденге қойылған тақтай бойымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру Қимылды ойын: Поезд	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен жүру. *Жүгіру.* Алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* Еденге қойылған тақтай бойымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) Қимылды ойын: «Допты дәлдеп лақтыр» Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен жүру. *Жүгіру.* Алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру Қимылды ойын: «Күміс алу»

	«Қыс мезігілі» Мақсаты: Таныс кітаптардағы қыс мезігілінің суреттерін балалармен бірге қарау, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, бір бірінің пікірлерін тыңдауды жетілдіру.	«Қар ханшаймының таяғы» Мақсаты: Ермексаз кесектерін алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы қар ханшаймының таяғын мүсіндету **(Мүсіндеу)** «Қар ханшайымы» Мақсаты: Ханшайымды	Ойын. Мақсаты: Топтың ішінен бір немесе бірнешебірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қалыптастыру **(Математика негіздері)**	«Менің қиялымдағы құрылыс» Мақсаты: ойдан құрастыру дағдыларын дамыту. Мақсат-міндеттері: Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата	«Қар ханшайымы» ертегісі туралы не білетіндерін естеріне түсіру, мультфилімін көрсету. Кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	ертегі желісі бейнеленген суретке орнын тауып жапсырту. **(Жапсыру)**		білуге, атауға және қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, салқын), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** «Өз үйіңді жылдам тап» Балалардың қалуы бойынша еркін ойындар	Балабақша ауласынан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, салыстыруды жасату. **(Математика негіздері)** Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, қардан аққала құрастыруды үйрету. **(Құрастыру)** **Қимылды, еркін ойындар**	Бақылау. Мақсаты: Ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. Ұшып өткен самолетті, құстарды бақылату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Аяқ киімдерінің іздерін бақылау. Өз іздерінен жол салу. **(Сурет салу)** **Ұлттық ойын:** «Күміс алу» **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.	Серуенде (жолға шықпау) ойын алаңында сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру**. (қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Тырналар»	Құстарды бақылату. Мақсаты: Ауа райы туралы өз бетінше айту дағдысын қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қарға жатып, аяқ қолдарын қимылдатып, өздерінің қарға түскен пішіндерін тамашалату. **(Сурет салу)** **Ұлттық ойын** «Сақина салу»

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористаны дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, күй тыңдау. **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористаны дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті,	Өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды қолдарын үстелдің үстіне және астына жасыру бойынша ойнату.	«Қар ханшайымы» ертегісінің жалғасын оқып беру, балалардың кітаптағы суреттерге қарап қайталап айтуын үйрету.	«Қаладағы қыс» Мақсат-міндеттері: Қыстың аппақ қаламы Ағартыпты қаланы. Аялап жүр аяз кеп, Ауладағы баланы.	Ұжымдық жұмыс. Қыс мезгілі. Мақсаты: Ақ қағазға бірнеше баладан бөлініп, дайын пішіндерді жапсырып,	Қар ханшайымы ертегісіндегі Кай мен Герданы фланелеграфқа орындарын тауып жапсыру.

кітап қарау және басқалары)	**(Математика негіздері)** Балаларды орталықтарға бөліп, шығармашылық жұмыстарын жасату. Мақсат-міндеттері: Қар түіршігінің мүсінін ермексаздан жасату **(Мүсіндеу)** Фланелеграфқа қыс мезгілінің көрінісін бейнелейтін белгілерін жапсырту. **(Жапсыру)**	**(Көркем әдебиет)** Дөңгелек пішінді қарды бейнелеу. Мақсат-міндеттері: Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды үйрету. **(Сурет салу)** «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту	Соғып үлкен ақ қала, Соған мәз боп, шаттана,Асыр сап жүр алаңда Қар атысып топ бала Өлеңді тыңдай білуге тәрбиелеу. Не туралы айтылғанын сұрау. Терезеден аққаланы көрсету. Аққала туралы не білетінін айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Бірінші топ балаларына аққаланың мүсінін ермексаздан жасату екінші топтың балалары дайын пішіндерді үйлестіріп аққала жапсырады **(мүсіндеу, жапсыру)**	қардың суретін салу. **(сурет салу, жапсыру)** Топтан әр түрлі заттарды тауып заттарды жұбымен өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыруды үйрету **(Математика негіздері)**	**(Жапсыру)** Кай мен Гердаға әдемі үй құрастыру. **(Құрастыру)**
Балалармен жеке жұмыс	жеке гигиенаның бастапқы дағдыларын меңгергерту	сөйлегенде заттарды сипаттау үшін зат есімдер мен етістіктерді, сын есімдерді	түрлі көлемдегі геометриялық фигураларды негізгі қасиеттері бойынша	мүсіндеудің әртүрлі тәсілдерін пайдалануды жетілдіру	қазақ халқының тұрмыстық заттарын атауға үйрету.

		қолдануды үйрету	салыстыруды дамыту		
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу. өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын дамыту. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қармен әр түрлі құрылымдар құрастырту. **(Құрастыру)** Қ/о «Кім жылдам?» Ұлттық ойын «Ханталапай»	Ауа райын бақылау, күннің кешке қарай суытатынын түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Тырналар»	Қ/о «Поезд» Далада қардың асытына, ағаштың түбіне әр түрлі заттар жасыру. «Жасырылған затты тап сипатта» тапсырмаларын орындату.	Қ/о «Кім жылдам?» Көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасату арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)**	Далаға шығып сәлден соң қараңғы болатынын айту. Мақсаты: Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды дамыту: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар»
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну. Жаттаған тақпақтарын үйде сұрауын тапсыру. Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Желтоқсан айы 2024жыл 2 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 09.12.2024**	**Сейсенбі 10.12.2024**	**Сәрсенбі 11.12.2024**	**Бейсенбі 12.12.2024**	**Жұма 13.12.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** «Апта дәйексөздері» Қыс қызығы – сырғанақ				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен,	Балалардың көңіл күйі, тазалығы дәне денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				

кеңес, әңгімелесу					
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата»,«Суреттерді орналастыру», «Дауысынан таны», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, **Балармен жеке жұмыс.** Балалардың жалпы қабылданған ережелер мен нормаларды меңгеруіне ықпал ету.Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.				
	Видео материал көру Мақсат-міндеттері: Қазақстан дегеніміз не? Сұрағына балалардың жауап беруін жетілдіру. Ересектердің сөзін тыңдау және түсінуін жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)**	«Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар» Мақсат-міндеттері: Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру,табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	«Менің қалам, балабақшам» Мақсат-міндеттері: тақырыбында әңгімелесу. Кітаптардан суреттер қарау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Топтағы ойыншықтарды салыстыру. Мақсат-міндеттері: Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыруды үйрету **(математика негіздері)**	Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; сақ болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктерді беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				

	(сөйлеуді дамыту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бала бала балақан» видео Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. «Қазақстан туралы не білесіңдер?»тақырыбында әңгімелесу негізінде балалардың қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Отбасы» Мақсат-міндеттері: Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас») айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру.	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру, тура жолмен қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру Қимылды ойын: Допты дәлдеп лақтыр	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру, тура жолмен қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) Қимылды ойын: Торғайлар мен автомобиль Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау.	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Әртүрлі бағытта: «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру, тура жолмен қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру Қимылды ойын: Құстардың ұшып келуі

				Шанамен бір-бірін сырғанату	
	«Көк ту» Мақсат-міндеттері: Қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды үйрету. Ішінен көк түсті тану. Туда бейнеленген күнді салуды үйрету. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(Сурет салу)** «Күн» Мақсат-міндеттері: Құрылыс заттарынан күн бейнесін құрастыру **(Құрастыру)**	«Қазақстанды мекендейтін ерекше жануарлар» Мақсат-міндеттері: Қазақстанды мекендейтін ерекше жануарлар туралы мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Балабақша және үй» Мақсат-міндеттері: Фланелеграф тақтасына үйдің және балабақшаның заттарын тауып жапсырту. **(Жапсыру)**	Кітаптан балалардың сұраныстары бойынша ертегілер оқып беру. Мақсат-міндеттері: Көрген ертегілерінен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Тәуелсіздік күні» мерекелік іс шараға қатысу. Алған әсерлерімен бөлісу. Жаттаған тақпақтарын айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балалардың ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таянуштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғатта маусымдық	Құстарды ауызша санату. Мақсат-міндеттері: Үлкен кіші екенін салыстыру.	«Күн тәртібі» Мақсат-міндеттері: Күн тәртібімен таныстыру арқылы тәулік бөліктерін тану	Менің апайларым Мақсат-міндеттері: Балаларды айналасындағы ересектердің жақсы	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғатта

	құбылыстарын бақылату күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Отан** Отан деген-атамекен, Отан деген-туған жер. Отан-ана Отан-үлкен. Қазақстан – туған ел. Е.Өтетілеуұлы **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын «Өзара айырмашылығын тап» атты қимылды ойынын ойнату	Алыста жақында сөздерінің мағынасын түсіндіру. Құс ұяларын салыстыру ды ұйымдастыру. **(математика негіздері)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық» Қарда аяқ киімнің іздеррімен жол салу. Еңбек. Мақсаты:ағаштардың қарын түсіру. **Ұлттық ойын:** «Хан талапай» «Қауіпсіздік ережелері» серуенде жолға шықпау, ойын алаңында және құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру	және атату - таңертең, күндіз, кеш, түн**. (математика негіздері)** «Туған өлкенің кейбір өсімдіктері» Мақсат-міндеттері: туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру. Қыстағы ағаштардың бейнесі туралы ақпарат беріп бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру) Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.	көретінін, оған әрқашан қамқорлық танытатынын білдіре отырып, өзінің туған жеріне, отанына деген сүйіспеншілік сезімін ояту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Поезд» Қардан қарапайым құрылыстар құрастырту. **(құрастыру)**	маусымдық құбылыстарын бақылату күнтізбесінде жылдың күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Ағаштарды ауызша санату. Үлкен кіші екенін салыстыру. Алыста жақында сөздерінің мағынасын түсіндіру. **(математика негіздері)** Қимылды ойын: «Үйдің есігін жабайық»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану				

	«Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халық ертегілерін және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)** «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу.Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**). Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	Туды көрсету оның көлемі түсі пішіні туралы айту. «Артығын тап» дидкатикалық ойынын ойнату. **(математика негіздері)** «Күй күмбірі» музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру Күннің мүсінін жасату.	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы жануарлардың суреттерін бояту, тұзды қамырды пайдаланып жануар мүсінін жасату. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерден жануарларды жапсырту. **(Сурет салу)**	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету **(Құрастыру)** Ермексаздан ағаштың мүсінін жасату. Ағаштардың суретін бояту. **(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)**	Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу Ермексаздан жануарлар жасап орманға орналастыру. Менің Қазақстаным тақырыбында композицияны фланелеграфта жапсырту **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)**	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Қалауы бойынша геометриялық пішіндер арқылы тудың суреттерін бояту, тұзды қамырды пайдаланып күн мүсінін жасату. Фланелеграф тақтасына әр түрлі пішіндерден туды жапсырту.

	(Мүсіндеу) Көк параққа күнді жапсыру. **(Жапсыру)**	**(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын:** «Дәл осындай пішінді тап»		«Күй күмбірі» музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру	**(Сурет салу)** **(Мүсіндеу)** **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын:** «Кім алғыр?»
Балалармен жеке жұмыс	жүруде тепе-теңдікті сақтауды үйрету	сөздерді және қарапайым сөз тіркестерін (2-4 сөз) қайталап айтуға талпындыру	түсі, көлемі, пішіні бойынша заттарды өз бетінше зерттейді және салыстыруын дағдыландыру	бейнелерді фланелеграфта (сызықтарда, шаршыда), қағаз бетіне қойып және құрастыруды меңгерту	серуенде, сумен, құммен ойындарда қауіпсіздік ережелерін таныстыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Балаларға қалауы бойынша аулаға ойыншықтарды алып, шығуына мүмкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырғызу. **(құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Ауладағы тазалықты сақтау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. **Ұлттық ойын:** «Күміс алу»	Балаларға қалауы бойынша аулаға ойыншықтарды алып, шығуына мүмкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Балалармен тазалық туралы әңгімелесу. Үйде баламен артығын тап ойынын ойнауды ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстар бойынша ақпарат беру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Желтоқсан айы 2024жыл 3 апта

Мектепке дейінгі ұйым : ЖШС "Диана 2019"балабақшасы

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 16.12.2024**	**Сейсенбі 17.12.2024**	**Сәрсенбі 18.12.2024**	**Бейсенбі 19.12.2024**	**Жұма 20.12.2024**
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).** «Апта дәйексөздері» Жылы киім тәнді жылытар, жылы сөз жанды жылытар				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарату, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
		Қыста қандай ойындар ойнауға болады? Мақсат-міндеттері: Балалардың ойын тыңдау, суреттер арқылы ойын түрлерімен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту)**	«Ойыншық» Мақсат-міндеттері: Балалардың қалауы бойынша топтағы қалаған ойыншығын алуына жағдай жасап ойнату Таңдаған ойыншығының **(суретін салу және жапсыру, мүсіндеу)** жұмыстарын орындату	«Менің көңіл күйім» Мақсат-міндеттері: Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту ла-ла-ла Арман жақсы бала, қа-қа-қа Бақылдайды бақа. Тіл ұстарту жаттығуын жасату **(сөйлеуді дамыту)**	Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша)
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)**				

	Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айту. Сөздік қорды толықтыру. **(көркем әдебиет)** «Қысқы ойындар» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер		**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Әртүрлі бағытта: шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> Қуыр-қуыр қуырмаш.	**Музыка**	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Әртүрлі бағытта: шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның,доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; <u>Қимылды ойын:</u> Өз түсіңді тап. <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау: биік емес төбеден сырғанау.	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Әртүрлі бағытта: шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Жүгіру.* Алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) <u>Қимылды ойын:</u> Поезд

		«Ойын құралдары» Мақсат-міндеттері: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп ойын құралдарының суретін салдырту, мүсінін жасату және қағазға жапсырту. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	«Үй жануарлары мен жабайы жануарлар» Мақсат-міндеттері: Ойыншықтарын тамашалау. Қандай ойындар ойнауға болатынын сұрау. Дауыстарынан тану. Еркін ойындар ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту)**	Қуыршақтармен ойын. Мақсат-міндеттері: Әлдилеу, тамақтандыру, ұйықтату. Өзінің сүйікті қуыршағының киімін бояу немесе ермексаздан сөмке, әшекей заттар жасауды меңгерту. **(сурет салу, мүсіндеу).**	«Ғажайып қоржын» Мақсат-міндеттері: ішінен бір ойыншықты ұстап сезу, бірақ көрмей атын атау.Қоржындағы ойыншықтарды сипаттауын ұйымдастыру. Қоржыннан алған ойыншықтың сыңарын тапқызу. Сол ойыншыққа байланысты өздеріне ән немесе ертегі құрастыруына ықпал ету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен		Еңбек Мақсаты: Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде еңбек әрекетіне ынталандыру. Аула тазалаушы мен бақташыға көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қардан доп құрастыру, нысанға дәлдеп лақтыруын үйрету.	Әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбие негізінде балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аудару. Екі аюдың таласып қалғанын көрсету. Олардың орнында болғанда не істер едік, сұрау.	Қарға түскен іздерді салыстыру. Мақсаты:Ересек адамның ізі үлкен, балалардікі кішкентай, жануарлардікі қандай болады. Лупамен қарап, із кезуші ойынын ойнау. **(қоршаған ортамен таныстыру,**	Серуенге алып шыққан ойыншықтарды салыстыру, бөлшектерін атау. Солдан оңға қарай орналастыру әркеттерін жасату **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Қардан доп жасау, оны домалатып, ұшырып

		(құрастыру) Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық» Кеңістікті бағдарлауға арналған «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету	**(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. Құрастыру материалдарымен достық үйшігін жасату. **(құрастыру)** Қ/О «Поезд»	**математика негіздері)** Еркін ойындар Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық» **Ұлттық ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш»	көру. Мақсаты:Доп пен қардан жасалған допты салыстыруды ұйымдастыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ойыншықтар туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)** «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты жетілдіру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.(дене жаттығулар мен белсенділігі) Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	«Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Кезекшілердің жұмысын меңгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету.				

	(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)		«Не дәмді?» ертегісін айтып беру, қайталап айту дағдыларын дамыту. Көңілді музыкаға би билеуді үйрету. **(көркем әдебиет, музыка)** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауына : күндіз-түнде, таңертең-кешке жағдай жасау **(Математика негіздері)** Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Ермексаздан жасалған қар түіршіктерін біріктіріп қамал жасату. **(Мүсіндеу)**	Балабақша ауласында мекендейтін жануарлар туралы айту, көрсету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау **(Математика негіздері)**	Қуыршақ бейнесі бар қағаздың бетіне дайын киімдерді жапсыруды үйрету. **(жапсыру)** Әндер мен тақпақтар және билерді қайталату. Жаңа жылдық ертеңгілікке дайындық**(көркем әдебиет, музыка)** Құрастыру материалдарынан қуыршаққа үйшік құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	Балалардың апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Фланелеграфта сүйікті ойын құралдарын жапсырту. Ойыншықтарының суретін бояту**(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	спорттық жаттығуларды орындау техникасын дамыту	Жақсы таныс шығармаларды көрнекі құралдарсыз тыңдауын дамыту	заттардың көлемін, түсін және пішінін білдіретін сөздерді түсінуін дамыту	құрылыс материалдарын (текшелер, кірпіштер) ажырата алуын пысықтау	өсімдіктер мен жануарларға қамқорлық танытады: оларды жақсы көріп, сипауды меңгерту
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту**).				
Серуен		Қ/О «Поезд» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету. **Ұлттық ойын** Үш орындық ойыны	Бігінгі ауа райына байланысты көңіл күйлері жайлы әңгімелесу Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын, әндерін қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Баласының қысқы ойындар туралы не білетінін сұрау.				

	Қыс мезгілі бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Желтоқсан айы 2024жыл 4 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 23.12.2024**	**Сейсенбі 24.12.2024**	**Сәрсенбі 25.12.2024**	**Бейсенбі 26.12.2024**	**Жұма 27.12.2024**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** «Апта дәйексөздері» Сыйлап үлкен кісіні, аялағың кішіні				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Жаңа жылдық ертеңгіліктегі қауіпсіздік шаралары мен ережелерді таныстыру.				
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Үй жануарларын тап», «Шыршаны сәнде» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Шырша» Мақсат-міндеттері: Шыршаны көрсету. Ол қай мерекенің белгісі екені айту. шыршадағы ойыншықтарды сипаттау, үйлерінде, тағы да басқа қай жерде шырша көргендерін сұрау. Шыршаның қасында тұрып, тақпақ, әндерін айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Дидактикалық ойын: «Ойыншықты тап» Құрастыру материалдарымен ойындары.	«Терезе жақтауларын сәндеу». Мақсат-міндеттері: Қазақша оюларды бояп терезе жақтауларын сәндеу. **(сурет салу)** «Шырша» Мақсат-міндеттері: Құрастыру материалдарынан карточкаларға қарап шырша құрастыруға көмектесу **(құрастыру)**	«Қай ертегіден» Мақсат-міндеттері: дидкатикалық ойыны арқылы суреттерді көрсетіп, қай ертегі кейіпкері екенін тауып, әңгімелеуді қалыптастыру. Жаңа жылға жаттаған тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуын жетілдіру. **(көркем әдебиет)**	Жаңа жыл мерекесіне арналған ас мәзірі. Мақсат-міндеттері: Балалардың сүйікті тағамдары туралы сұрау. Ол тағамды кім жасайды, не үшін ұнататынын сұрау. Суреттердің бір бөлігін көріп, қай тағам екенін анықтауды жасату. **(көркем әдебиет)**

Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жаңа жыл ертеңгілігіне жаттаған тақпақтар мен әндерді қайталау. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Қазір жылдың қай мезгілі? Қандай мереке келе жатыр? Жаңа жылға дайындықты адамдар қалай жасайды сұрау. Пікірлерін тыңдау.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Сыйластық» Мақсат-Міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасауды: сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға баулу	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Әртүрлі бағытта: тура, шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Жүгіру.* Алаңның бір жағынан екінші жағына, «жыланша», шашырап жүгіру; *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру <u>Қимылды ойын:</u> Поезд	**Музыка**	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Әртүрлі бағытта: тура, шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Жүгіру.* Алаңның бір жағынан екінші жағына, «жыланша», шашырап жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* Еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның,доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Әртүрлі бағытта: тура, шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Еңбектеу, өрмелеу.* Еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның,доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің

				жанына сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> Допты дәлдеп лақтыр <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау: биік емес төбеден сырғанау.	жанына сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> Торғайлар мен автомобиль
	«Шырша» әнін айтқызу. Би билеп, ертеңгілікке дайындалу. **(Музыка)** Балалардың таңдауы бойынша қарды ермексаздан жасату.Фланелеграфқа мақтадан жасалған қар ұлпаларын жапсырту. **(мүсіндеу, жапсыру)**	«Шырша» әнін айтқызу. Мақсат-міндеттері: Шыршаға қағаздан ойыншық жасату, оны ілу. Табиғи жаңғақтардан шыршаға ойыншық жасатып, ілу, сипаттау. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту, музыка, құрастыру, жапсыру)**	Жаңа жылдық сыйлық Мақсат-міндеттері: Жаңа жылдық сыйлық қорапшасын көрсету. Қай кезде қандай сыйлық алды, қандай сыйлық алғысы келеді? Сыйлық қорапшасының ішінде не зат бар екенін табу, сипаттау. Зат есімдерді, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)**	«Геометриялық пішін» Мақсат-міндеттері: Геометриялық пішін үшбұрышпен таныстыруды пысықтау, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. Карточкалардан үш бұрышты табу ойынын ойнату. **(математика негіздері)**	« жемістер» Мақсат-міндеттері: Ермексаздан дөңгелектер жасату. Қызғылт мандарин, сары банан, қызыл сары алма жасату. Оларды салыстыру, санату, **(математика негіздері және мүсіндеу)** «Үстел» Мақсат-міндеттері: Мерекелік дастарханға арнап үстел құрастыру. Жасаған заттарын бетіне қоюн ұйымдастыру **(құрастыру)**

Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласынада ауа райын бақылату. Қардың түйіршігін қағазбен ұстап, лупа арқылы пішінін көруіне жағдай жасау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Тышқандар мен мысық.» Ойында туындаған мәселелерді шешу тәсілдерін дамыту.	Шыршаның түбіндегі сыйлық қораптарының айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру. Шырша ойыншықтырының сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Өз түсіңді тап» Қарда шеңбер болып жүріп іздерімен шеңберлер салу. **(сурет салу)** Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»	Көлік құралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру. Ұшып бара жатқан ұшақ пен құстың ұқсастығы туралы әңгімелеу. **(қоршаған ортамен танысу)** Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Допты дәлдеп лақтыр»	Таза ауада құрастыру ойындары, қардан әр түрлі заттар құрастыру. Шырша ойыншығын жасату. **(құрастыру)** Аула сыпырушыға балабақша ауласын қардан тазартуда көмек беруін ұйымдастыру Кішкентай шелектерге қарды салып тасыту. Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль»	Желді бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш» «Қауіпсіздік ережелері» Ойын алаңында және қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу»				

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. Қыс мезгілі туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)** «Күй күмбірі» - балалардың күй тыңдауын дағдыландыру.				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	«Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту Ұжымдық сурет салдырту. Әр түрлі пішіндегі қар түіршіктерін салу **(сурет салу)** Құрастыру ойыншықтарымен еркін ойын, әр түрлі	Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды: (үстінде-астында) меңгерту **(Математика негіздері)** Кітаптар қарау, балалардың сұранысы бойынша ертегілер оқып беру.	Шыршаға ойыншықтар жапсыруды ұйымдастырып. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүрту үшін майлықты қолдануды үйрету. **(Жапсыру)** Мақсат-міндеттері: Шырша ойыншықтарын сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру мен	«Шалқан» және «Жеті лақ» ертегілерін айтып беру дағдыларын пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)** «Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту Балалардың таңдауы бойынша ертегі	Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша тағамдардың суретін салып, дайын тағам пішіндерін жапсыру жұмыстарын орындату **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**

	құрылымдар құрастырту. **(құрастыру)**		салыстырту дағдысын дамыту(үлкен, кіші) **(Математика негіздері)** «Шырша» әнін тыңдату, балалардың таңдауы бойынша шырша ойыншығын мүсіндеу. **(Мүсіндеу)**	желісі негізінде шығармашылық жұмыстарды жасату. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	Ересектермен бірге дене жаттығуларын орындауын дамыту	Педагогтің көмегімен шағын тақпақтарды қайталап айтуын меңгерту	Заттардың санын біреу-көп екенін түсіндіру	Симметриялық пішіндерді, ою-өрнектерді орналастыруды үйрету	Басқа балалармен бірге, келісіп ойнап, бір-біріне көмектесіп және жетістіктеріне бірге қуануды дамыту
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**.				
Серуен	Таңертең қандай іс әрекет жасағандарын күн тәртібі кестесі бойынша көрсету. Жыл мезгілдерін санау, табиғат бұрышынан өзгерістерді анықтату. **(математика негіздері)** **Ұлттық ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	Қ/о «Сақина жасыру». Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атау. Балалардың дербес әрекеттері	Кітаптан ертегі қарату. **(көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	**Ұлттық ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	**Ұлттық ойын** «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында әңгімелесу.				

	Апта бой атқарылған жұмыстар жөнінде ақпарат беру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан айы 2024жыл 5 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 30.12.2024**	**Сейсенбі 31.12.2024**	**Сәрсенбі 01.01.2025**	**Бейсенбі 02.01.2025**	**Жұма 03.01.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл-күймен қарсы алу. «Көңіл-күйіңді көрсет» ойын жаттығуын ойнату Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыруды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)** «Апта дәйексөздері» Жақсы сөз жарым ырыс				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың жас ерекшеліктеріне сай ойындармен ойнауы туралы кеңес беру.				
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зиятткерлік қабылетін дамыту үшін балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойындар. Өнер орталығында сурет салу, бояту, суретті кітапшаларды бояу, қарату. Құрастырмалы ойыншықтарды құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, **Балалармен жеке жұмыс.**				
	Заттар, ойыншықтар, кітаптар және ыдыстарға ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу. Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.	«Үйде» Мақсат-міндеттері: Балаларды отбасы бейнеленген фотосуреттерді қарауға үйрету. Олардың баланы үйде қалай атайтынын. Жаңа жылдық дастарханда қалай			«Өсімдіктер және жануарлар» Мақсат-міндеттері: Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **(Мүсіндеу)**

		жайғасатыны жайлы айту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			
Ертеңгілік жаттығу	Желтоқсан айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені бойынша жатығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білуді жетілдіру.Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды пысықтау				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбер. Терезеге қарап ауа райын бақылау. «Қыс мезгілі туралы не біледі?» «Қыста қандай мерекелер болады?» тақырыбында балалармен әңгімелесу. Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мүмкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасау **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Жаңа жыл мерекесі» Мақсат-Міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасауды: сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға баулу	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру; *Секіру.* Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып, құрсаудан құрсауға секіру. <u>Қимылды ойын:</u>			**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық) *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру.

		Тырналар-тырналар			Қимылды ойын: Шыбыққа қалпақ кигізу
	«Ғажайып қоржын» Мақсат-міндеттері: Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық заттардың, жемістердің, жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Ғажайып қоржынға қолдарын салып, ішінен бір зат алу, оны атау, санау, топтастыру. Бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беруін қалыптастыру **(Қазақ тілі, математика негіздері)**	«Үйшік» Мақсат-міндеттері: Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету. **(Құрастыру)**			«Ойыншығым» Мақсат-міндеттері: Қалаған ойыншықтарын алу. Сол ойыншықты әр жерге қояды, досы қай жерде қалай тұрғанын тауып айтады Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды менгерту. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.				
Серуен	«Үй жануарлары мен олардың төлдері» Мақсат-міндеттері: Балабақша ауласында бейнеленген немесе	Жаяу жүргіншілерге арналған қарапайым ережелермен таныстыру Балабақша			Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат

	мүсін жануарларды көрсету. Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Аяқ киімдерінің іздерін бақылау. Өз іздерінен жол салу. **(Сурет салу)** **Ұлттық ойын:** «Күміс алу» **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.	ауласындағы ережелермен танысуды пысықтау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** «Қауіпсіздік ережелері» серуенде жолға шықпау, ойын алаңында және қарды ауызға алмау, ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау. Қ/о «Тырналар» Қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу.			құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді меңгерту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қарда алақандарын бастырып салыстыру. Кімнің қолғабының ізі қандай. **(Сурет салу)** «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру. Далада бір немесе бірнешебірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. **(Математика негіздері)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. **(дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				

	(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. **(көркем әдебиет)** «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	Жаңа жыл мерекесі қалай өткенін сұрау. Қандай сыйлықтар алды, отшашуды көрді ме сұрау? Өзара әңгемелесу дағдысын қалыптастыру. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Балалардың қалауы бойынша жаңа жылда алған сыйлықтарының мүсінін жасау. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті	Ұжымдық жұмыс. Қыс мезгілі. Мақсат-міндеттері: Ақ қағазға бірнеше баладан бөлініп, дайын пішіндерді жапсырып, қардың суретін салу. **(сурет салу, жапсыру)** Топтан әр түрлі заттарды тауып заттарды жұбымен өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыруды үйрету			Қар ұлпаларын жаспыру. Мақсат-міндеттері: Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алуды, жаймадағы дайын үлгіге жағуды, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдануды жетілдіру. **(Жапсыру)** Құрастыру құралдарынан қар

	сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Екінші топта сыйлықтардың суретін бояу. **(мүсіндеу, сурет салу)**	**(Математика негіздері)**			пішінін құрастыру. **(Құрастыру)**
Балалармен жеке жұмыс	жүруде тепе-теңдікті сақтауды үйрету	сөздерді және қарапайым сөз тіркестерін (2-4 сөз) қайталап айтуға талпындыру			серуенде, сумен, құммен ойындарда қауіпсіздік ережелерін таныстыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу. өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын дамыту. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қ/о «Поезд» Қармен әр түрлі құрылымдар құрастырту. **(Құрастыру)**	Қ/о «Кім жылдам?» Көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасату арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)**			Далаға шығып сәлден соң қарңғы болатынын айту. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды дамыту: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар»
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну.				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАР КАРТОТЕКАСЫ

Желтоқсан айы

I. Жүру, жанымен жүру, жүгіру, әр-түрлі бағытта жүгіру, журу, шеңбер жасап тұру.
II. Жан-жақты дамыту жаттығулар:
Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.
1- қолды алға созу, 2-жанына қою, 3-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.
2. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық қол белде.
1-оңға иілу, 2-бастапқы қалып, 3-солға иілу, 4-бастапқы қалып. 4-5 рет қайталау.
3. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол иықта.
1-қолды жанына созу, 2-бастапқы қалыпқа оралу.4-5 рет кайталау.
4. Бастапқы қалып: отырып, қолды төмен ұстау.
1-аяқтың арасын ашып, қол шапалақтау, 2-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайтаяау,
5. Қояндарша секіру. 7-8 сек.
III.Еркін тыныс алу жаттығулары.

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз тусіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап беруі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Үш орындық ойыны

Үш орындық ойының кең бөлмеде, спорт залдарында ойнауға болады.Ол үшін ортаға үш орындық қойылады. Ойынға қатысушылардың санына байланысты орындықтың көбейе түсуі мүмкін. Ойын жүргізушінің берген белгісі бойынша ойыншылар ортада тұрған орындықтарды айнала жүгіреді. Ойын қыза бастағанда жүргізуші отырыңдар деген белгі береді. Сол кезде ойыншылар орындықтарға отырыса қалады. Ал орындыққа

отырып үлгере алмағандар, ойыннан шығады. Енді орындықтың бірі алынып қойылады да, ойыншылар қалған орындықты айнала жүгіреді. Ойын бір орындық пен екі ойыншы қалғанға дейін, олардың бірі жеңіп шыққанға дейін жүргізіле береді. Сонан соң ойын қайта басталады да,артынан жеңімпаздар арасында өзара тартыс басталады. Жеңіп шыққан ойыншы ең жылдам ойыншы деп аталады. Әр топтың жеңімпаздарынамақтау сөздер айтылып, сыйлықтар беріледі.

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттің жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

Кім алғыр?

Мақсаты: Есту қабілетін дамыту, сөздік нұсқаулықты, оны айтатын дауыс күшіне қарамастан дұрыс қабылдай білуді дамыту.
Ойын құралдары: Ойыншықтар: қуыршақ, аю, мәшине.
Ойын барысы: Тәрбиеші ойыншықтары бар үстелдің жанында отырады. Бала одан 2-3 метр қашықтықта болады. «Мен сыбырмен сөйлейтін боламын, сондықтан бәрі естілу үшін тыныш отырып, зейінмен тыңда»:
- Аюды ал және мәшинеге отырғыз.
- Аюды мәшиненің ішінен ал.
- Мәшинеге қуыршақты отырғыз.
- Қуыршақты мәшинемен қыдырт. Бала бұл тапсырмаларды естуі, түсінуі және орындауы қажет. Тапсырмалар қысқа және жеңіл, ал айтылуы ақырын, бірақ анық болу керек.

Мәшине

Мақсаты: «Б» дыбысын дұрыс және анық айтуды қалыптастыру, жеке дыбысқа еліктеп қатты және жай айтуды, кеңістікте бағдарлана білуді дамыту.
Ойын құралдары: Картоннан жасалған (бала санына байланысты) тұтқа, үлкен және кіші мәшинелер.
Ойын барысы: Тәрбиеші мәшинені көрсетеді және оның қалай гүрілдейтінін сұрайды (бң-ң, бң-ң). Сосын үлкен мәшинені көрсетіп, айтады: «Үлкен мәшине қатты гүрілдейді тыңда, былай (бң-ң, бң-ң, дыбысқа еліктеуді әдеттегіден қатты айтады), ал кіші мәшине жай гүрілдейді (сыбырлап 25 ақырын айтады, бң-ң,бң-ң). Балаға дыбыс тіркестерін біресе қатты, біресе жай қайталау ұсынылады. Содан соң тәрбиеші балаларға өздері мәшинемен қыдыруды ұсынады. Балалар жүргізушілерді бейнелеп, қолдарында тұтқа топ ішінде «бң-ң, бң-ң» деп айтып бытырап жүгіреді.

Дәл осындай пішінді тап

Мақсаты: геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту, пішіндерді атауға, ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру.
Ойын құралдары: бала саны бойынша құлыптың суреттері, геометриялық пішіндер.
Ойын барысы: Сиқырлы құлыпты ашуды ұсыну. Құлыптың кілттері де сиқырлы, геометриялық пішіндерден қажетті құралдардан екенін айту. Әр бала құлыпқа сай келетін кілтті алып, құлыпты ашады.

Үй құрылысының ретін көрсет

Мақсаты: түстерді ажыратуға жаттықтыру; ойлау қабілеттерін, қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту.
Ойын құралдары: баланың саны бойынша әртүрлі түсті жолақтар, пішіндер, үй суретінің үлгісі.
Ойын барысы: Балаларға үйдің суретінің үлгісін көрсету. Балаларға әртүрлі жолақшаларды, пішіндерді таратып беру. Үлгіге қарап осы пішіндерден үйді құрастыруды ұсыну.

БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қаңтар айы 2025 жыл 1 апта

Мектепке дейінгі ұйым : ЖШС "Диана 2019"балабақшасы
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 06.01.2025**	**Сейсенбі 07.01.2025**	**Сәрсенбі 08.01.2025**	**Бейсенбі 09.01.2025**	**Жұма 10.01.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу.	Балалар үшін жайлы жағдай жасау.	баланы жеке пікірін білдіруге тарту	Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау	Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сипаттау дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту).**
	«Апта дәйексөздері» Ас адамның арқауы				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, дене саулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.	Мамандардың ұсыныстары бойынша ата аналарға кеңес беру.	Жеке сұрақтарға жауап беру	Балалардың тазалығы жайында ата-анамен әңгімелесу.	Тамақтану ережелері туралы әңгімелесу
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Дидактикалық ойын «Танып ал да, атын ата»,«Суреттерді орналастыру», «Дауысынан таны», «Бұл кімнің дауысы?» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, кітаптарды қарау, Табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру.**Балармен жеке жұмыс.** Балалардың жалпы қабылданған ережелер мен нормаларды меңгеруіне ықпал ету.Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру.				
	«Ұлттық тағамдар» Мақсат-Міндеттері: Кітаптардан ұлттық тағамдардың суреттерін көрсету. Танып атай білулерін қалыптастыру.	«Геометриялық фигура» Мақсат-Міндеттері: Балаларды геометриялық фигура шаршымен таныстыру, ұстау және көру	«Сәйкесін тап» Мақсат-Міндеттері: Ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаздарға арналған қораптар қойып қою. Топтан осы	«Топтағы ойыншықтар» Мақсат-Міндеттері: Топтағы ойыншықтарды салыстыру.	«Бауырсақ» ертегісін естеріне түсіру. Мақсат-Міндеттері: Бауырсақ туралы не білетіндерін сұрау. Орталықтарға бөлініп

	Соның ішінен қайсысын жеп көргенін сұрау. Әже қонаққа келеді. Өзімен құрт, май, бауырсақ, жент алып келеді. Балалар дәмін көріп атын атауды үйренеді. **(көркем әдебиет)**	тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**	қораптарға сәйкес келетін заттарды жинау. Сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттардысалыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыруды үйрету **(математика негіздері)**	бауырсақтың суретін салу, ермеказдан жасау. **(көркем әдебиет, мүсіндеу, сурет салу)**
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; сақ болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктерді беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**	Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету.	Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**	«Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	Өз орнын тауып отыру.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бес саусақ» өлеңі Бас бармағым – атам, үйдің данасы	«Қандай тағам жегенді ұнататынын сұрау?» әңгімелесу	«Мен аспазбын» тақырыбында әңгімелесу негізінде балалардың	Таңғы жиын. «Бес саусақ» өлеңін қайталау	Видео арқылы сергіту сәтін жасау. Әңгімелесу.

	Балан үйрек - әжем, ошақ анасы Ортан терек - әкем, отау панасы Шылдыр шүмек – шешем, шаңырақ ажары Титтей бөбек – мен, бәрінің базары Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау.		қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату жасату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Ойыншықтар мен заттар» Мақсат-Мақсат-Міндеттері:: Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге баулу	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* еденге қойылған тақтай	**Музыка**	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Заттардың арасымен	**Дене шынықтыру** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен,«жыланша», шашырап жүру *Жүгіру.* сапта бір-бірден, алаңның бір жағынан екінші жағына жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2

		бойымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* бір-бірінің жанына сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> Поезд		еңбектеу, арқанның,доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; <u>Қимылды ойын:</u> Қуыр-қуыр қуырмаш. <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау. биік емес төбеден сырғанау.	метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) <u>Қимылды ойын:</u> Құстардың ұшып келуі
	«Ұлттық тағамдар» Мақсат-Міндеттері: Балалар екі орталыққа бөлінеді. Бірі әжемен құрт жасаса, екінші орталықта тәрбиешімен жайылған қамырдан домалақ пішінді бауырсақтар ойып алады. **(мүсіндеу)** «Үстел» Мақсат-Міндеттері::Құрылыс домалақ дастарханға арналған үстел құрастыру	«Ойыншық» Мақсат-Міндеттері: Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту. Түстерді көрсету, балалар сол түске сәйкес келетін ойыншықты тауып атау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Жайма» Мақсат-Міндеттері: Ақ қағаздарды жыртып, табаққа салып қамыр (жайма) жасау, сары түсті қағаздардан бауырсақ жасау. **(Жапсыру)**	«Ертегілер елінде» Мақсат-Міндеттері: Кітаптан балалардың сұраныстары бойынша ертегілер оқып беру. Қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізіп қолдануды үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Салыстыру» Мақсат-Міндеттері: Топ ішіндегі заттарға қарап салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар сөздерімен белгілеу **(математика негіздері)**

	(Құрастыру)				
Серуенге дайындық	Балалардың ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. (**сөйлеуді дамыту)**	Топта (терезенің алдына шықпау, розеткаларды ұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру	Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау.	Реттілікпен киіну, қатармен жүру. Айналасындағы өзгерістерді бақылау.
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғата маусымдық құбылыстарын бақылату. Құстарға жем беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекетін дамытатын «Өзара айырмашылығын тап»**қимылды ойынын ойнату**	**«Қауіпсіздік ережелері»** Серуенде (жолға шықпау) ойын алаңында сумен, қармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:** «Үйдің есігін жабайық» Қарда іздерден жол салу, ағаштардың қарын түсіру.	Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды пысықтау: алдында-артында. **(математика негіздері)** Қыстағы ағаштардың бейнесі туралы ақпарат беріп бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес	Ұлттық тағамдардың түрлерімен таныстыруды пысықтау, тамақтану ережелерін қайталау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалардың дербес әрекеті. **Қимылды ойын:** «Поезд» Қардан қарапайым құрылыстар құрастырту. **(құрастыру)**	**Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғата маусымдық құбылыстарын бақылату. Құстарға жем беру. **Ұлттық ойын** «Асық»

			төбеден сырғанау.		
Серуеннен оралу	Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.	Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру.	Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету.	Бүгінгі серуенде ұнаған әрекеттерін әңгімелеу.
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану	Кезекшілердің жұмысы: асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту)	Ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	Ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту.
Күндізгі ұйқы	Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.	«Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру	Қазақ халық ертегілерін және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)**	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету.
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(дене жаттығулар мен**	Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету.	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(дене жаттығулар**

	белсенділігі)		шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**		**мен белсенділігі)**
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).	Кезекшілердің жұмысы асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау **(еңбек әрекеті)**	Асты тауысып жеуге үйрету.	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Үш аю» ертегісін үстел үсті театры арқылы айтып беру. Мақсат-Мақсат-Міндеттері: Шығармаларды тыңдағаннан кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** «Артығын тап»	Балаларды қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Мақсат-Міндеттері: Қалауы бойынша тағамдардың суреттерін бояту, қамырды пайдаланып күлешелерді пішінді қалыптарға салып жасату. Фланелеграф тақтасына	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі құрылымдар жасауды үйрету **(Құрастыру)** Ермексаздан балалардың қалауы бойынша тағамдардың мүсінін жасату.	Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу Мақсат-Міндеттері: Дастархан жасаймыз,балалар ермексаздан қағаздан әр түрлі тағамдар қояды. Қуыршақтарды қонаққа шақырып, күтеді. **(Мүсіндеу)**	Қарапайым тапсырмаларды өздігінен орындауға, түрлі балалар әрекетіне қажетті материалдарды, құрал-жабдықтарды дайындауға, қолданып болған соң ойыншықтарды, кітаптарды, заттарды орнына жинауға баулу.

	дидактикалық ойынын ойнату. Жеке карточкалармен **(математика негіздері)** Мақсат-Міндеттері: Ұжымдық мүсіндеу, аюдың дене бөліктерін жасап, біріктіру. **(Мүсіндеу)** Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Аюды жапсыру. **(Жапсыру)**	әр түрлі тағамдарды ыдыстарына сәйкестендігіп жапсырту. **(Сурет салу) (Мүсіндеу) (Жапсыру)** «Әмиян» ойыны - қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	Тағамдардың суретін бояу. **(Сурет салу) (Мүсіндеу)** «Күй күмбірі» шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй қою	**(Жапсыру)** «Дүкен» ойыны қаржылық сауаттылық бойынша қарапайым білімдерді (заттарды тексеріп қарау, зерделеу, олардың көлемін көзбен өлшеу, көзбен көріп ойлауды, есте сақтауды, қиялды, ұсақ қол моторикасын дамыту	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** Фланелеграфта еркін ойындар, құрастыру құралдарымен әртүрлі құрылымдар құрастыру. **(құрастыру, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	спорттық жаттығуларды орындау техникасын орындауға талпындыру	шағын әңгімелерді көрнекі сүйемелдеусіз тыңдап, қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету	түрлі көлемдегі геометриялық фигураларды негізгі қасиеттері бойынша салыстыруды үйрету	түстерді ажыратады және оларды дұрыс атауды дағдыландыру	ересектердің әрекеттеріне қызығушылық танытуын дамыту
Серуенге дайындық	Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(сөйлеуді дамыту)**	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары)**	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. **(ірі және ұсақ моториканы дамыту)**	Достарына көмектесу.	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.

Серуен	Балаларға қалауы бойынша аулаға ойыншықтарды алып, шығуына мүмкіндік беру. Еркін ойындар Қ/о:Қоян мен қасқыр	Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрстырғызу. **(құрастыру)** Қ/о: Тырналар-тырналар	Ауладағы тазалықты сақтау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. Ұлттық ойын: «Күміс алу»	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Доппен ойындар. Қ/о: «Кім жылдам»
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау	Балалармен жақсы көретін тағамдары туралы әңгімелесу.	Үйде баламен артығын тап ойынын ойнауды ұсыну.	Апта бойы жасалған жұмыстар бойынша ақпарат беру.	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қаңтар айы 2025 жыл 2 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 13.01.2025**	**Сейсенбі 14.01.2025**	**Сәрсенбі 15.01.2025**	**Бейсенбі 16.01.2025**	**Жұма 17.01.2025**
Балаларды қабылдау	Арнай әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау.	Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру.	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау.	Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).**	Стикерлер арқылы көңіл күйін білдіруді үйрету.
	«Апта дәйексөздері» Өнерлінің қолы алтын, Өлеңшінің сөзі алтын				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен	Мамандықтар туралы балалармен	Отбасылық құндылықтар туралы	Сұрақтарға жауап беру	Балалардың жетістіктері туралы

өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.	әңгімелесуді ұсыну.	ақпарат беру		ақпаратпен бөлісу
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап». Әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (қамқор, сезімтал және іскер) аудару. Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. **Балармен жеке жұмыс.** Бөлме өсімдіктерінің 2-3 түрін тану және атауын қалыптастыру				
	«Әнші балапан» Мақсат- Міндеттері: Әнші балапан әнін теледидарға қарап айту. **(музыка)** **«Қауіпсіздік ережелері»** топта терезенің алдына шықпау, розеткаларды ұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстауды суреттер арқылы түсіндіру.	«Медбике» Мақсат- Міндеттері: Топқа медбике апай қонаққа келеді. Өзінің мамандығында пайдаланатын құралдарды көрсетеді. Олардан қорқудың қажеті жоқ екен айтады. Балаларға ойыншық құралдарды беріп дәрігер болып ойнауға ұсынады. Қуыршақтарды тыңдап, ыстығын өлшеп дәрі берген болып ойнау. тазалық сақтау ауырмаудың негізгі жолы екенін	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарату	«Жүргізуші» Мақсат- Міндеттері: Терезеге қарап көліктерді бақылату. Осы көліктерді кім жүргізеді. Автобустарды ше? Жүргізуші деген кім? сендердің ата аналарың , жақындарың көлік жүргізе ала ма? **(сөйлеуді дамыту)**	Таңдап алған ойыншықтардың бөлшектерін атау. Солдан оңға қарай орналастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**

		айтып, тазалық құралдарымен таныстырады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**			
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)**	Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету.	Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.	Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.	Жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді үйрету.
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айту. Сөздік қорды толықтыру. **(көркем әдебиет)**	«Қандай мамандық иелерін таниды?», «Ата аналары қандай мамандық иесі» тақырыбында әңгімелесу.	Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**	Видео арқылы таңғы шеңберді өткізу.	Терезеден табиғатты бақылау. Сұрақтарға жауап беру.

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Сәлемдесу» Мақсат- Міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау:өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға үйрету.	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден жүру; *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта еңбектеу. *Секіру.* заттарды айналып және заттардың арасымен секіру. <u>Қимылды ойын:</u> Өз түсіңді тап.	**Музыка**	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқы қадаммен көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), бойымен жүру. *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру; <u>Қимылды ойын:</u> Тышқандар мен мысық. <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату;	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық) *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру. <u>Қимылды ойын:</u> Шыбыққа қалпақ кигізу
	«Әнші биші күйші» Мақсат- Міндеттері: ші-ші-ші Ағам менің – әнші Әпкем менің – биші Көкем менің – күйші Тіл ұстарту жаттығуын	«Дәрігер» Мақсат- Міндеттері: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп дәрігердің құралдарының суретін салдырту, мүсінін	«Аспаз» Мақсат- Міндеттері: Қалпағы ақ қарасаң, Дәрігер емес ,бірақ та, Дәм мәзірін қаласаң, Алға ұсынып тұрады ол. (Аспаз)	«Жүргізуші» Мақсат- Міндеттері: Жүргізушінің құралы көлік екенін түсіндіру, дөңгелектері салынбаған көліктерді дөңгелек салып аяқтап,	«Мамандық иесі» Мақсат- Міндеттері: Ілініп тұрған суреттерге қарап қандай мамандық иесі екенін танып атау. Үстел үстінде тұрған

	жасату, әнші биші күйшіні суреттер арқылы танысытыру. Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту **(сөйлеуді дамыту)**	жасату және қағазға жапсырту. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	Топқа аспаз апай қонаққа келеді. Балаларға тәтті күлше жасап бергісі келетінін айтады. Ол үшін пішіндерді бастырып қамырдан күлшелер жасау керектігін түсіндіреді. Балалар аспазшыға әнші балапан әнін орындап, менің анам дәрігер тақпағын айтып береді. Бірге кім жылдам ойынын ойнайды. Осы уақытта күлшелер пісіп жылы күйінде топқа келеді. Балалар аспазға алғысын айтып шығарып салады **(мүсіндеу, сөйлеуді дамыту, музыка)**	бояу. Ермексаздан машинаның рөлін жасау. **(сурет салу, мүсіндеу).**	құрал саймандарды сәйкестіріп қасына қою. Ол мамандық иелері туралы не білгенін, бірлескен қандай іс әрекет жасағандарын естеріне түсіру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. **(сөйлеуді дамыту)**	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**	Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу.	Ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуді жетілдіру.
Серуен	Бақылау.	Қардан доп құрастыру,	Бақылау.	Бақылау.	Қардан доп жасау, оны

	Мақсаты: Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Аула тазалаушы мен бақташыға көмектесу. Оларға әнші балапан әнін айтып беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қимылды ойын «Кім жылдам» Қардан жұлдызқұрт жасау. **(құрастыру)**	нысанға дәлдеп лақтыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер **Қимылды ойын** «Тышқандар мен мысық» Кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету	Мақсаты: Ауладағы ауа райын бақылап, сипаттай білу. Құстарға жем беру**. (қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар. **Ұлттық ойын** «Асық» Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды бекіту: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)**	Мақсаты: Көліктердің іздерін қарау. көлік жүргіземіз деп рөл ұстағандай болып жүріп, дауыстарын келтіру. Тұраққа келеміз, жол жүреміз тапсырмаларын орындау. Оңға солға бұрылғанда кеңістікті бағдарлау дағдыларын пысықтау. (**қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	домалатып, ұшырып көру. Доп пен қардан жасалған допты салыстыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Ұлттық ойын «Қуыр қуыр қуырмаш»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру.	Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.	Санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әдебиет)**	Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету.	Ретпен шешіну, сөрелерін реттілікте ұстау.

Түскі ас	Көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу»	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу	Ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды жетілдіру.
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**	«Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру	Ойыншықтар туралы ертегілер оқып беру **(көркем әдебиет)**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату.	Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету.
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.	(дене жаттығулар мен белсенділігі)	Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және**	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).	Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.

			ұсақ моториканы дамыту)		
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын ұйымдастыру: асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау.	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	«Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.	Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Әнші, биші, күйші Мақсат-Міндеттері: суреттерін қарау, олардың құралдарымен ойындар ойнап, олар туралы ертегі ойлап айту. «Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту. Суреттер бояу, ермексаздан микрофон жасау, қағаз бетіне әр өнер иесіне тиесілі аспаптарын жапсыру. **(көркем әдебиет, сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	**Менің мамам дәрігер** Ә. Мұсаханов Тіс ауырса, іш ауырса Мамам дәрі береді. Барлық ана, барлық бала, Оны жақсы көреді. Мақсат-Міндеттері: Тақпағын таныту. Ауырып жатқан адамға жанашырлық танытуға тәрбиелеу **(көркем әдебиет)** Мақсат-Міндеттері: Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке. **(Математика негіздері)**	«Жеті лақ» Мақсат-Міндеттері: ертегісін естеріне түсіріп кітаптан суреттерін көрсетіп оқып беру. Жаңа ертегілерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға үйрету. **(көркем әдебиет)** Қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер менолардың реңктерін жасап (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды үйрету. Шыққан түске сәйкес келетін	«Көлік» Мақсат-Міндеттері: Қағаз бетіне дайын көлікті желім жағып жапсырту **(жапсыру)** Әндер мен тақпақтар және билерді қайталату **(көркем әдебиет, музыка)** Құрастыру материалдарынан көлік құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	Балалардың апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. Мақсат-Міндеттері: Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Фланелеграфта сүйікті мамандық иесінің құралдарын таңдап жапсыру. Ойыншықтарының суретін бояу. Бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға

			шарларды салу. **(сурет салу)** Бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу. **(құрастыру)**		шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер
Балалармен жеке жұмыс	бұрын меңгерген қимылдарды өз бетінше орындауға талпындыру	кітаптағы суреттерді қарап, олардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруін дамыту	ересектердің нұсқауымен түсі, өлшемі бойынша заттарды табуды үйрету	қағазға және құмға сурет салудың бастапқы техникасын меңгерту	ата-анасын және өзіне қарап отырған басқа ересектерді тануын жетілдіру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.	Достарына көмектесу.	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Қатармен жүруді жетілдіру.
Серуен	**Ұлттық ойын** «Асық» Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету.	Балабақшада, үйде, көшеде тәртіп сақтауға баулу. Балаларды әдепті қарым-қатынасқа үйретуді жалғастыру (амандасуға, қоштасуға, көмек	Бүгінгі ауа райына байланысты көңіл күйлері жайлы әңгімелесу Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын, әндерін қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет, музыка)** Қ/О Құстардың ұшып келуі»

		көрсеткені үшін алғыс айтуға үйрету). Балабақшаның үй-жайлары мен ауласында тәртіп пен тазалық сақтауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар			Еркін ойындар.
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау	Баласының қысқы ойындар туралы не білетінін сұрау.	Қыс мезгілі бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау	Айналадағы қыс мезгілін сипаттауды пысықтау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қаңтар айы 2025 жыл 3 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 20.01.2025**	**Сейсенбі 21.01.2025**	**Сәрсенбі 22.01.2025**	**Бейсенбі 23.01.2025**	**Жұма 24.01.2025**
Балаларды қабылдау	Баладан қандай көңіл күймен келгенін сұрап, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).**	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау.	Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау.	Балалар үшін жайлы жағдай жасау.	Баланың жеке пікірін білдіруге тарту. Қабырғаға ілінген суреттер тақтасынан фишка таңдау.
	«Апта дәйексөздері» Сіз деген әдеп, біз деген көмек				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен,	Қыс мезгіліндегі қауіпсіздік шаралары мен ережелерді	Сауалнама алу	Мамандардың кеңестерін ұсыну	Қызықты ойындар туралы ақпарат беру	Балалардың жетістіктерімен бөлісу

кеңес, әңгімелесу	таныстыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй жануарларын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, кітаптарды қарау, Құрастыру материалдарымен ойындары. Табиғат бұрышындағы жануарларға, гүлдерге қызығушылықтарын оятып, іс әрекетке тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Машина, автобус» Мақсат-Міндеттері: Балалар бүгін сендер балабақшаға немен келдіңдер. Мына суретте не бейнелеген. Балалар бір бөлігі ғана көрініп тұрған суреттен не зат екенін табу керек. Машина, автобус туралы не білетіндерін сұрау. Өткен аптада жүргізушімен танысқанын, қандай ойындар ойнағандарын естеріне түсіру. Орындықтарды қатарластырып қойып автобустағыдай әрекеттер жасап ойнау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Ұшақ» Мақсат-Міндеттері: Өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды: үстінде-астында меңгерту. Ұшақты әр түрлі заттың қасына қойып қай жерде екенін атау, **(Математика негіздері)**	«Кеме» Мақсат-Міндеттері: Кемелерге түрлі желкендер жапсыру немесе желкеннің суретін салып бояу. **(Жапсыру)**	«Жүк көлігі» Мақсат-Міндеттері: Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер ажырата білуге, атауға жәнеқолдануға үйрету Құрастыру материалдарынан жүк көлігін құрастыру **(құрастыру)**	Кітаптардан ертегілерді қарау. Суреттер арқылы ертегі айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша көліктердің суретін бояу, дайын көлік пішіндерін жапсыру жұмыстарын орындату **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				

Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)**	Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық.	«Көліктер» туралы не білетіндерін сұрау.	Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**	Қоғамдық көліктер туралы видео көрсету. Не білетіндерін сұрау.	Жүк көліктерінің ойыншықтарын көрсету.
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар,	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру* сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру;	**Музыка**	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Домалату, лақтыру,*	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру* сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру;

	кел,айт).	*Тепе-теңдікті сақтау*. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқы қадаммен көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Қимылды ойын: Қоян мен қасқыр		*қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық) *Секіру.* Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарай жылжып секіру. Қимылды ойын: Тырналар-тырналар Спорттық жаттығулар: Шанамен сырғанау. биік емес төбеден сырғанау.	*Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру; *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәне заттардың арасымен еңбектеу. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Қимылды ойын: Тышқандар мен мысық.
	Машина автобус бейнелеген суреттерді бояу **(сурет салу)** **«Қауіпсіздік ережелері»** серуенде отпен ойнамау, жолға шықпау) ойын алаңында және қармен, ұсақ заттармен ойындарда	**Ұшқыш** Кең аспанды шарлаған, Ұшқыш деген мен болам. Қыран құстай самғаған, Ерен жүйрік мен болам. Мақсат-Міндеттері::Ұшқыш деген кім? ол қандай көлікті бағындырады.	«Тасша бала» Мақсат-Міндеттері: Қонаққа есікті тақылдатып тасша бала келеді. Балалармен сәлемдесіп, зерігіп кеткен соң достар тауып ойнауға келгенін айтады. Балалар ойнауға келіседі. Өздерінің	«Камаз» Мақсат-Міндеттері: Камаздың гүрілдеген дауысы естіледі. Балалар бұл ненің дауысы екенін тапқанда экраннан суреті шығады. Жүк көліктерінің суреттерін қарау, оларды салыстыру, сипаттау, топтағы жүк	«Автобус» Мақсат-Міндеттері: Балаларға автобус макетін көрсетіп оған мініп саяхатқа шығамыз деп автобустағы орындықтарға отырғызу. Балалардан артында, алдыңда, сол жақта, оң жақта кім отыр деп

	қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау).	Ұшақтың қандай түрлері болады? Олардың түстері қандай? Қалай ұшады, көрсетіп, ойнау. Сендер ұшақта ұшып көрдіңдер ме? Қима суреттерді құрастыру. **(сөйлеуді дамыту, құрастыру)**	жақсы көретін ойынын ойнату. Бір кезде тасша бала қалтасынан қағаз тауып алады. Балалар мен сендерге бір зат жасап көрсетейін деп кеме жасап береді. Балалар не зат екені табады. Бірге барлығы бірнеше кеме жасайды. Содан соң оны суға жүздіртіп көрейік деп арнайы ыдысқа құйылған суға жүздіртеді. Содан соң тасша бала үйіне қайтуы керектігін айтып достарымен қоштасып үйіне қайтады. Балалар серуенге жиналады **(сөйлеуді дамыту, құрастыру)**	көліктермен әр түрлі заттарды тасу. **(көркем әдебиет, математика негіздері)**	сұрау. Содан соң көлік жүрді деп балаларға алға қараңдар дейді. Алдында ауыл көрінеді біз сол жерге барамыз дейді.Содан соң ауылға келген соң автобустан түсіп жан жағымызға қараймыз біздің оң жағымызда үйлер орналасқа, сол жағымызда үй жануарлары күшік пен мысық тұр екен дейді. Балаларға көздерін жұмдырып күшікпен мысық жасырынады деп, оларды жасырып қояды. Балалар дөңгелене отырады. «Пішіндерді ата» дидақтикалық ойынын ұйымдастыру**.** Қоржыннан пішіндерді шығарып бұл қандай зат оның пішіні неге ұқсайды деп сұрау : орамал – үшбұрыш, шаршы, күн дөңгелек, терезе шаршы, кілемше – тік төртбұрыш. Содан соң қайта автобусқа мініп топқа оралады.

					(көркем әдебиет, математика негіздері)
Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту)**	Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.	Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру	Ауа райын анықтап, соған байланысты киіне білу. Достарына көмектесу.	Ойыншықтарды таңдап алып шығу, тәрбиешіге көмектесу
Серуен	Бақылау. Автобусқа мініп аулаға шығайық. Балабақша ауласында ауа райын бақылату. Көшедегі көлік пен автобустардың дыбыстарын тыңдау, олардың шығаратын дыбыстарында айырмашалық бола ма анықтау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Тышқандар мен мысық.» Ойында туындаған мәселелерді шешу	Бақылау. Мақсаты: Далаға шығып ұшақтар аспанда бар ма, қарау. Ұшақты адамдар құстарға қарап жасағанын түсіндіру. Ұшақтар болып ұшу. Ол қалай ұшады, қалай қонады көрсету, бірге жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Өз түсіңді тап» Қар түйіршіктерін нысанға лақтыру	Бақылау. Мақсаты: Қандай көлік құралдарымен танысқандарын естеріне түсіру. Ауа райын бақылап, сипаттауды пысықтау **(қоршаған ортамен танысу)** Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Допты дәлдеп лақтыр»	Еңбек. Мақсаты: Аула сыпырушыға балабақша ауласын қардан тазартуда көмек беру. Жүк көліктеріне қарды салып тасу. Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль»	Бақылау. Мақсаты: Желді бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш»

	тәсілдерін дамыту.				
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру.	Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**	Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету.	Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.	Достарына көмектесу
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу	«Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.	Көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу»
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау.	Балалардың сұранысы бойынша кітаптардан ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**	Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету.	«Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын арттыру .
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату.	Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға,	«салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-**	Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ

	Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)**	денсаулықты сақтауға ынталандыру.	беру.	**гигиеналық дағдылар**).	киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар)**	«Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) **(өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Машина дөңгелегі» Мақсат-Міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша машина дөңгелегін ермексаздан жасату.Фланелеграфқа автобусқа жолаушыларды жапсырып, дұрыс орналастыру. **(мүсіндеу, жапсыру)** «Машина, автобус» Мақсат-Міндеттері: Құрастыру	Кітаптар қарау, балалардың сұранысы бойынша ертегілер оқып беру. Орталықтарға бөлініп ұшақтың бейнесін қанаттарын салып толықтырып бояу, ермексаздан ұшақ жасау(тәрбиешінің көмегіміен) қағаздан ұшақ құрастырып оны ұшыру.	Топтағы кеме ойыншықтарын салыстыру (үлкен, кіші) **(Математика негіздері)**	Балалардың сұранысы бойынша кітаптардан ертегі оқып беру. Мақсат- Міндеттері: Баяғы заманда жүк көліктері болмаған кезде адамдар ат арбамен жүк тасығанын айту. суретін көрсету. Қазіргі замандағы арбалардың түрлерімен таныстыру. **(көркем әдебиет)** Балалардың таңдауы бойынша	Көліктерді құрастыру. Мақсат-Міндеттері: Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету**. (құрастыру)**

	ойыншықтарымен еркін ойын, машина, автобус құрастырту. **(құрастыру)**			шығармашылық жұмыстарды жасату. Мақсат-Міндеттері: Жүк көлік немесе арбаның дөңгелегін салу, бояу. Фланелеграфта жүк көлігін құрастырып жапсыру. Ермексаздан жүк көлігімен арбаға арналған дөңгелектер жасау. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	жаттығуларды орындауға қызығушылық танытуын қалыптастыру	меңгерілген сөздерді ауызша сөйлеуде өз бетінше қолдануды дағдыландыру	көлемі, пішіні, түсі бойынша ұқсас біртекті заттарды топтастыруды меңгерту	қаламды дұрыс ұстап, тік және тұйықталған дөңгелек сызықтарды қағаз бетінде жеңіл жүргізуді меңгерту	Жануарлардың дене бөліктерін ажыратуын пысықтау
Серуенге дайындық	Топтағы тазалықты бақылау. Ойыншықтарды реттеу. Киімдерін ұқыпты кию.	Достарының киімдеріндегі оқылықты байқау, реттеу	Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу.	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.
Серуен	Көлік іздерін салыстыру, үлкен, кіші, ұзын қысқа сөздерін пайдалану.	**Ұлттық ойын** «Сақина жасыру». Далаға қағаздан жасалған ұшақтарын	Кітаптан ертегі оқып беру **(көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл	**Ұлттық ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында	Қ/О «Поезд» Балалардың дербес әрекеттері

	(математика негіздері) Қ/О «автобус» Еркін ойындар Жеке әңгімелесулер	алып шығып ұшырып көру. Балалардың дербес әрекеттері	доп». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері, доппен ойындар	Еркін ойындар
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау	Баланың үйдегі күн тәртібінде ойынның маңыздылығы тақырыбында кеңестер беру	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау	Көлік түрлерін бақылауды ұсыну.	Апта бойғы жұмыстар жөнінде ақпарат беріп отыру.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қаңтар айы 2025 жыл 4 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 27.01.2025**	**Сейсенбі 28.01.2025**	**Сәрсенбі 29.01.2025**	**Бейсенбі 30.01.2025**	**Жұма 31.01.2025**
Балаларды қабылдау	Кел сәлемдесейік - эмоджилерге қолыңды тигіз менімен құшақтас.	Жайдары көңіл-күймен балаларды қарсы алу.	Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау.	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыру **(сөйлеуді дамыту)**	Жайдары көңіл-күймен балаларды қарсы алу. Сәлемдесу дағдыларын жетілдіру.
	«Апта дәйексөздері» Жақсы сөз-жарым ырыс				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен,	Ата-аналарға балаларды кітаптан ертегі кейіпкерлерімен	Мамандардың ұсыныстары бойынша ата аналарға кеңес	Жеке сұрақтарға жауап беру	Балалардың тазалығы жайында ата-анамен әңгімелесу.	Апта дәйексөзі туралы балалармен әңгімелесуді ұсыну

кеңес, әңгімелесу	таныстыру маңыздылығы жайлы ұсыныстар беру.	беру.			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру барысында балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Әлеметтік ,эмоционалды зиятткерлік қабылетін дамыту үшін балалардың назарын адамның жеке қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр) аударуды үйрету. Таңдауы бойынша үстел үсті ойындары. (мозайка, пазл) қуыршақтар, шағын көлік түрлерімен ойнауға мүмкіндік беру . Өнер орталығында сурет салу,суретті кітапшаларды қаратып бояту. Құрастырмалы ойыншықтармен ойнауды және ойындарынан соң ойыншықтарды сөрелерге жинату. **Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Қар түйіршіктері» Мақсат-Міндеттері: Домалақ қар түйіршіктерін қаламмен салу **(Сурет салу)**	«Ертегілер елінде» Мақсат-Міндеттері: Балалар таңдаған шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Суреттерін көрсету сипаттау.**(Сөйлеуді дамыту)**	«Шарбақ» Мақсат-Міндеттері: Құрылыс құралдарынан суреттегі үлгісінеқарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып шарбақтар жасауды үйреету **(Құрастыру)**	«Ғажайып сандық» Мақсат-Міндеттері: Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын тұрмыстық заттардың, немесе жемістердің, атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. «Ғажайып сандықты» қолдану арқылы **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Мультфилім көру» Мақсат-Міндеттері: Қалауы бойынша мультфилім көру ондағы кейіпкерлердің іс әрекетін сипаттауды үйрету **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Қаңтар айына арналған таңертеңгі жаттығулар кешені бойынша жатығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)**				
Таңғы ас	Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін жетілдіру.Таңғы ас	Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек	Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды,	«Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтуды пысықтау

	алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру.	әрекеттерін дамыту	тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету.		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Терезеге қарап ауа райын бақылату. Әңгімелесу.	«Қыс мезгілінде қандай айлар бар туралы не біледі?» «Қыста қандай мереке болды?» тақырыбында балалармен әңгімелесу.	Балаларға әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау мүмкіндігін беру, ережелер туралы келісу және т. б. жағдайларды жасату **(сөйлеуді дамыту)**	Шаттық шеңбер. Ау, балалар, балалар! Айналаға қараңдар! Биыл тәтті қыс болды, Бұл бір сәтті іс болды. Ақ бұлт бүркеп аспанды, Шекер жауа бастады. Бұл қыс қандай тамаша! *Ә. Табылды* тақпағы арқылы қыс мезгілінің табиғи ерекшеліктерін еске алу.	Қыс тақпағын қайталау. Бүгінгі күннің ерекшеліктерін атау
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Қысқы табиғат» Мақсат-Міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға беймдеу	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың,	**Музыка**	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың,	**Дене шынықтыру** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Тепе-теңдікті сақтау.* Бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан

		қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық) *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* бір-бірінің жанына сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> Поезд		қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның, доғаның астымен (биіктігі 40 сантиметр) еңбектеу; *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* бір-бірінің жанына сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u> «Допты дәлдеп лақтыр» <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеденсырғанау.	тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Секіру.*2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* бір-бірінің жанына сапқа тұру <u>Қимылды ойын:</u>
	«Дүкен» Мақсат-Міндеттері: Заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы	«Көгөністер мен жемістер» Мақсат-Міндеттері: Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен	«Геометриялық фигура» Мақсат-Міндеттері: Геометриялық фигура шаршымен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру және бөлме ішінен	«Өз бетінше құрастыру» Мақсат-Міндеттері: Негізгі құрылыс бөлшектерін: цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды қолдану арқылы	«Азық түліктер» Мақсат-Міндеттері: Мүсіндеуге қызығушылығын дамыту. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен азық түліктерді жасату

	сөздермен байыту үшін дүкен ойынын ұйымдастыру **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	жемістерді, мүсіндету **(Мүсіндеу)** «Көгөністер мен жемістер» Мақсат-Міндеттері: Көгөністер мен жемістерді көлемдеріне қарай екі түрлі табаққа жапсыруды үйрету **(Жапсыру)**	шаршыға ұқсас заттарды табу **(Математика негіздері)**	өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру **(Құрастыру)**	**(Мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігін арттыру үшін , спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу(**сөйлеуді дамыту)**	Балалардың ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау **өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету.	Балалардың сырт киімдерінің реттілігіне зейін аударып, бақылауға үйрету;	Балалардың ретімен, дұрыс киінуін бақылау, киімінің реттілігін бақылау.
Серуен	Аулаға шыққан соң балаларға басымызды көтеріп, аспанда қандай бұлттар бар екен көрейік дейді. Оларды сипаттап пішіндерін айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын:**	Балабақша ауласынада биік аласа қар үймектеріне жалаушалар қондырып сәндеу. Бір біріне көмектесу ықыласын дамыту **(Математика негіздері)**	Еңбек. Мақсаты: Ауада қар тазалауда қолданылатын заттармен таныстыру. Шағын күрекшемен журетін жолды тазалату. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Қауіпсіздік ережелері»** Серуенде ұсақ заттармен және спорттық ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру**. (қоршаған ортамен таныстыру)**	Бақылау. Мақсаты: Желдің соғуын, ағаштардың теңселуін бақылату. Байқаған ауа райы туралы өз бетінше айту дағдысын қалыптастыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	«Лақ пен қасқыр» Балалардың қалуы бойынша еркін ойындар	Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, қардан қоянға үйшік құрастыруды үйрету. **(Құрастыру)** **Қимылды, еркін ойындар**	Қар бетінде қолғаптарын киген алақандарымен іздер салу тамашалау **(Сурет салу)** **Қимылды ойын:** «Лақ пен қасқыр»	**Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. **Ұлттық ойын** «Сақина жасыру»	Шағын таяқшалар мен қар бетінде шеңберлерді (шарларды) салдыртып тамашалату. **(Сурет салу)** **Ұлттық ойын** «Орамал тастамақ»
Серуеннен оралу	Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін жетілдіру. **(дербес ойын әрекеті).**	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау.	Белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу.	Асықпай бір-бірін итермей жүруді пысықтау.	Топқа оралу кезінде қатарға тұруды жүру дағдыларын дамыту.
Түскі ас	Түскі тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.	Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып,	Сабынмен қолдарын сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру.	Мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеттерін дамыту	Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету.

		шайнау, ауызды толтырып сөйлемеуді пысықтау. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**			
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағытуды қалыптастыру. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**	Тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату.	Ертегілердің мазмұнын түсінуге дағдыландыру. Электронды құрылғылардан ертегі тыңдату. **(көркем әдебиет)**	«Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру.	Өз төсек орнын тауып жатуды жетілдіру
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)**	Тарақты және қол орамалды пайдалануды жетілдіру.	Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар)**.	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)**
Бесін ас	Тамақтану мәденетін	Таза және ұқыпты	Сабынмен қолдарын	«Суды үнемді тұтыну»	Тамақтану (өз орнын

	қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**	тамақтану.	сабындап, киімдерін суламай жуыну. Өзінің жеке сүлгісін тани білуді үйрету. Сүлгіні дұрыс қолдануды дамыту, орнына іліп қоуын қалыптастыру.	- табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру	білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кеңістік бағыттарын (үстінде,астында, жанында)бағдарлау ды үйрету үшін «Зат (ойыншық) қайда тұр» ойынын үйрету. **(Математика негіздері)** Балаларды орталықтарға бөліп, шығармашылық жұмыстарын жасату. Мақсат-Міндеттері: моншақтарды ермексаздан жасату **(Мүсіндеу)** «Ыдыс аяқтар» Мақсат-Міндеттері: Фланелеграфқа үстел үстіне ыдыс аяқтарды жапсырып орналастыру . **(Жапсыру)**	«Қар ханшайымы» ертегісін үстел үсті театры құралдарымен сахналап көрсету **(Көркем әдебиет)** «Моншақтар» Мақсат-Міндеттері: Жіпке тізілген әсем моншақтарды бояту **(Сурет салу)**	«Қар жамылған ағаштар» Мақсат-Міндеттері: Терезеден қар жамылған ағаштарды көрсету олардың алдында тұрған аққаланы көрсетіп ол туралы не білетіні айтқызу. **(Сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Балаларды екі топқа бөліп бірінші топтағыларға қар түйірлерін ермексаздан жасау екінші топтың балалары дайын пішіндерді үйлестіріп үлкен кіші аққалаларды жапсырады **(мүсіндеу, жапсыру)**	Ұжымдық жұмыс. Мақсат-Міндеттері: Ыдыс аяқ түрлерін таңдап бояу немесе дайын ыдыс аяқтар бейнесін фланелеграфтағы сөреге орналастырып жапсыру **(сурет салу, жапсыру)** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды(күндіз-түнде таңертең-кешке) үйрету үшін . «Бұл қай кез» дидактикалық ойынды ұйымдастыру. **(Математика негіздері)**	Үй жануарлары Мақсат- Міндеттері: Үй жануарларын көлемдеріне қарай фланелеграфта дайындалған үйшіктерге орналастырып жапсыру **(Жапсыру)** «Жол» Мақсат- Міндеттері: Үйшіктерге апаратын жолдарды еден үстінде құрастыру. **(Құрастыру)**

Балалармен жеке жұмыс	доптарды заттардың арасымен, бір-біріне домалатуға қызығушылығын тудыру	артикуляциялық жаттығуларды орындауға талпындыру	үлгі мен ауызша нұсқауға сүйеніп, тапсырмаларды орындауға дағдыландыру	дайын болған бұйымды тұғырға орналастып, жұмыстан кейін материалдарды жинастыруды дағдыландыру	көлік, көше, жол туралы бастапқы түсініктерді, көлік құралдарының кейбір түрлерін атай білуін дамыту
Серуенге дайындық	Өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын дамыту.	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесуді тәрбиелеу.	Балалардың дербес қимыл белсенділігін арттыру үшін , спорттық - ойын жабдықтары мен спорттық құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу(**сөйлеуді дамыту)**	Балалардың ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау **өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.
Серуен	Қармен әр түрлі құрылымдар құрастырту. **(Құрастыру)** **Ұлттық ойын** «Орамал тастамақ»	Ауа райын бақылау, күннің кешке қарай суытатынын түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қ/о «Тырналар»	«Қорапта не бар жасырылған затты атап сипаттауына жағдай жасау. Қ/о «Поезд»	Қ/о «Кім жылдам?» Көңілді музыкаға, еркін би қимылдарын жасату арқылы көңіл күйлерін көтеру **(музыка)**	Ұксас заттарды жинап қораптарға орналастыру **(Математика негіздері)** Қ/о «Тырналар»
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау	Жаттаған тақпақтарын үйде сұрауын тапсыру.	Ата-аналарға баланың денсаулығын сақтау жөнінде кеңес беру	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау	Ата-аналар баламен қыс мезгілі туралы әңгімелесуін ұсыну.

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАР КАРТОТЕКАСЫ

Қаңтар айы

I.Жүру, аяқтың ұшымен, өкшемен жүру, жаймен жүру, жүгіру,
шеңбер болып тұру.

II. Жан-жақты дамыту жаттығулар:

1. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.

1- қолды жанына созу, 2- жоғары көтеру, 3- қолды айқастыру, 4-бастапқы қалыпқа келу.
4-5 рет қайталау

2. Бастапқы қалып аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1- қолды жанына созу, 2-оң аяқты бүгіп, көтеру, 3-сол аяқты бүгіп көтеру,
4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.

III.1. Бастапқы қалып аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1-отыру, 2-аяқты қапсыра құшақтау, 3-бастапқы қалыпта оралу. 4-5 рет қайталау.

4. Қос аяқтап секіру, қояндарға еліктеп.
5. Еркін тыныс алу жаттығулары

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышқандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының

ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл осындай суреттін жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.

Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.

Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Ақпан айы 2024 жыл 1 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 03.02.2025**	**Сейсенбі 04.02.2025**	**Сәрсенбі 05.02.2025**	**Бейсенбі 06.02.2025**	**Жұма 07.02.2025**
Балаларды қабылдау	Жайдары көңіл-күймен балаларды қарсы алу. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарға қатысуға ынталандыру **(сөйлеуді дамыту)** «Апта дәйексөздері» Жылқы малдың патшасы Түйе малдың қасқасы				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың көңіл күйі, тазалығы және денсаулығы жайында ата-анамен әңгімелесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті пазлдармен ойын, Өнер орталығында сурет салу, кітаптарды қарау,суретті кітапшаларды бояту, Қарапайым құрылыстар құрастыру, Табиғат бұрышында бөлме өсімдіктерінің 2-3 түрін тану және атау, күтім жасау дағдыларын қалыптастыру.**Балармен жеке жұмыс.**				
	«Үйшік» Мақсат-міндеттері: Таңдаған үй жануарына құрылыс	«Не дәмді?» Мақсат-міндеттері: ертегісі айтып берумен сөздік қорды	«Әсем көлектер» Мақсат-міндеттері: Фланелеграф тақтасына әсем	«Түлкі мен қоян» Мақсат-міндеттері: ертегісін оқып беру. Ертегіні	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. (музыка)

	материалдарынан өз бетінше үйшік құрастыру дағдысын жетілдіру **(Құрастыру)**	заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	көлектерге оюлар жапсырып сәндеу **(Жапсыру)** Дидактикалық ойын «Бұл кімнің дауысы?»	тыңдағаннансоң кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Дидактикалық ойын « Жұбын тап» **«Қауіпсіздік ережелері»** топта терезенің алдына шықпау, розеткаларды ұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; сақ болуға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктерді беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. «Бала бала балақан» видео Балалардың қандай ойындар ойнағысы келетінін айтып бөлісуіне жағдай жасау. Төрт түліктің суреттерін тамашалап,атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Төрт түлік» Мақсат-міндеттері: Ойыншықтар мен заттарды қарастыра	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*

	отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу.	Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). <u>Қимылды ойын:</u> Қоян мен қасқыр		Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Секіру.*Сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру. <u>Қимылды ойын:</u> Ақ доп, қызыл доп <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.	Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). <u>Қимылды ойын:</u> Сақина жасыру
	«Ертегі оқып берейін» Мақсат-міндеттері: Балалар таңдаған ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналату.Сөйлеу	«Төрт түлік» Мақсат-міндеттері: Құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар	«Қысқы киімдер» Мақсат-міндеттері: кітаптардан суреттер қарату әңгімелесу.. **(сөйлеуді дамыту және көркем**	«Заттарды салыстыру» Мақсат-міндеттері: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылытең және тең емес заттар тобын	«Азық-түлік тағамдары» Мақсат-міндеттері: Ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю

	қарқынын өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеуін, жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)** «Қар ұлпалары» Мақсат-міндеттері: Көк, ақ негізгі түстер ді қолданып ұшып жатқан қар ұлпаларын салуды үйрету. **(Сурет салу)**	құрстырғызу. Жануарларға үй құрастыру. **(құрастыру)**	**әдебиет)** **Танымдық, эксперименталдық іс-әрекет** «Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам	салыстыруды үйрету **(математика негіздері)**	тәсілдерін пайдалана отырып азық-түлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету **мүсіндеу**
Серуенге дайындық	Серуенде ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. топта (терезенің алдына шықпау, розеткалардыұстамау, баспалдақпен көтерілгенде және түскенде таяныштан ұстау) қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты) дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, аяз) күнтізбеде ауа-райының жай-күйін белгілету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қыс ханшайымының патшалығымен	Ағаш бұталарынан түскен шыбықтарды жинап салыстыру (ұзын,қысқа, жуан ,жіңішке) Көп аз тең сөздерінің мағынасын түсіндіру.. **(математика негіздері)** Қимылды ойын:	Ересектердің басқаруымен биіктігі бойынша аққалаларды жасату биік-аласа, дене мүшелерін атап сөздерімен белгілеуді дамыту. **(математика негіздері)** Бақылау.	Балаларды айналасындағы ересектердің жұмысына зейін аударып қарапайым тапсырмаларды өздігінен орындауға ынталандыру **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Спорттық жаттығулар:** Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Ересектердің басқаруымен биіктігі бойынша аққалаларды жасату биік-аласа, дене мүшелерін атап

	суреттер көру арқылы таныстыру **(көркем әдебиет)** Қимылды ойын: «Өз түсіңді тап.»	«Үйдің есігін жабайық» Қарда аяқ киімдерінің іздерінен жол салу дағдысын дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Мақсаты: Туған өлкенің кейбір өсімдіктері туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру. Қыстағы ағаштардың бейнесі туралы ақпарат беріп бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Ұлттық ойын** «Асық»	Балалардың дербес әрекеті. Қимылды ойын: «Поезд» Қардан қуыршақ сырғанайтын төбешікті жасату. **(құрастыру)**	сөздерімен белгілеуді дамыту. **(математика негіздері)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру. Қазақ халық ертегілерін және т.б ертегілерді оқып беру **(көркем әдебиет)**				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтардыбайқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу.Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**). Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Артығын тап» дидкатикалық ойынын ойнату. **(математика негіздері)** Нан түрлерінің мүсінін жасату. **(Мүсіндеу)** Сырғанақ үстіне шананы жапсыруды үйрету **(Жапсыру)**	Балаларды қалауы бойынша **(сурет салу, мүсіндеу,жапсыру)** әрекеттерін өз бетінше орындауға жұмылдыру «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру	Әр түрлі құрылыс заттарын пайдаланып, балалардың қалауы бойынша әр түрлі жиһаздарды жасауды үйрету **(Құрастыру)** Ермексаздан себеттер жасату. Көкөністердің суретін бояту. **(Сурет салу) (Мүсіндеу)**	Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу ермексаздан асхана ыдысын жасату Анаға силайтын орамал тақырыбында оюларды фланелеграфта жапсырту **(Мүсіндеу) (Жапсыру)**	«Түлкі мен қоян» Мақсат-міндеттері: ертегісін естеріне түсіру.Өз бетінше айтып беруге дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Шығармашылық орталықтарында дербес әрекет**. (сурет салу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	мүсіндеудің әртүрлі тәсілдерін пайдалануды жетілдіру	дауысты және кейбір дауыссыз дыбыстарды анық айтуын жетілдіру	заттарды қызығып, қуанып зерттеуді қалыптастыру	жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіруді дағдыландыру	«жақсы» немесе «жаман» әрекеттер (қылықтар) туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу.				

	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Балаларға ойыншық көлік түрлерін алып еркін ойынауына мүмкіндік беру. **Ұлттық ойын** «Алтыатар ойыны»	Қ/о: Тырналар-тырналар Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)**	Аулада тазалықты сақтау ережелерімен таныстыруды жалғастыру. Қ/о: Тышқандар мен мысық	Көңілді музыкамен би қимылдарын жасауды жетілдіру. **(музыка)** Қ/о: «Допты дәлдеп лақтыр**»**	Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Апта бойы жасалған жұмыстар бойынша ақпарат беру.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Ақпан айы 2024 жыл 2 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 10.02.2025**	**Сейсенбі 11.02.2025**	**Сәрсенбі 12.02.2025**	**Бейсенбі 13.02.2025**	**Жұма 14.02.2025**
Балаларды қабылдау	Балалардың көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Арнай әр балаға сәлемдесу әдісін таңдау. Тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді қалыптастыру. Балабақшаға келер жолда не көргенін, далада ауа райы қандай болып тұрғанын сұрау. **(сөйлеуді дамыту).** «Апта дәйексөздері» Өнерлінің қолы алтын				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балаларды қабылдау кезінде ата-аналармен баланың жас ерекшелігіне қарай сөздік қорының қалыптасуы туралы әңгімелесу.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты алып, атын атау), «Ғажайып сандық», « Үйшігін тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Табиғат бұрышындағы еңбекке араласуға тарту. **Балармен жеке жұмыс.**				
	«Артығын тап» дидактикалық ойын Мақсат-міндеттері: негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау **(Математика негіздері)**	«Мемлекеттік рәміздер» Мақсат-міндеттері: Балалар тұратын қала мен ауыл, еліміздің астанасы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздері туралы білімдерін пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**	«Қысқы табиғат» Мақсат-міндеттері: Балалардың қалауы бойынша қысқы табиғат көріністерін кітаптардан қарап, ересектердің басқаруымен қысқы көріністерді кітаптардан қарап таңдағанының **(суретін салу, жапсыру, мүсіндеу)** жұмыстарын орындату	«Өзара айырмашылығын тап» дидактикалық ойыны Мақсат-міндеттері: ойын арқылы Дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту **(сөйлеуді дамыту)**	Жаттаған әндерін айтып, музыка ырғағына сәйкес би қимылдарын жасау **(муызка)** Құрастыру материалдарымен ойындар, кітаптарды қарату.
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларын жасату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабыны дұрыс қолдану дағдысын қалыптастыру. Өз сүлгісін тауып, сүртіну. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айту. Сөздік қорды толықтыру. **(көркем әдебиет)** «Қысқы ойындар» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары				

дайындық	бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Қысқы ойындар» Мақсат-міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. <u>Қимылды ойын:</u>	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). <u>Қимылды ойын:</u> «Күміс алу» <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеденсырғанау.	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* заттардың арасымен, қақпаға домалату. *Еңбектеу, өрмелеу.* Саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). <u>Қимылды ойын:</u> Құстардың ұшып келуі

		«Допты дәлдеп лақтыр»			
	«Қысқы ойындар» тақырыбында әңгімелесу. Мақсат-міндеттері: Қандай ойындарды жақсы көретінін ойнап көрсету. Суреттер арқылы ойындарды әңгімелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	«Ойын құралдары» Мақсат-міндеттері: Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп ойын құралдарының суретін салдырту, мүсінін жасату және қағазға жапсырту. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	«Отбасы» Мақсат-міндеттері: Отбасы мүшелерін, олардың іс-әрекеттерін атауға үйрету және әрекеттерін сахналауға баулу **(сөйлеуді дамыту)**	«Үй жануарлары» Мақсат-міндеттері: Үй жануарларына (қой, ешкі, сиыр) күтім жасау тамақтандыру, су беру сипып аялау негізінде олар жейтін көрек түрінің **суретін бояу (сәбіз, көкорам) және мүсіндеу**	«Ғажайып қоржын» Мақсат-міндеттері: ішінен алған заттың атын атау топ ішінен сыңарын табы. Сол ойыншыққа байланысты өздеріне ән немесе ертегі құрастыруына ықпал ету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Қазақстанды мекендейтін жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру Қасқыр мен түлкі тіршілігін таныстыру **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Бақылау. Мақсаты: Ересектердің еңбегін бақылау Аула тазалаушыға көмектесу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Қардан қалашық құрастыру, одан	Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру Аю мен қоян тіршілігін таныстыру **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Бақылау. Мақсаты: Балабақшадағы аспазшы еңбегімен таныстыру. Тағам түрлерінен дәм татып сипаттауды үйрету. Асханадағы үлкен кіші табақтарды тамашау, салыстыру	Серуенге алып шыққан ойыншықтарды салыстыру оларды жасырып қайда екенін таптырту. Тапқан ойыншықтарды бойына қарай сөреде. солдан оңға қарай орналастыру. **(қоршаған ортамен**

	Еркін ойындар. Қардан достық үйшігін жасату. **(құрастыру)** **Ұлттық ойын** «Ханталапай»	асырып қар түйірлерін нысанға дәлдеп лақтыруды жасату. **(құрастыру)** Еркін ойындар, жеке іс әрекеттер	**Ұлттық ойын** «Ханталапай» Еркін ойындар. Құрастыру материалдарымен достық үйшігін жасату. **(құрастыру)**	**(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** Еркін ойындар Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық»	**таныстыру, математика негіздері)** Қардан доп жасау, Доп пен қардан жасалған допты салыстыру. **(құрастыру)** Еркін ойындар Қ/О «Поезд»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. санамақтар және әндер т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды үйрету. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру. Ойыншықтар туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. (дене жаттығулар мен белсенділігі)				

	Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Кезекшілердің жұмысын менгеру (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті **(баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)**	Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлініп ойын құралдарының суретін салдырту, мүсінін жасату және қағазға жапсырту. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** **«Қауіпсіздік ережелері»** ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру: оларды ауызға алмау, құмды шашпау, ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау.	«Не дәмді?» ертегісін қайталап айтып беру, мазмұнын түсіну дағдыларын дамыту. Көңілді музыкаға ырғақты би қимылдарын жасауға жұмылдыру. **(көркем әдебиет, музыка)** Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау үшін құыршақты күндіз ойнату –түнде ұқтату және тамақтандыру әрекеттерін жасату. **(Математика негіздері)** Тесік күлшелерді жасау дағдыларын дамыту. **(Мүсіндеу)**	Мысық пен күші дос бола алама ойыншықтармен әрекеттерді жасатып сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Артығын тап» дидактикалық ойын негізінде геометриялық пішіндерді тану және атауды пысықтау **(Математика негіздері)**	«Әженің нымшасын сәндейміз» Мақсат-міндеттері: қағаздың бетіне дайын оюларды нымша етегіне жапсыруды үйрету. **(жапсыру)** Әндер мен тақпақтар және билерді қайталату. **(көркем әдебиет, музыка)** Құрастыру материалдарынан көліктерге көпір құрастыруды жетілдіру. **(құрастыру)** Еркін іс әрекеттер	Апта бойы жасаған жұмыстары бойынша еркін әрекеттерді ұйымдастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Фланелеграфта сүйікті ойын құралдарын жапсырту, ойыншықтарыдың суретін бояту**(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Еркін іс әрекеттер

Балалармен жеке жұмыс	заттардың арасымен еңбектеуді жетілдіру	көрген суреттері бойынша өз ойын айтуын дамыту	ұстау және көру тәсілдері арқылы геометриялық фигураларды зерттеуді, атауды қалыптастыру	қазақ халқының қарапайым би қимылдарын үйрету	табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылауға талпындыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Жаттаған әндерін айтып, музыка ырғағына сәйкес би қимылдарын жасау **(музыка)** Қ/О «Поезд»	Кешкі табиғаттың ерекшеліктерін атауды үйрету. Ұлттық ойын «Ханталапай»	Бігінгі ауа райына байланысты көңіл күйлері жайлы әңгімелесу Қ/О «Допты дәлдеп лақтыр»	Қ/о «Торғайлар мен автомобиль» Бүгінгі күннің ерекше сәттері жайында әңгімелесу	Білетін тақпақтарын, әндерін қайталап айтуын пысықтау **(көркем әдебиет)** Қ/О Құстардың ұшып келуі» Еркін ойындар.
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Баласының қысқы ойындар туралы не білетінін сұрау. Қыс мезгілі бейнеленген кітаптар қарауды ұсыну				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Ақпан айы 2024 жыл 3 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 17.02.2025**	**Сейсенбі 18.02.2025**	**Сәрсенбі 19.02.2025**	**Бейсенбі 20.02.2025**	**Жұма 21.02.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен келуіне жағдай жасау. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке бүгінгі күн жайлы пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** «Апта дәйексөздері» Туған елдей ел болмас Туған жердей жер болмас				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Қысқы кезде ата аналарға қауіпсіздік шаралары мен ережелерді таныстыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Дидактикалық ойын:«Ойыншықты тап», «Үй жануарларын тап» Кітаптарды қарату, балалардың сөздік қорына жаңа сөздер қосу **(сөйлеуді дамыту)** Құрастыру материалдарымен ойындарға жағдай жасау. **Балармен жеке жұмыс.**				
	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру -үстел үсті ойындары. Табиғат бұрышындағы өсімдіктерге күтім	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу **(Сурет салу)**	«Көлік» Мақсат-міндеттері: Құрастыру материалдарынан үлгі сызбаларға карточкаларға қарап көлік түрін құрастыруға көмектесу	«Ғажайып қоржын » Мақсат-міндеттері: дидкатикалық ойыны арқылы ас ішу құралдарымен сипап тану арқылы атуын ұйымдастыру «Үш аю» ертегісін кітаптан	«Жалқау мысық» Мақсат-міндеттері: ертегі желісін бұзбай айтуды мағанасын түсіндіруді үйрету, **(көркем әдебиет)**

	жасауын ұйымдастыру.		**(құрастыру)**	тамашалатып таныстыру **(көркем әдебиет)**	
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. Санитарлық бөлмеге қатармен кіріп, шығу ережелерін пысықтау. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, кезекшілердің еңбек әрекеті)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жақсы көңіл күйде жүру үшін бір бірімізге жақсы тілектер айтайық. Бүгінгі күнге әр түрлі іс әрекеттер жоспарлайық деп балалармен бірге жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Қазір жылдың қай мезгілі? Қандай мереке келе жатыр? Қандай мерекелерді біледі? Пікірлерін тыңдау.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Қыстың есте қалған сәттері» Мақсат-міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасауды: сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға баулу	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Саты бойымен	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Аяқтарын	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Саты бойымен

		өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). <u>Қимылды ойын:</u> Қоян мен қасқыр		алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). <u>Қимылды ойын:</u> Ақ доп, қызыл доп <u>Спорттық жаттығулар:</u> Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеденсырғанау.	өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Секіру.*Сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру. <u>Қимылды ойын:</u> Поезд
	«Қол өнер бұйымдары» Мақсат-міндеттері: Сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту үшін кол өнер бұйымдары (қамшы, кілем, құрақ жастық,)	«Қыс» әнін айтқызу. Мақсат-міндеттері: Би қимылдарын жасату. Табиғи материалдарды және қағазды жырту әдісімен даладағы ағаштар үстіндегі қарларды жапсыруды үйрету **(сөйлеуді дамыту, музыка, құрастыру, жапсыру)**	«Қуыршақ театыры» Мақсат-міндеттері: Балалармен қуыршақ театырынан көрген ертегі кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылауды ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту)**	«Геометриялық фигуралар» Мақсат-міндеттері: үшбұрыш және шаршыға ұқсайтын орамалдарды ұстау және көру тәсілдері арқылы салыстырып жинату Карточкалардан үш бұрыш пен шаршының орнын табу ойынын ойнату.	«Жемістер» Мақсат-міндеттері: Ермексаздан түрлі көлемдегі жемістерді жасату, санап салыстыру **(математика негіздері және мүсіндеу)** «Сөрелер» Мақсат-міндеттері:Ыдыстар қоятын сөрелерді

	түрлерін сипаттау, ерекшелігін таныту, **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		«Қоржын» Мақсат-міндеттері:Қазақша оюларды бояп қоржын бетіне жапсырып сәндеу.дағдысын жетілдіру **(сурет салу)**	**(математика негіздері)**	құрастырып оларға ыдыстарды орналастыру дағдысын дамыту **(құрастыру)**
Серуенге дайындық	Балалармен ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Ағаш үстіндегі қарлардың айырмашылықтарын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағдыларын қалыптастыру. Ондағы ойыншықтырдың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, көру, есту арқылы тануды қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар	Бақылау. Мақсаты: Аулада ауа райын бақылату. Қардың түйіршігін қағазбен ұстап, лупа арқылы пішінін көру. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Өз түсіңді тап» Қарда шеңбер болып жүріп іздерімен шеңберлер салу. **(сурет салу)** Дидактикалық ойын «Кім екенін тап»	Бақылау. Мақсаты: Аспандағы бұлыттардың жылжуын бақылату. Аулада қоқысты жинау қар сыпыру әрекеттерін жасату ң түрлерімен және **(қоршаған ортамен танысу)** Балалардың дербес әрекеттері **Қимылды ойын** «Допты дәлдеп	Таза ауада құрастыру ойындары, қардан әр түрлі заттар құрастыру.. **(құрастыру)** Еңбек. Мақсаты:Аула сыпырушыға балабақша ауласын қардан тазартуда көмек беру. Кішкентай шелектерге қарды салып тасыту. Балалардың дербес әрекеттері	Бақылау. Мақсаты: Желді бақылау, желге қарсы және желдің бағытында жүру. Айырмашылығын сезіну, айта білуін дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш»

	Қимылды ойын «Тышқандар мен мысық.» Ойында туындаған мәселелерді шешу тәсілдерін дамыту.	**«Қауіпсіздік ережелері»** серуенде отпен ойнамау, жолға шықпау, ойын алаңында және сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру	лақтыр»	**Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль»	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану, мысалы «Сылдырлайды мөлдір су, мөлдір суға қолыңды жу» Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру. Қыс мезгілі туралы ертегілер оқып беру **(көркем әрекет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Өз орындарында отырып керілу, тыныстау жаттығуларын жасату. Ригалық әдіс бойынша сауықтыру. (дене жаттығулар мен белсенділігі) Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

Бесін ас	Кезекшілердің жұмысы (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою, соңынан жинау) Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй қою. Ұжымдық сурет . Мақсат-міндеттері: Әр түрлі пішіндегі қар түйіршіктерін терезе бетіне салу **(сурет салу)** Мақсат-міндеттері:Таңдауы бойынша орман ішінде фланелеграфқа жабайы аңдарды орналастыру және жапсырту. **(мүсіндеу, жапсыру)** Құрастыру ойыншықтарымен еркін ойын, әр түрлі құрылымдар құрастырту. **(құрастыру)**	Тапсырманы орында ойының негізіндее өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды: үстінде-астында жанында меңгерту **(Математика негіздері)** Кітаптар қарау, балалардың сұранысы бойынша ертегілер оқып беру. **Қол бұйымдарының көрмесі** «Өнерліміз, өркенбіз» (тәрбиеленушілер мен олардың ата-аналарының арасында)	«Шарлар» Мақсат-міндеттері: Желімдеудің техникасын меңгерту жіптегі түрлі түсті шарларды жапсыру дағдысын дамыту **(Жапсыру)** Мақсат-міндеттері: Жалаушаларды (үлкен, кіші) таяқшаларға сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру мен салыстырту дағдысын дамыту **(Математика негіздері)** «Шырша» әнін тыңдату, балалардың таңдауы бойынша шырша ойыншығын мүсіндеу. **(Мүсіндеу)**	«Шалқан» және «Жеті лақ» Мақсат-міндеттері: ертегілерін ұайталап айтып беру дағдыларын пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың таңдауы бойынша ертегі желісі негізінде шығармашылық жұмыстарды жасату. **(сурет салу, мүсіндеу жапсыру)**	Кітаптардан суреттерді қарату. Мақсат-міндеттері: Суреттер арқылы зат атауы мен сипатын айтып беру дағдысын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Мақсат-міндеттері: Балалардың таңдауы бойынша тағамдардың суретін салып, дайын тағам пішіндерін жапсыру жұмыстарын орындату **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**

Балалармен жеке жұмыс	гимнастикалық қабырғаға өрмелеуді және одан түсуді жетілдіру	сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыруын дамыту	өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды үйрету	ұжымдық жұмыстарға қатысуды және оларды қызығып жасауды үйрету	топта, серуенде және табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтауын дағдыландыру
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Балабақша ауласынан өзгерістерді анықтату өсімдіктерді бойларына қарай салыстыру **(математика негіздері)** Жеке әңгімелесулер **Ұлттық ойын** «Сақина жасыру» Еркін ойындар	Кітаптан ертегі суреттерін қарату. **(көркем әдебиет)** Қ/О «Ақ доп, қызыл доп». Балалардың дербес әрекеттері	Қ/о «Сақина жасыру». Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар	Қ/о «Қуыр-қуыр қуырмаш» Бүгінгі күннің ерекше ойын сәттері жайында әңгімелесу Балалардың дербес әрекеттері	**Ұлттық ойын** «Сақина жасыру» Балалардың дербес әрекеттері Еркін ойындар
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Апта бойғы жұмыстар жөнінде ақпарат беруата аналар сұраныстарын тыңдау.				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Ақпан айы 2024 жыл 4 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 24.02.2025**	**Сейсенбі 25.02.2025**	**Сәрсенбі 26.02.2025**	**Бейсенбі 27.02.2025**	**Жұма 28.02.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды қарсы алу, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдыларын жетілдіру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оның денсаулығы туралы сұрау, және жеке пікірін білдіруге баулу. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Арнайы жерге төселген секіру ойын кілемшесі арқылы ойнап, топқа өтуін сұрау. **(сөйлеуді дамыту).** «Апта дәйексөздері» Бата менен ел көгереді Жаңбырменен жер көгереді				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата аналарға осы айда болатын мерекелік ертеңгіліктермен іс шаралар туралы ақпарттар беріп, бірлесе атқаратын жұмыстарды талқылау.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Балаларды шеңберге отырғызып, бір-біріне жақсы тілек айтқызу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру.	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).	Өнер орталығында сурет салу, суретті карточкаларды бояу, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру.	Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу	Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару.**(қоршаған ортамен танысу) Балалармен жеке жұмыс.**
Ертеңгілік жаттығу	Ақпан айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)**				

	Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. «Суды үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері Аспан ашық көгілдір Күн шуағын төгіп тұр Қол ұстасқан біздерге Терезеден қарап тұр. Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісу. Көктемгі көңіл күйлері қалай екені сұрау? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Мерекелік көңіл күй» Мақсат-міндеттері: Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Шеңберге	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бір-біріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. *Секіру.*Сызықтан секіру, тұрған орнынан	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Арқан бойымен жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі

		тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. <u>Қимылды ойын:</u> Қоян мен қасқыр		ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру. Қимылды ойын: «Тырналар-тырналар» Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда	1,5 метр). <u>Қимылды ойын:</u> «Тырналар-тырналар» <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда
	«Жыл басына таласқан жануарлар» Мақсат-міндеттері: Кітап орталығында шеңбер бойлай отырығызып «Жыл басына таласқан жануарлар» ертегісін оқып беру. Жыл мезгілдерінің атаулары мен ай атауларын қайталап айтқызу. Жануарлардың суреттерін тану, қимылдарын көрсету. **(көркем әдебиет)** «Мысық пен тышқан»	«Ойыншықтар» Мақсат-міндеттері: Балаларға сыйлық келіпті деп ішін ашу үшін сыйқырлы сөзді айтқызу. Ішінде әр түрлі құрастыру ойыншықтары бар екен. Балаларды екі топқа бөліп отырғызу. Бірінші топ әр түрлі құрылымдар құрастырса **(құрастыру)** Екінші топ Құрастыру ойыншықтарын жұппен қою арқылы	«Ойыншықтар» Мақсат-міндеттері: Балалардың назарын үстел үстіндегі ойыншықтарға аудару. Ойыншықтарды тең етіп екіге бөлу және оларды биіктігі бойынша салыстыру дағдыларын қалыптастыру **(математика негіздері)** «Ойыншықтар» Мақсат-міндеттері: Балаларға бір бірден	«Жаңылтпаш» Мақсат-міндеттері: Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуды үйрету. Пай-пай-пай, Жайылып жүр тай.Ай-ай-ай, Ұшып кетті торғай. **(сөйлеуді дамыту)** «Өз ойымен сурет салу» Мақсат-міндеттері:Балалардың қалауы бойынша терезеден көрген	«Ертегілер елінде» Мақсат-міндеттері: Ертегі кейіпкерлерінің киімдерін көрсету. Өз бетінше таңдап киіп ойындар ойнату. Еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, ақкөңіл-салмақты) ынталандыру. **(көркем әдебиет)** Балаларды екі орталыққа бөлу. Мақсат-міндеттері:Бір

	Мақсат-міндеттері:Балалардың үйінде қандай жануарлар бар екенін сұрау. Ол жанаурлар не жейді, қайда тұрады әңгімелету. «Мысық пен тышқан» ойынын ойнату. **(қоршаған ортамен танысу)** «Өз ойынан құрастыру» Мақсат-міндеттері: Қарапайым құрылыстарды өз ойынан құрастыруды үйрету. **(құрастыру)**	оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтайды. Екі топтың балалары да өздерінің жасаған жұмысы туралы қарама қарсы топтағы балаларға айтып береді. **(математика негіздері және сөйлеуді дамыту)** «ойдан сурет салу» Мақсат-міндеттері: Балалар жұмыстарын болған соң, қалаулары бойынша карандашпен сурет салуды ұсыну. Құрастырған заттарын немесе ойдан сурет салу. **(Сурет салу)** Мақсат-міндеттері: Балалар жұмыстарын аяқтаған соң тәрбиеші қорапты қозғап ішінде тағы бір зат бар сияқты деп дыбысын тыңдату. Қорапқа сиқырлды сөздер айтқызу ол ашылғанда	ойыншық таңдату. Сол ойыншыққа ұқсас ойыншық бейнесін тауып фетр тақтаға жапсыруды жасату **(жапсыру)**	заттарын суреттерден табу. Балалардың қалауы бойынша бояулармен сурет салу. **(суретін салу)** Фетр тақтасына балаларға көктем белгілерін тауып жапсыруын ұйымдастыру **(жапсыру)**.	орталықта өздеріне ұнайтын ертегі кейіпкерлерінің суретін бояу, суретті толықтырып салу. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(сурет салу)** Екінші орталықта ертегі кейіпкерлерінің ойыншықтарын салыстыру**.** «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беруді дамыту. **(математика негіздері)**

		кәмпиттерді балаларға жақсы жұмыстары үшін таратып беру.			
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын пысықтау. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **(Салауатты өмір салтын қалыптастыру)** Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге баулу. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету. Серуенге бара жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты:Ауа райын бақылау. Күннің қандай болып тұрғанын айтқызу. Фетр матаға күннің шуақтарын жапсырту. **(жапсыру)** Көктем туралы ән тыңдап, бірге айтып, би билету. **(музыка)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.	Өзінің отбасы, отбасылық қарым-қатынас туралы әңгімелеп беруге үйрету**.** Жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Жыл басына таласқан жануарлар» ертегісін естеріне түсіріп, жануарларды танып, қимылдарын дауыстарын айтуды жетілдіру. **(көркем әдебиет)**	Бақылау. Мақсаты:Көктемнің қыстан айырмашылығын атауды үйрету. Қарлардың ертіп ағып жатқан тамшыларын тамашалату. Ағаштарды құстарды бақылату. **(қоршаған ортамен танысу)** Аналар мерекесіне жаттаған тақпақтарын қайталау **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:**	Алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойын «Тең бе?», «қайсысы жоқ?» сұрақтарын қою арқылы салыстыру дағдыларын дамыту **(математика негіздері)** Табиғи заттардан кеме құрастырып, қардың еріп ағып жатқан суына жүздірту **(құрастыру)** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу	Зерттеу. Мақсаты:Қар тез еріп кетуі үшін не істеуге болады. Тұзды қарға сеуіп көрсету. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** Қоян мен қасқыр Аналар мерекесіне арналған ертеңгілікте айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**

	Ұлттық ойын «Асық»	Спорт залда қимылды ойындар ойнатып, спорттық жаттығулар жасату: Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді жалғастыру	«Тырналар» Доптармен, ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.	арқылы орындату **(музыка)** **Қимылды ойын:** Тышқандар мен мысық.	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті)**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: сабынды дұрыс қолдануды,қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сүртуді, орамалды орнына ілуді үйрету. Тамақтану (Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасықпен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға көктем туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қою. «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру. **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Бірінші топта «Жыл басына таласқан жануарлар»ертегісін суреті бойынша сипаттауды үйрету. «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру. Екінші топта балалар ермексазбен ағашқа орналастыру үшін жапырақтар жасауын ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту, мүсіндеу)**	Көктем туралы әнді естеріне түсіріп айту, би билету. **(музыка)** Балаларды екі орталыққа қалауы бойынша бөлу. Көктемнің белгілері гүлдердің күлтешелерін ермексаздан жасап дайын домалаққа біріктіру, қиылған дайын гүлдерді жапсыру. **(мүсіндеу және жапсыру)**	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың аналар мерекесіне алған сыйлықтарының суретін салу, мүсінін жасауына жағдай жасау. **(сурет салу, мүсіндеу)** Ірі және ұсақ құрылыс материалынан құрастыруды жетілдіру **(құрастыру)**	Топтағы гүлдерге күтім жасау, олардың суретін салуды үйрету. **(қоршаған ортамен танысу және сурет салу)** Ермексаздан жеке жеке гүлдер жасату. Оларды жинап гүлдер бағын жасату. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **(мүсіндеу)** Ырғақты би қимылдарын жасату, әнге қосылып айту **(музыка)**	Балаларды орталықтарға бөлу. Ертегі кітаптарын қарау, балалардың қалаған ертегілерін оқып беру, үстел үсті театры арқылы көрсету. Өздерінің айтуын дамыту **(сөйлеуді дамыту)** Оқылған ертегі желісі негізінде көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. **(мүсіндеу)** Балалардың қалауы бойынша ертегі кейіпкерлерін жапсырту. **(жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	тұрған орнында қос аяқпен, биіктіктен және ұзындыққа секіруді меңгерту	тақпақтарды, өлеңдерді мәнерлеп жатқа айтуды жетілдіру	жаңаны тануға ұмтылуды дағдыландыру	сурет салуда ұқыптылық танытуды, қауіпсіздікті сақтауды дамыту	тұратын қаласы мен ауылы туралы бастапқы түсінікті қалыптастыру

Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және ойыншықтар алып шығу.(**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	**Қимылды ойын** Шыбыққа қалпақ кигізу Алып шыққан ойыншықтарын салыстыру, нәтижелерін бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеуді үйрету **(математика негіздері)**	**Қимылды ойын:** «Мысық пен тышқан» Көктем тақпағын қайталау	**Қимылды ойын** «Трамвай» Аналар мерекесіне арналған ертеңгілікте айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру **(көркем әдебиет)** Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Омпы»	**Қимылды ойын** Өз түсіңді тап Алып шыққан құрастыру ойыншықтарынан қарапайым құрылыстар құрастырғызу **(құрастыру)**
Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау Көктем мезгілігің ерекшеліктері туралы балалармен әңгімелесуді және балаларға қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну.				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАР КАРТОТЕКАСЫ

Ақпан айы

I. Жүру, жанымен жүру,баяу жугіру, әр түрлі бағытта жәй жүгіру, жүру,
жартылай шеңбер болып тұру.
II. Бастапқы қалып аяқтың арасы ашық қол кеудеде, шынтақтан бүгілген
1-колды алға созу, 2-жанына созу, 3-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет кайталау.
III. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол белде:
1-солға иілу, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 3-солға иілу,
4-бастапқы қалыпка оралу 4-5 рет қайталау.
IV. Бастапқы қалып аяқты созып отыру, қол белде:
1-аяқты бүгіп,тізені құшақтау, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет қайталау
V. Аяқ ұшымен, айналып секіру 5-6 секунд, еркін тыныс алу жаттығулары

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға

(дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

Дидактикалық ойындар картотекасы

«Өзара айырмашылығын тап»

1.Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.
2.Сөйлеу дағдыларын қалыптастыру, ойлау қабілетін жетілдіру.
Көрнекілік: бала санына (15 дана) суреттер жинағы.
Барысы: Әр балаға суреттер таратылып беріледі. Суреттерді салыстыра отырып, айырмашылығын тапқызу.

«Үйдің есігін жабайық»

Мақсаты: заттарды өлшемі бойынша салыстыруға, жуан және жіңішке заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойлау қабілетін дамыту.
Ойынның құрал-жабдықтары: үй есіктерінің суреттері.
Мазмұны: қағаздан қиылған, есігі жоқ үйдің суретін балаларға тарату. Жуан және жіңішке есіктерді үйдің өлшеміне сай келтіріп салуды ұсыну.

«Вагондарға дөңгелек таңдау»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, қасиеттерін білуге жаттықтыру, ойлау қабілетін дамыту.
Құрал-жабдықтары: қағазға салынған вагондар, әртүрлі геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар вагондарға лайық дөңгелектерді әртүрлі пішіндердің ішінен табады.

« Жұбын тап»

Мақсаты: геометриялық пішіндерді ажыратуға, салыстыруға жаттықтыру; білімдерін бекіту, ойлау қабілеттерін дамыту.
Құрал-жабдықтары: әртүрлі ретте орналасқан геометриялық пішіндердің суреттері.
Мазмұны: Балаларға геометриялық пішіндер орналасқан суреттерді тарату. Үлгі ретінде бір суретті көрсетіп, дәл

осындай суреттін жұбын табуды ұсыну. Суреттердің дұрыстығын тексеру үшін оларды салыстыру.

«Әдемі кілемшелер»

Мақсаты: бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.
Құрал-жабдықтары: қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер.
Мазмұны: Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды.

БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Наурыз айы 2025 жыл 1 апта

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым : ЖШС "Диана 2019"балабақшасы
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 03.03.2025**	**Сейсенбі 04.03.2025**	**Сәрсенбі 05.03.2025**	**Бейсенбі 06.03.2025**	**Жұма 07.03.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баладан қандай көңіл күймен келгенін стикер арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту. Балаларға өзі ұнатып таңдаған ойын құралымен ойнауға мүмкіндік жасау. **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі: Ел алғысын алсаң, елеулісі боларсың.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Аналар күніне арналған ертеңгілікке қатысуға шақыру. Апта бойғы орындалатын жұмыстар туралы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптарды қарату, **(сөйлеуді дамыту)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету.				
	«Бесік жыры» Мақсат-міндеттері: жырды тыңдату. Балалардан бұл әнді кім айтатынын сұрау. Адамның ең жақыны кім екенін сұрау. Аналарын қалай жақсы	Шамасы келетін жұмысты орындату Балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **Балармен жеке жұмыс. (қоршаған**	«Ойыншығым» Мақсат-міндеттері: Топтағы ойыншық сөресін реттеу керектігін айту. ойыншықтарды салыстыруды үйрету. Топтағы орындарын	«Ертегілер елінде» Мақсат-міндеттері: Ертегі кейіпкерлерінің киімдерін көрсету. Өз бетінше таңдап киіп ойындар ойнату. Еркін	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.

	көретіндігі туралы балалардан сұрау, әңгімелету. Үйде аналары балаларды қалай атап шақыратынын сұрау. **(көркем әдебиет)**	**ортамен танысу)** «Ізгіліктің бір ізі – алғыс» тәрбиеленушілердің, олардың ата-аналарының және педагогтердің қатысуымен челлендж	ауыстыруды менгерту **(математика негіздері)**	ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. **(көркем әдебиет)**	
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату(**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балаларға жылы сөздерді бір біріне айтқызу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Санамақ, тақпақтар Мақсат-міндеттері: Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Пай-пай-пай, Жайылып жүр тай. Ай-ай-ай,	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Секіру.* Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып,	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Секіру.* Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып, құрсаудан құрсауға,

	Ұшып кетті торғай.	құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәне заттардың арасымен еңбектеу. Қимылды ойын: Шыбыққа қалпақ кигізу		лақтыру (2,5-5 метр қашықтық), *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәне заттардың арасымен еңбектеу. Қимылды ойын: Ақ доп, қызыл доп	заттарды айналып және заттардың арасымен секіру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық), Ұлттық ойын «Сақина жасыру»
	«8 наурыз халықаралық әйелдер күні» Мақсат-міндеттері:8 наурыз халықаралық әйелдер күні екенін айтып түсіндіру. Мерекеде аналарға қандай құрмет көрсету керектігін суреттер арқылы көрсету. **(қоршаған ортамен танысу)**	Мерекелік ертеңгілік Балардың ән айту, би билеп тақтақтар айтуы, ойындар **(көркем әдебиет музыка, сөйлеуді дамыту)**	«Ана» Мақсат-міндеттері:Әр түрлі суреттерді көрсету аналардың мерекесі, гүл мен сыйлық туралы әңгімелер айту. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыруды, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**	«Анашым» Мақсат-міндеттері: Ана туралы өлең тыңдату. Ән кім туралы сұрау? Балалардан анасына қалай көмектесіндері туралы сұрау. Ойларын толық жеткізуін қалыптастыру **(көркем әдебиет)** «Алтын теңге» Мақсат-міндеттері: Ғажайып сандықшадан көп алтын теңгелер шығару. Балаларды олар геометриялық фигура дөңгелек деп таныстыру,	«8 Наурыз» Мақсат-міндеттері:Көктемнің алғашқы мерекесі туралы түсінік қалыптастыру. Аналар мерекесінде аналарға қыздарға қандай құрмет көрсету керектігін видео және суреттер арқылы көрсету. Ашық хаттар дайындау. **(сөйлеуді дамыту)**

				ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. Топтан дөңгелек заттарды тауып топтастыруды ұйымдастыру. **(математика негіздері)**	
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Серуен барысында құстардың да жануарлардың да анасы болатындығын түсіндіру. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Ақ доп, қызыл доп» Дербес ойындар. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен ойындарын қолдау, Құрастыру заттарынан еркін құрылымдар	Құрылыс материалдарынан дербес әрекет жасату. **(құрастыру)** Серуендеп жүрген кезде әр бір көрген заттарын сипаттап сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды дамыту. **(математика негіздері)** Дербес қимылды ойындар.	Бақылау. Мақсаты: Айналадағы өзгерістерді, күннің жылуын сезіну. Ағаштар мен жапырақтарды бақылау. Ұлттық ойын: «Қуыр-қуыр қуырмаш» Аналар күніне арналған ертеңгілікте айтқан әндерін қайталау. «Қауіпсіздік ережелері» - жол	Еңбек Мақсаты: Шамасы келетін жұмысты орындату. Балалардың жеке бастамасын қолдау: қыстайтын құстарды қоректендіру амалдарымен таныстыру **Қимылды ойын** «Поезд» «Ана туралы» әнін дауыстап және	Ұлттық заттарды балабақшада қай жерлерінен көруге болатынын айтып, ертіп апарып көрсету. **(қоршаған ортамен танысу)** Өзінің дене мүшелерін бағдарлауды және өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды: оң-сол жағына қою дағдысын ойын арқылы үйрету. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын**

	құрастыру. **(құрастыру)**		қозғалысы ережелерін үйрету	төмен дауыспен айтқызу **(музыка)**	«Торғайлар мен автомобиль»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру. Қазақ халық ертегілерін оқып беру (**көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді ұйымдастыру Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	**Ең жақсы сөз** Ең жақсы сөз – Ана, Ең жақсы сөз – Бала. Өсіп жатса бала, Ана оған пана. Аман болсын Ана,	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалар қалауы бойынша еркін тақырыпта шығармашылық	«Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй тыңдау.	Кітаптар қарату, өздері білетін ертегілерді сахналату. «Шалқан» ертегісіндегі	Шығармашылық әрекеттер. Балаларды екі орталыққа бөлу. Бірінші орталықта

	Аман болсын Бала. *Н.Жанаев* **(сөйлеуді дамыту)** Балаларды екі орталыққа қалаулары бойынша бөлу. Аналарына арналған білезік жасату. **(мүсіндеу)** Аналарға арналған ашық хатты безендіру. **(жапсыру)** Ертеңгілікте айтатын әндерін билерін қайталау. **(музыка)**	жұмыстармен айналысады. **(жапсыру) (сурет салу) (мүсіндеу)**	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалар қалауы бойынша еркін тақырыпта шығармашылық жұмыстармен айналысады. **(жапсыру) (сурет салу) (мүсіндеу)**	кейіпкерлердің іс әрекетін қайталап, сөздерін айтуға үйрету. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)** Баларады орталықтарға бөлу. Бірінші топта композицияны құрастыруда дайын пішіндерді жапсыруға мүмкіндік беру. Екінші топта еркін тақырыпта бормен тақтада сурет салғызу. **(жапсыру) (сурет салу)**	балалар құрылыс материалдарынан үй құрастырады. **(құрастыру)** Екінші орталықта шығармашылықпен айналысады. Қалаулары бойынша ұлттық тағамдардың (бауырсақ) суретін бояйды немесе мүсінін жасап үстел бетіне жайғастырады. Таңдауы бойынша дайын тағамдарды фетр тақтаға жапсырады.
Балалармен жеке жұмыс	**"Кірпіжан" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Д. Ахметова "Кірпіжан". Кірпіжан, кірпіжан, Қайда жортып барасың? Орманнан, орманнан Нені іздеп аларсың? Жолым көп, жолым	**Саусақ жаттығуы. "Қонжық".** Қонжық жүрсе орманда, (жұдырықтарды қысып, бір жағымен үстелге, тізеге соққылау). Томпаң-томпаң басады. Қорбаң-қорбаң қорбаңдап (алақандарды ашып, саусақ ұштарын бір-	**Сөздік жаттығуы. "Төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Бір үстелде отырған балалар жұбына, екі жабайы аңның енелері мен төлдері бар екі жұп суреттері араластырылып ұсынылады. Үстел басында отырған бала кез келген жабайы аңдар, енесі мен төлінің жұбын	**"Түлкі" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Төлеу Шаханов "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді қуын-ай! **(көркем әдебиет)**	**"Қасқыр" тақпағын жаттау.** Мақсат-міндеттері. Көркем сөздер айтқызу. Жүсіп Қыдыров "Қасқыр". Көрдіңіз бе әне, аға, Атам қуған арланды! Түнде шауып қораға Дүркіреткен бар малды. Қолға түсіп қалыпты, Сыбағасын алыпты.

	көп, Қоректі іздеймін. Қорек көп, қорек көп, Тауып алып, жеймін. **(көркем әдебиет)**	біріне қарсы салып, алақандардың ішкі жағымен соққылау), Бізді көрсе қашады. (саусақтарды алға қарату, кезек соққылау). **(сөйлеуді дамыту)**	құрастырады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, математика негіздері)**		**(көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан түрлі әшекей заттарды бір бірден әр бала алып, көруін және сипап сезу арқылы зерттеу жасауын ұйымдастыру **(математика негіздері)** **Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту	Ауа райының өзгерістері туралы айту, бақылату. **(қоршаған ортамен танысу)** Қимылды ойын «Күміс алу»	**Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту Ұлттық ойын «Сақина жасыру»	Еркін ойындар Тақпақтарын қайталату, бүгінгі күннің ерекше сәттерін еске алу, әңгімелету **Қимылды ойын** «Не жедің, тауып айт»	**Қимылды ойын** «Поезд» Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. Аналар мерекесінен алған әсерлері туралы сөйлесу. Тақпақтарын, әндерін қайталап айту. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

Наурыз айы 2025 жыл 2 апта

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 10.03.2025	Сейсенбі 11.03.2025	Сәрсенбі 12.03.2025	Бейсенбі 13.03.2025	Жұма 14.03.2025
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі: Ата анаңа тіл тигізбе!				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. **(сөйлеуді дамыту)** Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасату) **Балармен жеке жұмыс.** Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарату.				
		«Ұлттық киімдермен, әшекейлер» Мақсат-міндеттері: Қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлерін тағып көруіне жағдай жасау. **(қоршаған ортамен танысу)** Дайын әшекей бейнелерін бояту **(сурет салу)**	Ән ұранды айтқызу, қолдарын кеудесіне жүрек тұсына дұрыс қоюды үйрету **(музыка)** «Күй күмбірі» - күй тыңдау.	«Жеті лақ» Мақсат-міндеттері: ертегісін үстел үсті театры арқылы көрсету. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдануды үйрету **(сөйлеуді дамыту)**	Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» ойнату Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту,
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата»				

	жаттауға баулу**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, бір біріне жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Наурыз мерекесі туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер		**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық), *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәне заттардың арасымен еңбектеу. Қимылды ойын: Қоян мен қасқыр	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 метр қашықтық), *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәне заттардың арасымен еңбектеу. Қимылды ойын:	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық), *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Қимылды, ұлттық ойын: Күміс алу Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш

				Торғайлар мен автомобиль	дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда
		«Тұсау кесу» Мақсат-міндеттері: Балаларды « тұсау кесу» дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы адамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру дағдысын жетілдіру. «Тәй тәй» өлеңін әуеніне балаларды билету. Қуыршақты жетелеп жүруді ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту) музыка)**	«Тұрмыстық заттар» Мақсат-міндеттері: Қазақ халқының тұрмыстық заттарын тану және атау дағдысын кеңейту. Қазақ халқының дәстүрлі киіз үйімен таныстыру. Балаларды айналасындағы ересектердің жақсы көретінін, оған әрқашан қамқорлық танытатынын білдіре отырып, өзінің туған жеріне, Отанына деген сүйіспеншілік сезімін ояту. **(қоршаған ортамен танысу)** «Киіз үй» Мақсат-міндеттері: Киіз үйге ойыншықтарды отырғызу барысында. оңнан солға қарай бойына қарай дұрыс отырғызуды үйрету **(математика негіздері)**	«Ұлттық ыдыс-аяқтар» Мақсат-міндеттері: Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіруді жетілдіру **(жапсыру)**	«Киіз үй» Мақсат-міндеттері: туралы не білетіндерін сұрау. Халық мақалдарын айтқызу. Әдептілік белгісі – иіліп сәлем бергені. Әкені көріп ұл өсер, Ананы көріп қыз өсер. **(сөйлеуді дамыту)** «Киіз үй заттары» Мақсат-міндеттері: Киіз үйдегі тұрмыстық заттарды атату. Олардың қызметі туралы айтқызу олардың суретін салғызу. **(қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористаны дамыту)**.				
Серуен		Бақылау. Мақсаты:Ауа райын тамашалату. Көктемнің алғашқы белгілерін байқату. **(қоршаған ортамен танысу)** Ойыншықтарын өз жанына қойып, оң сол жағын анықтауды жетілдіру. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Құстардың ұшып келуі» «Қауіпсіздік ережелері» - тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	**«Еңбегі адал жас өрен» жобасы** «Еңбектің наны тәтті» Бақташының жұмысымен таныстыру, оған құрмет және көмек көрсету. Ағаштың бұтақтарын жинап, бақташыға көмектесу. Жиналған ағаштардан үйшік құрастыру. **(құрастыру)** Бақылау. Мақсаты:Балабақша ауласындағы құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Ұлттық ойын** «Сақина жасыру»	Бақылау. Мақсаты:Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында кездесетін пішіндерді таптырту атауы дағдысын пысықтау **(математика негіздері)** **Дидактикалық ойын** «Дауысынан таны» Құстар мен жануарлардың дауыстарын тану, атауды пысықтау. **Ұлттық ойын** «Қуыр-қуыр қуырмаш»	Балабақшаның ұлттық бұрышына барып, қонақ күту ойынын ойнату. **(көркем әдебиет)** Ұлттық бұрыштағы заттарды тану, санау, салыстыруды жетілдіру **(математика негіздері)** Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсырту Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау дағдысын пысықтау. **(жапсыру)**

					Ұлттық ойын «Саққұлақ»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату **(музыка)** «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Бесін ас алдында қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)		«Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй тыңдау.	Балаларды орталықтарға бөлу. Ермексаздан қамшы мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу.	Әшекей бұйымдарды безендіру. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым	Құрылыс материалдарынан құрастыру ойындары. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау,

		Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Кесе жасату. **(мүсіндеу)** «Сақина салу» ұлттық ойынымен таныстыру. Оның ережелерін айту. Сақина түрлерімен таныстыру. Бірнеше рет ойнату. **(көркем әдебиет)**	**(мүсіндеу)** Кілемшедегі оюларды бояту. **(сурет салу)** Наурыз тойында киіз үйді тігетіні туралы кітаптар қарату. киіз үй туралы не білгендерін сұрау. **(көркем әдебиет)**	элементтерін қайталап салуға дағдыландыру. **(сурет салу)** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (киіз үйдің жабдықтары, әшекей бұйымдары), тұрмыстық заттарымен (күбі, мес, келі) таныстыру, олардың қандай материалдан жасалғанын зерттеуді жетілдіру. **(құрастыру)** Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін адамгершілік нормалары мен түсініктері тұрғысынан бағалату **(көркем әдебиет)**	ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. **(құрастыру)** Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндету, оларды таяқшамен таңбалап безендіруді меңгерту **(мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	**"Түлкі", "Маймыл" тақпақтарын жаттау.**	**"Жаңылтпаштар".** Мақсат-міндеттері.	**"Түлкі", "Маймыл" тақпақтарын жаттау.**	**"Қыста" тақпағын жаттатқызу.**	**"Қыс" мезгілі тақырыбында**

	Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар жаттау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді, қуын-ай! "Маймыл". Кәмпитті толтырып уысқа, Секірдің бұрыштан бұрышқа. Жолдасың таңырқап қарайды, Қызғаншақ болуың дұрыс па? **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Балаларды жаңылтпаштарды дұрыс және жылдам айтуға машықтандыру. Ойынның құрал-жабдықтары: жаңылтпаштар сюжеті бойынша суреттер. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға жаңылтпаштарды айтады. Балалар оны дұрыс әрі жылдам қайталап айтуы керек. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақты қайталау. Төлеу Шахановтың тақпақтары. "Түлкі". Жем іздеп жүгіріп, Аңшыдан тығылып. Қақпанға жуымай Жүреді, қуын-ай! "Маймыл". Кәмпитті толтырып уысқа, Секірдің бұрыштан бұрышқа. Жолдасың таңырқап қарайды, Қызғаншақ болуың дұрыс па? **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. Тақпақтар айтқызу. Оразбай Байбақов "Қыста". Ойшыл орман сілкінді, Жібергенде жел ырғап. Мұз астында бұлқынды, Күміс өзен сылдырлап. Ғайып болды түнгі ызғар, Ай да батты ақ маңдай. Күн көзінен жұлдыздар Балқып бара жатқандай. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту)**	**сюжетті-суреттер қарастыру.** Мақсат-міндеттері. Бала тілін дамыту. "Қыс" мезгілі тақырыбында сюжетті-суреттер қарастыру. Балаларға сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауапты талап ету. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен		Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль» Құрылыс материалдарымен еркін ойындар ойнату **(құрастыру)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Құстардың ұшып келуі»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»	Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Сақина жасыру»

Балалардың үйге қайтуы	Ересектердің әңгімесіне араласпау, өз өтінішін сыпайы түрде білдіру, көрсеткен қызметі үшін алғыс айту дағдыларын үйде де жетілдіру керектігі туралы ақпарат беру. Оқып берген ертегілерді үйде қайталау. Көлік түрлері туралы әңгімелесуді ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

Наурыз айы 2025 жыл 3 апта

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 17.03.2025**	**Сейсенбі 18.03.2025**	**Сәрсенбі 19.03.2025**	**Бейсенбі 20.03.2025**	**Жұма 21.03.2025**
Балаларды қабылдау	«Көңілді смайликтер» арқылы қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, тазалықтарына мән беру. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі: Ізгі сөзден ес кіреді ойыңа				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата-аналармен баланың үйдегі отбасы мүшелерімен қарым қатынасында өз ойын толық жеткізуі туралы әңгімелесу. Ата –аналармен пікірлесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық». Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру:Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдауды үйрету. **(құрастыру)** Кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Балармен жеке жұмыс. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау,адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру				

	Серуен барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемдегі – құстардың ұшып келуі, оларды қоректендірудің қажеттігін түсіндіру. Топқа оралып, жабайы аңдардың суретін көру олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы,қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. **(қоршаған ортамен танысу)**	Күн тәртібі Мақсат-міндеттері: бейнеленген суреттер мен күн тәртібі бейнеленген қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды пысықтау: күндіз-түнде, таңертең-кешке түсінігін пысықтау Ауа райын бақылап, жаңбыр қай кезде жауып тұрса, сол кезде жаңбырдың карточкасын тауып жапсыруды ұйымдастыру. **(математика негіздері**	«Бақша ағаштар» Мақсат-міндеттері: әңгімесін оқып беру. Әңгіменің негізі ойын баларға түсіндіру. **(көркем әдебиет)**	Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық».	
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Шуақ шаша алтын таңда, Мөлдір таза ауада. Табиғаттың бәрі оянады. Қайырлы таң балалар! Сәлем бердім саған елім! Тал бесігім туған жерім.				

	Сәлем бердім бәріңізге! Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктемде қанша ай бар? Атап беріңдер? Жарайсыңдар!!! Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Жаңбыр» туралы не білетіндерін сұрау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Өзінің, құрдастарының шығармашылық жұмыстарының нәтижелеріне, суреттеріне, бұйымдарға құрметпен қарауға, оларға ұқыптылықпен қарауға баулу.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Менің есімім» Мақсат-міндеттері: құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу.	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен жүру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққалақтыру (2,5-5 метр қашықтық), *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәне заттардың арасымен еңбектеу. <u>Қимылды ойын:</u> Қоян мен қасқыр	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқы қадаммен көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), бойымен жүру. *Секіру.* Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарайжылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру. <u>Қимылды ойын:</u>	

				Тышқандар мен мысық.	
	«Құстар» Мақсат-міндеттері: балалардың кітаптағы құстардың бейнесін өз бетінше қарап, әңгімелеуіне мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Міндерттері:Құстардың суретін аяқтау(шеңберге үшбқрыштар салу арқылы), бояту **(сурет салу).**	«Жаңбыр» Мақсат-міндеттері: Терезеге қарап жаңбырды тамашалау. Жаңбыр туралы не білетіндерін сұрау. Далаға шелектер қойып су жинату, жиналған суды топтағы өсімдіктерге құйюды ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту және қоршаған ортамен танысу)**	«Көктем» Мақсат-міндеттері: Көктем мезігілі турал фильм көрсету. Көктемде ағаштар бүршік жарып, жапырақ ашып, жеміс ағаштары гүлдейтінін айту. бірақ бұл құбылыс Қазақстанның әр өңірінде әр түрлі уақытта болатынын айту. Мысалы Астанаға көктем кеш келеді. Ал Қазақстанның оңтүстігінде өрік ағаштары гүлдеп жатқанын түсіндіру. Терезеге қарап, ағаштарды бақылату. Дәл осы сәттегі ағаштардың бейнесін сурет етіп салып, есімізге сақтап қалайық деп сурет салуды ұсыну. **(қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**	«Наурыз – жыл басы!» ертеңгілік	

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Балабақша ауласындағы ағаштарды, құстарды салыстыру. Тең бе анықтауды жетілдіру **(математика негіздері)** **Ұлттық ойын** «Сақина жасыру» Наурыз туралы ән айту. **(музыка)** Еркін ойындар «Қауіпсіздік ережелері» - табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. **(көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты: Ауладағы ағаштарды бақылау, салыстыру, Ағаштарды, дала гүлдерін тану және атау, өсімдік бөліктерін тануын қалыптастыру **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Поезд»	Алып шыққан ойыншықтарын салыстыру. **(математика негіздері)** **Ұлттық ойын** «Күміс алу» Еркін ойындар Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)**	Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Бақылау. Мақсаты: Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру,табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Жаңбырдың суын басып, құрғақ жерді басу арқылы іздер салу. **(сурет салу)** **Қимылды ойын** «Поезд»	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже айту. **(сөйлеуді дамыту)**				

Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдау. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру Көктемгі тіршілік туралы ертегілер оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Бесін ас	Бесін ас алдында қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**). «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітаптар қарату. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту** Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталату, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Құстардың мүсінін жасау, фетр тақтасына	«Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй тыңдау. Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу. Топтағы ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздері	Кітаптар қарату. Таныс ертегілерді өз бетінше айтуға дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту)** Дайын ағаштарға жапырақтар мен гүлдерді ермексаздан жасап, немесе қағаздан жапсыруды үйрету**(мүсіндеу, жапсыру)** Көктем туралы жаттаған әнін айтқызу **(музыка)**	Астанадағы бәйтерек мұнарасы туралы айту. оның макетін көрсету. Құрылыс бөліктерін санату, салыстыруды пысықтау **(математика негіздері)** Балаларды орталықтарға бөліп жақсы көретін әндерін тыңдатып, би билету. **(музыка)** Балалардың қалауы бойынша еркін тақырыпта фетр тақтасында	

	жапсыру жұмыстарын орындату **(мүсіндеу, жапсыру)**	ойыншық жасауына мумкіндік беру. **(сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)**		жапсыру әрекетін жасату. **(жапсыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**"Не өзгерді?" дамытушы ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларда кеңістіктікті бағдарлауды дамыту , есте сақтауды, қиялды дамыту. Құрал-жабдықтар: "Үй жануарлары" ойыншықтар жиынтығы. Балалардан көздерін ашуды сұрап, не өзгергенін сұрайды. Балалар жауап береді. Ойын осылай жалғаса береді. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Көркем әдебиет шығармаларын оқу.** Мақсат-міндеттер: балаларда мәтіннің сөздері мен дыбыстық тіркестерін қайталауға деген ұмтылыстарын қалыптастыру. Балаларда көркем әдебиетке қызығушылықтарын ояту. **(көркем әдебиет)**	**"Пішіні бойынша таңда" (топпен жұмыс)** Мақсат-міндеттер: балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту, заттардың пішінін дұрыс атау. **(математика негіздері, қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	**"Лото-жануарлар" үстел ойыны.** Мақсат-міндеттер. Үй жануарлары мен жабайы жануарларды топтастыруға және жалпы атауларын атауға үйрету. Зейінді, байқауды дамыту. Балалар берілген суреттерді топтастырады: үй жануарлары мен жабайы жануарлардың суреттері бойынша. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**"Ненің төлі?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды жан-жануарлардың төлдерін атауға дағдыландыру, білімдерін тиянақтау; есте сақтау, қабылдау, ойлау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың және төлдерінің суреттері. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	**Қимылды ойын** «Жоғары лақтыр» Конструктордан әр түрлі құрылымдар құрастыру.	**Ұлттық ойын** «Сақина жасыру» Еркін ойындар	Еркін ойындар Табиғи заттардан құрылымдар құрастыру. **(Құрастыру)**	**Қимылды ойын** «Т ы р н а л а р - т ы р н а л а р» «Мақта қыз бен мысық» ертегісіндегі	

	(Құрастыру)		**Қимылды ойын** «Қоян мен қасқыр»	ағаштың рөлі туралы сұрау. Ағаштың не беретінін естерінде сақтау. Ағаштардың жапырақтарын бақылату. **(көркем әдебиет)**	
Балалардың үйге қайтуы	Қазақша жаңа жыл туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы				

<u>Наурыз айы 2025 жыл 4 апта</u>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 24.03.2025**	**Сейсенбі 25.03.2025**	**Сәрсенбі 26.03.2025**	**Бейсенбі 27.03.2025**	**Жұма 28.03.2025**
Балаларды қабылдау	Көңілді қарсы алып, көңіл-күйлерін сұрау. Балаларды қабылдап, денсаулығы туралы сұрау. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі:Ізгі іс істе де, міндет қылма				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Ата –аналармен пікірлесу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Балармен жеке жұмыс.				
			Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар.	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру.	Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау,адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы

				«Қауіпсіздік ережелері» - төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	туралы білімдерін қалыптастыру
Ертеңгілік жаттығу	Наурыз айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыруды пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айту. Жарайсыңдар!!! Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Көктемгі ағаштар» туралы не білетіндерін сұрау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер			**Музыка**	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен (1,5–2 метр	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бір-бірден, екеуден (жұппен) жүру; *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден жүгіру; *Домалату, лақтыру, қағып алу.* оң және сол қолмен (1,5–2 метр

				қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру. <u>Қимылды ойын:</u> <u>Спорттық жаттығулар:</u> Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Спорт залда	қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру. *Еңбектеу, өрмелеу.* 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналыпжәне заттардың арасымен еңбектеу. <u>Қимылды ойын:</u> Өз түсіңді тап.
			Балаларды орталықтарға бөлу. Мақсат-міндеттері: Қалауы бойынша кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Балалардың дербес шығармашылық әрекеті. Мақсат-міндеттері: Тұтас қағаз парағына	Ғажайып қоржынды көрсету. Мақсат-міндеттері: Ішіндегі ойыншықтарды таныстыру. Дидактикалық ойын «Кім жылдам жұбын табады» ғажайып қалтадан ойыншықтар шығару, балаларға топтан соның жұбын тауып саластыру жағдайын жасау. **(математика негіздері)**	Дидактикалық ойын «Ағаштардың дәнін тап» Мақсат-міндеттері:Суреттерде ағаштар және олардың дәндері. Екінші конвертте ағаштар және жемістер. Сәйкесін табуды үйрету. Оларды қалай тануға және ажыртуға болатынын түсіндіру. Бір біріне жасырып ойнатуын ұйымдастыру **(сөйлеуді дамыту)**

			бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды үйрету. **(сурет салу).**	Мақсат-міндеттері: Қоржыннан шыққан ойыншықтардан әр түрлі құрылым құрастыру. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. **(құрастыру)**	Мақсат-міндеттері: Дәндерді екеуден жинату. Карточкалармен жұмыс жасату. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылату. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен			Бақылау. Мақсаты: Көктемгі ағаштарды бақылау. Белгілерін тани білуін қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Жалауға қарай жүгір» Асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)** «Мен және қоршаған	Бақылау, зерттеу. Мақсаты: Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылату (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді пысықтау **(қоршаған ортамен танысу)** Табиғи заттардан әр	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. **(көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты: Табиғатты бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, ұя салуы, балапан шығаруы жайлы

			орта» терроризмге қарсы іс-қимыл бойынша профилактикалық, оқу, жаттығу шараларын өткізу (мдұ ішілік)	түрлі құрылымдар құрастырту **(құрастыру)** **Қимылды ойын** «мысық пен тышқан»	айтып таныстыру **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Трамвай»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Ереже айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**				
Күндізгі ұйқы	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаларын дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру Әртүрлі, балалардың қалауы бойынша ертегілер оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаларын дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)			Топтағы ойыншықтарды салыстыру. Жиын жасату. **(математика негіздері)** «Көктемдегі Маша мен аю» Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құруға жағдай жасау **(мүсіндеу)** Бау бақша жасату. Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындауды, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып,дайын болған құрылыспен бірге ойнау дағдысын жетілдіру. **(құрастыру)**	Табиғи қалдық заттардан композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау; **(жапсыру)** Таныс ертегінің кейіпкерлерінің қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	«Күй күмбірі» - шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй тыңдау. Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу. Топтағы ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздері ойыншық жасауына мүмкіндік беру. **(сурет салу, құрастыру, мүсіндеу,** Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. **(жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	**Жаттамақ жаттығуы.** Мерекеге шығады, Бүкіл халық, біліп қой. Отандастар ұғады, Тәуелсіздік – ұлық той! **(сөйлеуді дамыту)**	**"Шалқан" ертегісін драматизациялау.** Мақсат-міндеттер: балалардың театрландырылған шараларға деген қызығушылығын	**"Түлкілер мен тауықтар" қимылды ойыны.** Мақсат-міндеттер: жылдам жүгіруді,ептілікті дамыту. Барысы: бөлменің бір	**"Кім тез жүгіреді?" қимылды ойыны.** Педагог балаларды екі топқа бөліп, бір сызыққа тұрғызып, белгіленген межеге дейін бастарын төмен	**Саусақ жаттығуы. "Кірпі".** Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады). Тікенім көп абайла,

		ояту. Балаларға арналған міндет: кейіпкерлердің эмоциясын жеткізе отырып, балаларды саусақпен қимылдауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	шетінде тауық қорасындағы тауықтар мен әтештер орналасқан. Қарсы бетте тауықтар бар. Тауықтар мен әтештер (үш-бес ойыншы) дәнді дақыл жеп жүргендей бөлме айналасында жүреді. Түлкі оларға жақындағанда әтештер: "Ку-ка-ре-ку!" деп айқайлайды. Бұл белгі бойынша барлығы тауық қорасына жүгіреді, олардың артынан түлкі асығады, ол ойыншылардың кез келгеніне қолын тигізуге тырысады. **(дене шынықтыру)**	түсірмей, аяқтарына шалынбай, аяқ-қол қимылын сәйкестендіріп, еркін жүгіру керектігін айтады. Педагог жүгірудің бір бағытта ғана болатынын балаларға түсіндіреді және қалай жүгіру керектігін тағы да естеріне салады. Екі топтағы балалардың қайсысы ережеге сай және тез жүгіреді, сол топ жеңген болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	(екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен			Балалардың қалауы бойынша ән айту, қимылды би билету. **(муызка)** Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «қуыр қуыр қуырмаш»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Допты дәлдеп лақтыр»	Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Күміс алу» **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу.

Балалардың үйге қайтуы	Ағаштар туралы әңгімелесуді ұсыну. Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасауы

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Наурыз айы (гүлдермен)

I. Жүру, қолдарындағы гүлдерді жоғары көтеріп жүру жүгіру баяу және тез,екі қатарға бөлініп түру.

II. Бастапқы қалып - аяқты бірге косып тұру, қол төменде:
1-қолды жоғары көтеру, 2-оңға тербелу, 3-солға тербелу,
4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.

III. Бастапқы қалып екі аяқ арасы ашык қол төменде:
1-қолды алға созу, 2-еңкейіп гулдерді жерге қою, 3-бастапқы қалыпқа қайта оралу,
4-қолды алға созу , 5-жердсгі гүлдерді қолға алу бастапқы қапыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.

IV. Бастапқы калып аяқ арасы ашық, қол төменде: 1-секіріп аяқ арасын қосу, гүлдері бар қолдарын жанына созу.

V. Гүлдері бар қолдарын жоғары көтеріп бір орнында айналып жүгіру, еркін тыныс алу жаттығулары.

Ертегілер

Атасының ақылы

—Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.

— «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.

— «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.

— Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!

—Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзің бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті?Ауру айтты дейді:

- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, — дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді.

Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген.

Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді.

Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлтарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торгай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.

Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып,тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі,Бақытгүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында «Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады.Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жан-жағына тәкәппарлана қарағанРаушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, -дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былайістеңдер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгіліндегүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Сағаншыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдпқ басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз

(башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажи беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де бірдеңе сепкеніміз жөн»,– деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

– Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды.

Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

– Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

– дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

– Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

– Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар… –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

– Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

– Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла»,– деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Ноғай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйретететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл айдарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсаңдар, өрелі өнерге ие боласыңдар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая

дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол біржылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті әзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзінің зор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Ж. Жәкен

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: кызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді

тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап

шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.

Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға: -ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.

1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап беруі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.

Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық!
Қытықтайды

БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Сәуір айы 2025 жыл 1 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 31.03.2025**	**Сейсенбі 01.04.2025**	**Сәрсенбі 02.04.2025**	**Бейсенбі 03.04.2025**	**Жұма 04.04.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды қарсы алып, ыстық мейірімге баулу. Амандасу дағдыларын жетілдіру. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оның денсаулығы туралы сұрау. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Ғажайып қорапшадан ұнаған жаңа ойыншығын алып, топқа өтуін ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі: Кітап алтын қазына				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланың танымдық, зияткерлік дағдыларының даму деңгейлері туралы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалар арасында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу, оларды шеңберге отырғызып, бір біріне жақсы тілек айтқызу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар). Шамасы келетін жұмысты орындату кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **(қоршаған ортамен танысу) Балалармен жеке жұмыс.**				
	«Құстар» Мақсат-Мақсат-міндеттері: Балалардан қазір жылдың қай мезгілі? Күндіз ба, әлде түн ба? Аспанда біз не көреміз? Құстар	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті карточкаларды бояту, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру. Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды	«Ғажайып қорапша» Мақсат-Мақсат-міндеттері: Ғажайып қорапшадан көздерін жұмып заттар алуды ұсыну. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы	«Құс қанат» Мақсат-Мақсат-міндеттері: Балаларды ұлттық бұрышқа алып бару. Ондағы заттарды атату. Құс қанат оюын көрсетіп таныстыру. Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-	«Суреттен тап» Мақсат-Мақсат-міндеттері: Балаларды жарты шеңбер етіп отырғызу. Суреттердің бір бөлігін көрсетіп, оның не зат екенін таптырту. Ол затты

	туралы не білесіңдер? Құстар күндіз ұша ма? Әлде түнде ұшады ма?сұрау Балаларды ғылым орталығына шақырып, аспан әлемінің макетін көрсету. Алдымен танитындарын атату. Құстар туралы айтып беру. **(қоршаған ортамен танысу)**	қарату, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу.	тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беруін қалыптастыру **(математика негіздері)**	б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту **(сөйлеуді дамыту)**	тапқан бала ол туралы ән тақпақ немесе ойдан ертегі құрап немесе ол қалай пайда болды айтып беруін ұйымдастыру **(көркем әдебиет)**
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар)				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту.**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру. «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Шаттық шеңбері «Сәлем берем үлкенге» Алдымыздан кезіккен, Көп таныстыкөреміз, Бәріне де ізетпен, Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісуіне жағдай жасау. Көктемгі көңіл күйлері қалай екені сұрау? «Құстар туралы не біледі? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату,				

	қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Балаларда «дұрыс» немесе «дұрыс емес», «жақсы» немесе «жаман» әрекеттер (қылықтар) туралы қарапайым түсініктерді дамытуды жетілдіру				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** «Құстар» Мақсат-Мақсат-міндеттері: Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге баулу.	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. *Жүру.*Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру Қимылды ойын: «Ақ доп, қызыл доп»	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Жүгіру.* Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден, жүгіру, *Секіру.* Құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру Қимылды ойын: «Допты дәлдеп лақтыр»	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. *Жүру.*Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). Қимылды ойын:

				Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу.	«Сақина жасыру»
	Құстардың қайсысы сендерге ұнады? Мақсат-міндеттері: Самолеттарды құстарға қарап жасағанын айту. Құстардың суретін салып, қағаздан жасап көреміз бе?сұрау. Сөйтіп орталықтарға бөлінейік деп ұсыну. Бірінші орталықта балалар құстың суретін саладырту, екінші орталықта қағаздан бүктеп самолет жасату оны ұшыруын ұйымдастыру. **(құрастыру, сурет салу)**	«Құстар» Мақсат-міндеттері: Балаларды таңдауы бойынша орталықтарға бөлу. Бірінші орталықта баклашкадан немесе картон қазағдардан құс құрастыртқызу. **(құрастыру)** Екінші орталықта геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып, атай білуге үйретіп, топтағы құрастыру материалдарынан құстың ұясын ұжымдасып құратқызу. Жеке балаларға да қағаз бетінде геометриялық фигуралардан ұяшық құрастырғызу және жасағандарын	«Не жетпей тұр» Мақсат-міндеттері: Аспанды, бұлтты және ағаштары бар суретті көрсетіп не жетпейтінін сұрау. Балалар қалауы бойынша дайын құстарды желімдеп жапсырады немесе карандарштармен құстарды салады. **(жапсыру және сурет салу)** **«Балалар кітапханасы» жобасы** «Шын жүректен кітап сыйла» - Халықаралық балалар кітабы күніне орай бір біріне кітап сыйлау.	«Құс қанат» Мақсат-міндеттері:Құс қанат оюын бояту. Бояуды пайдаланғанда ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(сурет салу)** «Қауіпсіздік ережелері» - жол қозғалысы ережелерін үйрету	**Сергіту сәті** Балаларды екі орталыққа бөлу. Бір орталықта өздері таңдаған заттың суретін салғызу **(сурет салу)** Мақсат-міндеттері: Екінші орталықта геометриялық пішіндерді танып, атап тапқан затпен сәкестендіргізу. «Кім тапқыр» ойынын ойнату. Ойын бойынша топтағы заттардан осы денелерге ұқсасын тапқызып жинату. **(математика негіздері)**

		әңгімелету. **(математика негіздері және сөйлеуді дамыту)** Құстар әніне музыка қосып сергіту сәтін жасату. **(музыка)**			
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын пысықтау. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **(Салауатты өмір салтын қалыптастыру)** Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету. Серуенге бара жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Аулада аспанға қарату. Аспанда біз не көрдік? Құстар бар ма? Жұмбақ жасыру «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін оқып беру. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарға баулу, балаларды	Бақылау. Мақсаты: Айналаға қаратып көктемнің келгенін қалай байқауымызға болады деп көктемнің қандай белгілерін көріп тұрғандарын айтқызу. Аспанда құстарды көре аламыз ба? Олар қайда?деп сұрап өзіндік ойлану жағдайын жасау **(қоршаған ортамен танысу)**	Бақылау. Мақсаты: Күнге қарату, бақылату. Күннің сәулесі түсіп тұрған ағаштарға өсімдіктерге назар аударту. Ой тұжырымын айтқызу. Өздерінің отырғызған өсімдіктеріне күтім жасату. Балабақшаның үй-жайлары мен ауласында тәртіп пен тазалық сақтауға үйрету.	Серуенге алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойындар ойнату. Салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа,бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеуін дамыту **(математика негіздері)**	Зерттеу Мақсаты: Ағаштардың жапырақтарын бұтақтарын лупамен қарату, өсімдіктердің атауын атауды үйрету. **(қоршаған ортамен танысу)** Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)**

	қарапайым ережелерді сақтауға, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Ұлттық ойын «Сақина жасыру»	Құстардың ұяларын көрсету. Олар туралы әңгімелесу **(көркем әдебиет)** **Спорттық жаттығулар**: Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебуді жалғастыру.	**(қоршаған ортамен танысу)** Кітаптарды қарап, құстар туралы білетіндерін айтқызу. «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін айтып беру. **(сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын:** «Кім жылдам»	Табиғи заттардан құс қанатын құрастыруды үйрету. **(құрастыру)** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуі арқылы орындату **(музыка)** Ұлттық ойын «Хан талапай»	**Қимылды ойын** «Кешікпе» Сурет бойынша «Ұсқынсыз үйрек» ертегісін балаларға айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айтқызу және т.б. жаттату. **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу. Балаларға ай мен жұлдыз туралы ертегілер оқып беру және жайлы музыка қою **(көркем әдебиет)** Күй тыңдату. «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Балаларды кітап орталығына жинап, құстардың суреттерін қарату. Олардың не білгендері туралы сұрау. артикуляциялық аппаратты дамыту. Ермексаздан құстарға жем жасату. **(сөйлеуді дамыту, мүсіндеу)** Балаларға ғажайып қоржынмен ойынды ұсыну. Балалар ғажайып қоржынан әр түрлі пішіндерді қолымен сипап сезу арқылы зерттеуін ұйымдастыру **(математика негіздері)**	«Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау Балаларды екі орталыққа қалауы бойынша бөлу. Қағаздан және ермексаздан аққу жасауды ұсыну. «Аққуды атпа, досыңды сатпа.» Мақалды жаттату. **(мүсіндеу және жапсыру)**	«Ұсқынсыз үйрек» мультфилімін көру. Өз ойларын айтқызуды үйрету. «Құстар ұшады» ойынын ойнау. **(көркем әдебиет)** Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Бірінші орталықта ермексаздан үйрек жасату. **мүсіндеу)** Екінші орталықта «оригами» үлгісі бойынша үйрек пішінін құрастыруға ынталандыру. **(құрастыру)**	«Құстар біздің досымыз» тақырыбында суреттер қарату. Оларға қалай қамқорлық таныту керектігін суреттер арқылы көрсету. Топтағы құстарға жем және су беру. **(қоршаған ортамен танысу)** Балаларды орталықтарға бөлу. Қалаулары бойынша дербес шығармашылық әрекеттер ұйымдастыру. **(мүсіндеу)** «Құстар шеруі» тақырыбында ұжымдық жұмыс. Желімдеудің техникасын үйрету: Желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың дербес шығармашылық әрекеттерін ұйымдастыру. Апта бойы жасалған жұмыстардың ішінен ұнағанын қайта жасауға мүмкіндік беру. **(мүсіндеу) (жапсыру) (құрастыру)** Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**

				дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдануды үйрету. **(жапсыру)**	
Балалармен жеке жұмыс	**Жұмбақтар жасыру.** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тынығады, Бірі-түнде тынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай) **(сөйлеуді дамыту)**	**"Ғарышқа самғап ұшайық."** - Балалар, бәріміз орнымыздан тұрып, ұшақ болып ұшып, біраз сергіп алайықшы! Ғарышқа самғап ұшайық (саусақтарын бүгіп қолдарын жоғары-төмен қозғау), Аспан төсін құшайық (кеуде алдында бүгілген қолдарымен өзін құшақтау). Қанаттарды кең жайып (қолдарды жан-жаққа тік жаю), **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**Жұмбақтар жасыру.** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тынығады, Бірі-түнде тынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай) **(сөйлеуді дамыту)**	**Жұмбақтар жасыру.** Төрінде тұр нұр көзі, Жердің биік күмбезі.(Аспан) Үлкен алтын табақтан, Әлемге нұр таратқан.(Күн) Алып кілем - Гүлге толы Үсті кілең. (Жер) **(сөйлеуді дамыту)**	**Жеке баламен жұмыс:** Нұрбектің ұсақ қол моторикасын дамыту. **Сурет салу**
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және ойыншықтар алып шығу.(**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				

Серуен	Қимылды ойын «Трамвай» Балаларға дайын құстар бейнесін ұсынып,оларды үйлестіріп лэпбукта жапсыруды жасату. **(жапсыру)**	**Қимылды ойын:** «Мысық пен тышқан» Бормен дербес шығармашылық жұмысын ұйымдастыру. **(Сурет салу)**	Қимылды ойын «Трамвай» Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)**	Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру **(көркем әдебиет)** Еркін ойындар	**Ұлттық ойын** «Хан талапай»
Балалардың үйге қайтуы	Құстар әлемі туралы балалармен әңгімелесуді ұсыну. Балаларға қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну. Апта бойы жасалған жұмыстармен таныстыру. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Сәуір айы 2025 жыл 2 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 07.04.2025**	**Сейсенбі 08.04.2025**	**Сәрсенбі 09.04.2025**	**Бейсенбі 10.04.2025**	**Жұма 11.04.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі:Кітапты сүйіп оқы, Көңілге түйіп оқы.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі туралы анықтамалық ақпарат беру.				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Пазлдармен үстел -үсті ойыны. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Кітаптарды қарату**(сөйлеуді дамыту)** Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **Балармен жеке жұмыс. (қоршаған ортамен танысу)**				
	«Ғажайып ғарыш» Мақсат-міндеттері: Баяғы заманда адамдар жер бетін төрт бұрышты деп ойлаған. Көп адамдар жердің шетін тауып сол жерге барып жердің шетінде не бар екенін көргісі келген. Атпен немесе жаяу жолға шығып көп жер жүріп, суға тірелген. Кейбіреулер кемеге мініп ары қарай жүрген. Соңында қайта айналып өзінің шыққан жеріне келіп, адамдар жердің шар тәрізді екенін білген. Содан соң олар ғарыш әлемін зерттей бастаған деп ғарыш әлемінің макетін	Балаларды кітап орталығына шақырып, ғарышкерлердің суреттері бар кітапты қарап шығуын ұйымдастыру. Ғарышкерлердің есімдерін атау. Тоқтар Әубәкіровтың үлкендеу суретін көрсетіп, ғарышкер туралы айтып таныстыру. Сосын балаларды орталықтарға бөлу **(көркем әдебиет)**	Бақылау, зерттеу. Мақсаты: Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету.	Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, ғарышкерлер үйін құрастыруды ұсыну	Бүгін ғарышкерлер күні екенін айтып түсіндіру. Не білетіндерін сұрау. Бұл күні ғарышқа алғаш Юрий Алексеевич Гагарин атты адам ұшқан. Оған батыр атағы берілген. Арнайы үлкен қорабтардан жасалған зымран ішіне кіріп ойнауын ұйымдастыру, дербес шығармашылық әрекеттеріне жағдай жасау. **(мүсіндеу, жапсыру)** «Дөңгелек» Мақсат-міндеттері: Балаларды геометриялық фигура дөңгелекпен таныстыру, ұстау

	көрсетіп не білетіндерін сұрау, әңгімелету. Осы ғарышқа немен барамыз? Ғарыш кемесін кім басқарады? Ғарышкерлер қандай болады? Әңгімелету. **(көркем әдебиет)**				және көру тәсілдері арқылы аталған фигураны зерттеуге мүмкіндік беру. Карточкаларға сәйкес фигураларды қойып шығуды ұйымдастыру. **(математика негіздері)**
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтады. Қазақстанның ғарышкерлері туралы не білетінін сұрау? Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Өзінің, құрдастарының шығармашылық жұмыстарының нәтижелеріне, суреттеріне, бұйымдарға құрметпен қарауға, оларға ұқыптылықпен қарауға баулу.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Ғарышкерлер Мақсат-міндеттері: Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* жартылай отырып,	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* жартылай отырып,	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* жартылай отырып,

	мазмұны бойынша өздігінен қайталап айтуға баулу.	бұрылып, заттарды айналып жүру *Домалату, лақтыру, қағып алу.* төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). Қимылды ойын: «Т ы р н а л а р - т ы р н а л а р»		бұрылып, заттарды айналып жүру *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: «Поезд» Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу.	бұрылып, заттарды айналып жүру *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»
	«Ғарышкерлер» Мақсат-міндеттері: ғарышкерлер туралы фильм көрсету, оның көрікті жерлері, қала өмірінің ерекшеліктері туралы айту. Ғарышкерлер қаласы екенін түсіндіру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Ғарыш кемесі»	«Зымыран» Мақсат-міндеттері: зымыранның суретін бояту. Қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін дұрыс (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдануды дамыту. **(сурет салу)** екінші орталықта балалар ғарыш кемесінің неше бөліктен	«Ғарышкер» Мақсат- міндеттері: Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуды менгерту. Ғарышкер ұшты ғарышқа. Ғарышқа ұшты ғарышкер. Айтшы, ғарыш алыс па? **(сөйлеуді дамыту)**	«Ғарышкер қыздар» Мақсат-міндеттері: Балалардан сұрау қалай ойлайсыңдар, қыздар ғарышкер бола ала ма? Әлемдегі алғашқы әйел ғарышкер-Валентина Владимировна Терешкова. Балалар ғарыш әлемінде адамдар тамақ ішеді ма? Қалай тамақтанады? Қандай тамақтарды ғарышқа алып баруға	Ғарыш Мақсат-міндеттері: Лэпбуктан ғарыш туралы көрсету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету: бейтаныс заттар, құбылыстар туралы ақпаратты талқылауға баулу. **(сөйлеуді дамыту)** «Қауіпсіздік

	Мақсат-міндеттері: Балаларға ғарыш кемесін құрастыру құралдарынан құрастыруды және Байқоңыр қаласының суретін салуды ұсыну. Балаларды орталықтарға бөліп жұмыс жасату. **(құрастыру және сурет салу)**	тұратынын анықтап, табиғи қалдық заттардан ермексаздан құрастырғызу. **(Мүсіндеу)**	«Алғашқы Қазақстандық ғарышкер» Мақсат-міндеттері:ол кім еді? Ал әлем бойынша ғарышқа алғаш ұшқан кім екенін білесіңдер ме? Ғарышқа бірінші болып ұшқан орыс ғарышкер иттері Белка мен Стрелка болды. Ғарышқа ұшқан және Жерге аман-есен оралған алғашқы жануарлар. Олардың ұшуы 25 сағаттан астам уақытқа созылды, осы уақыт ішінде Кеме жерді 17 рет айналып өтті. Аспандағы жұлдыздар үлкен және кішкентай болатынын көріп келіпті. Біздің ғажайып сандықтан көптеген жұлдыздар шығады оларды салыстырып ойнайық. Карточалармен жұмыс. Жұлдыздарды	болады?суреттер қарап әңгіме құрастыру **(көркем әдебиет)** Мақсат-міндеттері:Әр түрлі азық түлік заттардан жиын жасату, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуін дамыту. **(математика негіздері)**	ережелері» - тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету

			сәйкестендіру. **(математика негіздері)**		
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау, зерттеу. Мақсаты: Ауа райын бақылап, күннің райын айта білуді қалыптастыру. Құстарға жем беру, өсімдіктерге гүлдерге күтім жасату. Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтауды жетілдіру: оң-сол. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын**	Батырлар қандай болады? Батыр болу үшін не істеу керек? сұрақтарына балалардан жауап сұрау **(қоршаған ортамен танысу)** Шынығу керек деп бірнеше жаттығу жасап қимылды ойындар ойнату. «Жалауға қарай жүгір» қимылды ойын ұйымдастыру Қоғамдық орында өзін-өзі ұстау мәдениеті Сюжетті-рөлдік ойын	Бақылау, еңбек. Маақсаты: Ауа райын бақылау. Гүлдерге ағаштарға сұ құю. Тазалық жұмыстарын жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** **Спорттық жаттығулар**: Велосипед тебу; оңға, солға бұрылуды менгерту. Асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)**	Балаларға ғарышта сонымен қатар жатпланеталықтарда болатынын айту. «Томпақ» фильмінің бір бөлімін көрсету. **(қоршаған ортамен танысу)** Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» Алдын жаттаған әнін дауыстап және төмен дауыспен айтқызу **(музыка)**	Дене тәрбиесі құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру **Қимылды ойын** Ауа райын бақылату. Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, кемпірқосақ) кеңейту. **(қоршаған ортамен танысу)**

	«Шымшықтар мен мысық» Дербес ойындар. доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен		Ұлттық ойын «Орамал тастамақ»		
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттату **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін күй тыңдату. «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру. Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегілер оқып беру (**көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. **(өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				

Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Ғарышкер мен оның командасын не істейді суреттерге қарап әңгімелету. Зымыран, ғарышкер, аспан, ай жұлдызды танып атауын ұйымдастыру. Дидактикалық ойын «Сәйкесін тап» **(сөйлеуді дамыту)** Ғарыш кемесін ұлттық нақышта сәндеп көруді және ермексаздан ғарышкердің бас киімін жасап көруді ұсыну. Балаларды екі орталыққа қалаулары бойынша бөлу. Бір орталықта ермексаздан бас киім жасату **(мүсіндеу)** Екінші орталықта элементтердің ретін, олардың арасындағы	Балаларға ғарышкер болуды ұсыну. Біз алыс планеталарға ұшу үшін ғарыш кемесіне барамыз. Ғарышкерлер ұшар алдында ұзақ уақыт бойы жерде жаттығады, әртүрлі сынақтардан өтеді. Қалай шынығу керектігін айтып, балалардың ұсынысы бойынша жаттығулар жасату. Тапсырманы орындап болған соң өз қалаулары бойынша ғарыш кемесін жасап, ұшу. Ғарышкер болып ойнау. **(сөйлеуді дамыту және Дене тәрбиесі)**	«Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау Арнайы үлкен қорабтардан жасалған зымран ішіне кіріп ойнауын ұйымдастыру, дербес шығармашылық әрекеттеріне жағдай жасау. **(мүсіндеу, жапсыру)**	«**Мен ғарышкер боламын**» *Ж.Смақов Жаттауын жаттау.* Аспан, аспан, арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын... Мен ғарышкер боламын. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)** Баларады орталықтарға бөлу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. **(жапсыру)**	Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылау. Өздеріне ұнаған жұмысты қайталап жасауға болатынын айтып, балаларды орталықтарға бөлу. **сурет салу жапсыру немесе мүсіндеуді,** Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату **(музыка)**

	арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, ғарыш кемесін безендіру **(жапсыру)** Ортаға жиналып көңілді ән ортындап, би билету. **(музыка)**				
Балалармен жеке жұмыс	**Тыныс алу жаттығуы.** Қолға, алып шарды, Үрлеймін мен былай. Уф-ф-ф, Үрлеймін деп қатты, Жарып алдым шарды. Пах. **(дене шынықтыру)**	**"Нәркес" өлеңін жаттау.** Наурыз біте құлпырады қырларда Нәзіктіктің жаршысындай нәркесгүл. Нақ сұлулық сипатына сын бар ма? Нәркесгүлден нәр аласың көрсең бір. А. Исабек **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Артикуляциялық жаттығу.** "Сағат" - тілді жіңішкертіп ұстап оңға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15-20 рет қайталау керек. "Саңырауқұлақ" - ауызды кең ашып, тілді таңдайға жапсыра ұстап тұрып, төменгі жақты басып ауызды кең ашып ұстау. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Мысық" саусақ жаттығуы.** Пеш түбінде мысық отыр, (Бас бармақ, ортаң терек, шылдыр шүмек үшеуі жұмылады. Ортаң терек) Екі көзін қысып отыр. (Ортаң терек пен кішкене бөбек көздері боп саусақтарды қимылдатады). Тышқан етін жегісі кеп, (Бас бармақ, ортаң терек, шылдыр шүмек үшеуі бір-бірін қашай қозғалтады) Тісі оның қышып отыр. **(сөйлеуді дамыту)**	**Туған өлкем** Кеңсің дала, Туған ана. Көйлегің кең, көк ала, Жан беретін Тән беретін Мейірімді ана сен ғана. С.Сейфуллин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен				

	жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористаны дамыту)**.				
Серуен	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей, ұстап сезу арқылы табу. **Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту	Қимылды ойын «Сақина жасыру» Балабақша ауласына ұшып келген құстарды санау, салыстыру. **(математика негіздері)** **Ұлттық ойын** «арқан тарту»	Құмнан зымыран жасау. **(құрастыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»	Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Ханталапай» Құмда таяқшалармен еркін тақырыпта сурет салуын ұйымдастыру **(сурет салу)**	**Ұлттық ойын** «Сақина жасыру.» Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. **(құрастыру)**
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Сәуір айы 2025 жыл 3 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 14.04.2025**	**Сейсенбі 15.04.2025**	**Сәрсенбі 16.04.2025**	**Бейсенбі 17.04.2025**	**Жұма 18.04.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу.Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, оны жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі:Күш білімде, білім кітапта				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандардың кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. **(сөйлеуді дамыту)** Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау,				
	«Сәуір» Мақсат-міндеттері: Көктемнің екінші айы сәуір екенін. «Сәуір болмай тәуір болмайды» деген мақалдың мағынасын түсіндіру.	Еңбек. Мақсаты: Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топырағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті	«Күн тәртібі» Мақсат-міндеттері: Топтағы күн тәртібі бейнеленген тақтаға назарларын аудару. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауды қалыптастыру:	Құмда сурет салу. **(сурет салу)**	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру.

	Табиғаттағы өзгерістер. Қызғалдақ, бәйшешек, наркес гүлдері туралы ақпарат беру. Топтағы гүлдерге күтім жасау туралы ақпарат алып, топтағы гүлдерге күтім жасату. **(сөйлеуді дамыту)**	дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасау) **Балармен жеке жұмыс.**	күндіз-түнде, таңертең-кешке.Жеке қима суреттер арқылы анықтату. **(математика негіздері)**		
Ертеңгілік жаттығу	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайырту. «Бата» жаттауға баулу**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Жер ана туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі	**Қазақ тілі**. Мақсат-міндеттері:	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. **Қазақ тілі**	жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап *Жүгіру.* әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша» жүгіру, *Домалату, лақтыру, қағып алу.* төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру Қимылды ойын: «Т ы р н а л а р - т ы р н а л а р»		жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап *Жүгіру.* әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша» жүгіру, *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). Қимылды ойын: «Ақ доп, қызыл доп» Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу.	жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап жүру *Жүгіру.* әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша» жүгіру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен (1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру Қимылды ойын: «Поезд»
	«Әсем гүлдер» Мақсат-міндеттері: Балаларды екі гүлге сәйкес топтарға бөлу. Ал екінші орталық гүлдер бағын құрастырады. Бірінші	«Ғажайып қорапша» Мақсат-міндеттері:қазақ халқының ұлттық киімдерімен, әшекейлері шығарылады. Балалар оларды атайды, содан соң санап салыстырады.	«Қара жорға» әнін айтқызу, Мақсат-міндеттері:би қимылдарын қамшымен жасату. **(музыка)**	«Ертегілер елінде» Мақсат-міндеттері: Таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. **(сөйлеуді дамыту)**	**Қайырлы таң, балалар!** Арайланып таң атты, Алтын шапақ таратты, Қайырлы таң, балалар! Мақсат-міндеттері:

	топ гүлдерді қағаздан жасату. **(құрастыру, жапсыру)**	Қандай қызмет атқаратынын, қандай дыбыс шығаратынын айтып беруді үйрету. Әшекей заттардан гүлдердің бейнесін табу. Сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде қолдана білуге үйрету **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)** «Гүлденген әшекей заттар» Мақсат-міндеттері:Дайын әшекей бейнелеріне гүлдерді салдыру, бояту **(сурет салу)**			Тақпағын жаттату Зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдануды және зат есімдерді жекеше, көпше түрде қолдануды үйрету. Жеке балалармен үстелде ойыншықтарды ойнату **(сөйлеуді дамыту)**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Зерттеу. Мақсаты: Балақаша ауласында қандай гүлдер бар екенін анықтату. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында өсімдіктердің тірі	Жақындарына қамқорлық танытуға баулу. Балабақша ауласындағы заттардың атқаратын қызметтерін түсінуін меңгерту **(қоршаған ортамен**	Ағаштың бұтақтарын жинап, үйшік құрастырту. **(құрастыру)** Жолаушыларға арналған қарапайым	Бақылау. Маақсаты: Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Қанша ағашқа, қанша гүлге су құйғанын санату. **(математика негіздері)**	Аулада өсіп тұрған гүлдерді санату, танып атауды, оларға күтім жасауды жетілдіру. Бормен олардың суреттерін салдырту. **(қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**

	тіршілік иелері екендігін, өсімдік тұтастығының мәнін, олардың өсуі үшін жер, топырақ, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтату. **(қоршаған ортамен танысу)** Тәулік бөліктері (таңертең, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері туралы ұғымдарын кеңейту. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын «Автобус»**	**танысу)** **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар» Ұлттық ойын «Арқан тарту» «Қауіпсіздік ережелері» - табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін үйрету	ережелермен таныстыру **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық» «Емхана», «Автосервис» сюжетті-рөлдік ойындарды ойнату	**Дидактикалық ойын** «Дауысынан таны» жел жаңбыр, найзағайдың дауыстарын тану, атауды пысықтау. **Қимылды ойын** «Қояндар» «Сауда үйі», «Сән салоны» сюжетті-рөлдік ойындарды ойнату	Зерттеу. Мақсаты: Гүлдер күндіз өседі ме, әлде түнде өседі ме анықтату. **(математика негіздері)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату **(музыка)** «Күй күмбірі» - музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылығын артыру				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Бесін ас	Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету.Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Күй күмбірі» - шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау. Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау Мақсат-міндеттері:Ермексаздан қызғалдақ жасату. **(мүсіндеу)** Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету	«Жалқау қыз» Мақсат-міндеттері: Балаларға әдебиет орталығында «Жалқау қыз» ертегісін оқып беру. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу **(көркем әдебиет)** «Әшекей заттар» Мақсат-міндеттері:Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға,	Балаларды орталықтарға бөлу. Ер балаларға дәндерді жапсырып құмыраны сәндету **(мүсіндеу)** Қыз балаларға кілемшені «қызғалдақ» оюларымен безендіруді үйрету. элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтауды қалыптастыру. **(сурет салу)** «Жалқау қыз» ертегісін сахналау.	Балбақша құрастыру. Мақсат- міндеттері: Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденеңнен орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру дағдыларын пысықтау. **(құрастыру)** Балалардың сұранысы бойынша кітаптан ертегі оқып беру. Әдеби кейіпкерлердің әрекеттерін адамгершілік	«Гүлдер саябағы» Құрылыс материалдарынан құрастыру ойындары. Мақсат-Мақсат-міндеттері:Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарату, ойнап болған соң оларды жинату және орнына қойғызу, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтауды менгерту. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту. **(құрастыру)** Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдануды пысықтау.

	(музыка)	тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндету, оларды таяқшамен безендіруді. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **(мүсіндеу)**	**(көркем әдебиет)**	нормалары мен түсініктері тұрғысынан салыстырып бағалату **(көркем әдебиет)**	Кескішті қолдануды үйрету қызғалдақ гүлін мүсіндеуін ұйымдастыру. **(мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	**Тыныс алу жаттығулары** "Түлкіні тап" ойыны. Мақсат-міндеттер: тыныс алу жолдарын ретке келтіру және қалыптастыру. Біріңнің артыңнан бірің ақырын жүріп отырып, асықпай іздейміз, түлкіні тауып алған балалар қолдарыңды жоғары көтересіңдер! Педагог балаларды осылай ынталандырып, ойын түрінде тыныс алу жаттығуларын өзімен	Баламен еркін таңдалған, кез келген ертегінің кейіпкерлері, мазмұны жайлы әңгімелесу. **(көркем әдебиет)**	**"Шеберхана" үстел үсті ойыны.** Балалар "шеберхана" сюжетті-рөлдік ойынын ұйымдастырып, етік түрлерін жасап көрсетеді. Педагог дайын етік түрлерін және ою түрлерін таратады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**Дидактикалық ойын.** «Қасқырдан құтқар». Мақсат-міндеттер: тіл байлықтарын арттыру, есте сақтау қабілеттерін жетілдіру. Балалардың назарын үстел үстіндегі ойыншықтарға (үй жануарлары мен қасқырдың нақпішіндеріне) аударады. Әр үй жануарын қасқырдан құтқару үшін ол туралы өлең, жұмбақ, жаңылтпаш айту керектігін түсіндіреді. **(сөйлеуді дамыту және**	**«Түрлі-түсті гүл шоғы».** Мақсат-міндеттер. Балалардың эмоцианалды көңіл-күйін көтеру. - Балалар біз, орман алаңымен келеміз деп елестетіңдер. Күн ашық, құстар сайрап жүр, самал жел соғып тұр. Өсімдіктердің хош иісін байқадыңдар ма? Біз орманда саяхаттамыз, мұнда түрлі-түсті гүлдер бар, ақ, қызыл, көк, сары т.б..

	бірге орындатады. **(дене шынықтыру)**			**көркем әдебиет)**	**(әлеуметтік-эмоционалды дағдылар)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				
Серуен	**Қимылды ойын** «Поезд» Құмда гүлдердің суретін салу. **(сурет салу)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар Құрылыс материалдарымен еркін ойындар **(құрастыру)** Ұлттық ойын «Арқан тарту»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Мекен мен балапандар»	Еркін ойындар Лэпбукке гүлдердің пішінін жапсыру. **(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді үйде қайталау. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Сәуір айы 2025 жыл 4 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 21.04.2025**	**Сейсенбі 22.04.2025**	**Сәрсенбі 23.04.2025**	**Бейсенбі 24.04.2025**	**Жұма 25.04.2025**
Балаларды қабылдау	Көңілді қарсы алып, көңіл-күйлерін, денсаулығын сұрау. Баладан өз отбасында қандай шаруамен айналысқаны жайлы айтып беруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі: Білім ізде кітаптан, жалқаулыққа берілмей				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен,	Ата –аналармен пікірлесу.				

<table>
<tr><td>кеңес, әңгімелесу</td><td colspan="5"></td></tr>
<tr><td>Балалардың дербес әрекеті
(баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)</td><td colspan="5">Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары. Дидактикалық ойын: «Не жетпейді?» (суреттер бойынша), Ғажайып қоржын (ішіндегі затты сипап сезу арқылы анықтау,атын атау), «Ғажайып сандық».
Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар.
Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарату, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру.
Балармен жеке жұмыс. Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасату,адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру
Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеу. (қоршаған ортамен танысу)</td></tr>
<tr><td></td><td>Бақылау, еңбек. Мақсат-Мақсат-міндеттері:Гүлдер топырағы құрғап, ойыншықтар кірлеп қалғанын бақылатып оларды суарып топты жинап ретке келтіруді ұйымдастыру. Өсімдіктерге күтім жасауға баулуды жетілдіру. (қоршаған ортамен танысу)</td><td>Ұжымдық жұмыс. Мақсат-міндеттері:Алдын ала жасалған бәйтерекке жапырақтарын ермексаздан жасап жабыстырғызу. (мүсіндеу)</td><td>«Көрші ел» Мақсат-міндеттері:Балаларға көрші ел Ресей туралы ақпарат беру. Олардың ұлты орыс екенін және олардың ұлттық киімдерін көрсету, киіп би билетіп ән айтқызу. (көркем әдебиет, музыка)</td><td>«Топты сәндейік» Мақсат-міндеттері:Топты сәндеуге арналған заттар жасату. Қағаздың бұрыштарын және қырларын біріктіру, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыруды үйрету (құрастыру)</td><td>«Тауып көр» Мақсат-міндеттері:Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, оң және сол. Үстел үстінде бағыттар белгіленген карточкалармен ойын ойнату (математика негіздері)</td></tr>
<tr><td>Ертеңгілік жаттығу</td><td colspan="5">Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті). Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу</td></tr>
</table>

	жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Ас болсын сөзін айтуды қалыптастыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыруды пысықтау. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Бір біріне жақсы тілектер айтқызу. Балалардың жаңалықтармен бөлісуін ұйымдастыру. «Бір шаңырақ астында» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Мақсат-міндеттері: Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануды пысықтау.	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан қырлы тақтайдың бойымен жүру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр).	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып бір-бірінен 10 сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың бойымен жүру. *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.* тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру *Жүгіру.* шашырап жүгіру; белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған

		Қимылды ойын: «Допты дәлдеп лақтыр»		жоғары секіру Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі» Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу	орнынан жоғары секіру Қимылды ойын: «Сақина жасыру»
	«Әтеш пен бұлбұл» әңгімесін оқып беру. Мақсат-міндеттері: Әңгіменің негізгі ойын баларға түсіндіру. **(көркем әдебиет)**	«Кім жылдам?» ойынын ойнату. Мақсат-міндеттері:Үстел үстіндегідей затпен бірдей немесе ұқсас заттарды жинату. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), байыту. Оларды салыстыруды дамыту **(сөйлеуді дамыту, математика негіздері)**	«Орамал» Мақсат-міндеттері: Орыс халқының ұлттық орамалына қарап, суретін бояту. Сурет салу кезінде қарындашты қатты қыспай, дұрыс ұстауды пысықтау. **(сурет салу).**	Ғажайып қоржын Мақсат- міндеттері: қоржындағы ойыншықтарды таныстыру. Дидактикалық ойын «Кім жылдам жұбын табады» ғажайып қоржындағы ойыншықтарды шығару, балаларға топтан соның жұбын тауып саластыру жағдайын жасау. **(математика негіздері)**	«Тәй тәй» Мақсат-міндеттері: Тұсау кесу дәстүріне байланысты сөз тіркестерін меңгерту. Фильм арқылы көрсету. Тәй тәй әнін айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Табиғи материалдар туралы не білетіндерін сұрау. Балаларды ретімен киіндіру (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуді бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**. Табиғатта қауіпсіз мінез-құлық ережелерін сақтауды дамыту (саңырауқұлақтар мен жидектерді жемеу, жануарларға тиіспеу, қоқыс қалдырмау, қоқысты жинау,бұтақтарды сындырмау) (**қоршаған ортамен танысу)**				
Серуен	Балабақша ауласындағы ағаштарды гүлдермен салыстыру. Үлкен кішісін анықтату. **(математика негіздері)** **Ұлттық ойын** «Хан талапай» Еркін ойындар Құмда таяқшамен сурет салуды ұйымдастыру **(сурет салу)**	Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру,табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Гүлдерді бояулармен салу. Қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыруды дамыту **(сурет салу)** **Қимылды ойын** «Поезд»	Бақылау. Мақсаты: Көктемгі ағаштарды бақылату. Балабақша ауласында өсетін кейбір көгөністер мен жемістердің түрін танып және атату, олар жайлы қарапайым түсініктерді қалыптастыру пысықтау. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Жалауға қарай жүгір»	«Полиция» ойынын естеріне түсіріп жол ережелерін пысықтап ойын ойнату. **(қоршаған ортамен танысу)** Табиғи заттардан әр түрлі құрылымдар құрастырту **(құрастыру)** **Қимылды ойын** «Өз түсіңді тап» **«Балалар кітапханасы» жобасы.** «Кітаппен жарқын әлемге» жергілікті балалар жазушыларының кітабымен, ертегілерімен таныстыру	Кітаптан балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. **(көркем әдебиет)** Бақылау. Мақсаты: Табиғатты бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шығаруы жайлы әңгімелесу. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Трамвай»

Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттату **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындату : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану. Ереже айту. **(сөйлеуді дамыту)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді, тісін тазалауды жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру. Әртүрлі, балалардың қалауы бойынша ертегілер оқып беру **(көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау	Кітаптар қарату. Таныс ертегі қойылымын жасату. **(сөйлеуді дамыту)** Балаларды екі топқа бөліп ермексаздан	Халықтар достығы дегеніміз не? басқа ұлт өкілдерін қалай танимыз? Суреттер арқылы әңгімелесу. **(көркем әдебиет)**	Топтағы ойыншықтарды салыстыру. Жиын жасату. **(математика негіздері)**	Табиғи қалдық заттардан композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруін қадағалау;	Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттері. Құрастыру және шығармашылық бағытында кітаптар қарату, әңгімелесу.

және тағы басқа әрекеттер)	әр балаға бір адам пішінін жасату Екінші топта қағаздан әр бала адам сұлбасын адамдардың қолдарын ұстатып қосып жапсырту. **(мүсіндеу, жапсыру)** «Достық» туралы жаттаған әнін айтқызу **(музыка)**	Балаларды орталықтарға бөліп Әр түрлі ұлттың халық әндерін тыңдатып, би билету. **(музыка)** Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасауды үйрету. **(жапсыру)**	«Үш аю» орыс халық ертегісін оқып беру. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру **(мүсіндеу)** Конструктордан үйшік құрастыру дағдыларын қалыптастыру **(құрастыру)**	**(жапсыру)** Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)**	Топтағы ойыншықтарының суретін салу, мүсінін жасату, немесе қағаздан өздеріне ойыншық жасауына мүмкіндік беру. **(сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)** «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй қою
Балалармен жеке жұмыс	**Жұмбақтар жасыру.** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тынығады, Бірі-түнде тынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда	**"Ғарышқа самғап ұшайық."** - Балалар, бәріміз орнымыздан тұрып, ұшақ болып ұшып, біраз сергіп алайықшы! Ғарышқа самғап ұшайық (саусақтарын бүгіп қолдарын жоғары-төмен қозғау), Аспан төсін құшайық (кеуде алдында бүгілген	**Жұмбақтар жасыру.** Орақ болып туады, Табақ болып тынады. (Ай) Әлемнің бар екі күзетшісі; Бірі-күндіз тынығады, Бірі-түнде тынығады. (Күн мен ай) Бейнесі суда дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай)	**Жұмбақтар жасыру.** Төрінде тұр нұр көзі, Жердің биік күмбезі.(Аспан) Үлкен алтын табақтан, Әлемге нұр таратқан.(Күн) Алып кілем - Гүлге толы Үсті кілең. (Жер) **(сөйлеуді дамыту)**	**Жеке баламен жұмыс:** Нұрбектің ұсақ қол моторикасын дамыту. **Сурет салу**

	дірілдейді, Қармаққа бірақ ілінбейді (Ай) **(сөйлеуді дамыту)**	қолдарымен өзін құшақтау). Қанаттарды кең жайып (қолдарды жан-жаққа тік жаю), **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**	**(сөйлеуді дамыту)**		
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен	Еркін ойындар Табиғи заттардан құрылымдар құрастыру. **(Құрастыру)** **Қимылды ойын** «Жоғары лақтыр»	**Қимылды ойын** «Шеңберге түсір» «Қауіпсіздік ережелері» - төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Жалауға қарай жүгір»	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Поезд»	Еркін ойындар **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. **Ұлттық ойын** «Хан талапай»
Балалардың үйге қайтуы	Бүгінгі күннің қызықты сәттері туралы сұрау. Апта бойғы қызықты сәттерді әңгімелеу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Сәуір айы 2025 жыл 5 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 28.04.2025**	**Сейсенбі 29.04.2025**	**Сәрсенбі 30.04.2025**	**Бейсенбі 01.05.2025**	**Жұма 02.05.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды ыстық мейірімен қарсы алу. Жылы амандасумен оң көңіл күй дағдыларын жетілдіру. Далада қандай ауа райы болып тұрғанын сұрау. Топқа лабиринт жолымен жүріп, дұрыс жолды тауып, өтуін тапсыру. **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі: Досы көпті жау алмайды, ақылы көпті дау алмайды				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланың шығармашылық дағдыларының даму деңгейлері туралы ақпарат беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Өнер орталығында **сурет салу**, суретті карточкаларды бояту, дербес шығармашылық іс әрекеттерді ұйымдастыру. Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарату, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындары (пазлдар, домино, суретті карточкалар, дидактикалық ойындар).	Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **(қоршаған ортамен танысу)** Балалармен жеке жұмыс**.**		Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарату, еңбек әрекетін ұйымдастыру
	Сәуір айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. **Ырғақтық жаттығулар.** Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті)** Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) пайдасы туралы түсінікті				

	кеңейту.				
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы ас алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жуу дағдысын пысықтау. Қол орамалды пайдалана білуді бекіту. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Тамақтану әдебін сақтау. Өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын жетілдіру.				
Таңғы ас	Шаттық шеңбері (балалардың сүйкімді мінездері туралы айту) Балалардың сезінген әсерлерімен , жаңалықтармен бөлісу. Көктемгі көңіл күйлері қалай екенін сұрау? «Достық туралы не біледі? Балалардың ойын тыңдау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылату, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	**Қазақ тілі** Мақсат-міндеттері: Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). <u>Қимылды ойын:</u> Қоян мен қасқыр	**Музыка**		**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). <u>Қимылды ойын:</u> Қоян мен қасқыр

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	«Ғажайып қоржын» Мақсат-міндеттері: қоржыннан түрлі жануарлардың ойыншықтарын шығару. Оларды сызықтың бойына тең етіп қойып жайғастыруын ұйымдастыру. Әр жануардың досын тапқызу. **(математика негіздері)** «Жануарлар» Мақсат-міндеттері: Достардың қасына дайын пішіндегі жануарларды жапсырту **(жапсыру)**	«Достар» Мақсат-міндеттері: Балалармен ерт ең қандай мерекені тойлайтындығы жайлы әңгімелесу. Олардың барлығы бір бірімен доспа? Сұрау. Топтағы ойыншықтар бір бірімен дос па? деп сұрау. Ендеше ойыншықтар тұратын достар қалашығын құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастырайық деп құрату **(құрастыру)** Достар қалашығы Мақсат-міндеттері:Не құрастырып жатқандары жайлы бір біріне айтып, оның қандай болатыны, ол жерде не істейтінін айтып отыруына жағдай жасау. **(сөйлеуді дамыту)** Достар әнін қосып сергіту сәтін жасату. **(музыка)**	«Жаман жолдас» Мақсат- міндеттері: Кітап орталығында «Жаман жолдас» әңгімесін оқып беру. Өз бетінше қайталап айтуын, сахналауын ұйымдастыру. **(сөйлеуді дамыту)** Аюдың суретін бояту. **(сурет салу)**		«Сыңарын тап» Мақсат-міндеттері: Балаларды жарты шеңбер етіп отырғызу. Суреттердің бір бөлігін көрсетіп, оның не зат екенін табқызу. Ол затты тапқан балаға топтан сыңарын табқызу **(көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Балаларды екі орталыққа бөлу. Бір орталықта «Біз достарымызбен келетін балабақша» тақырыбында сурет салдырту. **(сурет салу)** Екінші орталықта «Кім тапқыр» ойынын ойнату. Топтағы осы геометриялық фигураларға ұқсас заттарды көп етіп табуға ынталандыру. **(математика негіздері)**

Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық - ойын құрал-жабдықтарды дұрыс пайдалану дағдыларын пысықтау. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **(Салауатты өмір салтын қалыптастыру)** Балалардың өз-өзіне қызмет ету дағдыларын жетілдіру. Шкафтарынан киімдерін ретімен алып, дұрыс киіну және достарына киінуіне көмектесу дағдыларын қалыптастыру. Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге үйрету. Серуенге бара жатқанда айналасына қарап, өзгесітерді байқау және атауды дамыту. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористі дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Ауа райын бақылату. Желдің бар жоғын анықтату. Тірі және өлі табиғат заттары мен құбылыстарына қызығушылықтарын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Жылдам жаса» ойынын ойнату. Ойын барысында етістіктерді бұйрық райымен қолдана білуге үйрету(отыр, жүр, жүгір). Балалардың бірі отыр, жүр, жүгір дегенді ретімен ауысытып айтады. Балалар орындайды. Дұрыс	Бақылау. Мақсаты: Айналаға зейінмен қаратып, көктемнің қандай белгілерін көріп тұрғаны жайлы сұрау. **(қоршаған ортамен танысу)** Балаларға қалаулары бойынша бормен ойдан сурет салуды ұсыну. Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әртүрлі пішіндегі (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелету, **(Сурет салу)**	Алып шыққан ойыншықтармен жеке және топтық ойын теңестіру дағдыларын дамыту **(математика негіздері)** Балабақша ауласындағы табиғи заттардан үйшік құрастыру. Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. **(құрастыру)**		Бақылау. Мақсаты: Ағаштардың жапырақтарын бұтақтарын лупамен қарату. Балбақша ауласында өсетін кейбір көгөністер мен жемістердің түрін тану және атау, қарапайым түсініктерді қалыптастыруды пысықтау. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Кешікпе» Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге үйрету.

	жасамаған бала ән немесе тақпақ айтып айыбын өтеп беруіне жағдай жасау **(сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын:** «Кім жылдам»	**Спорттық жаттығулар**: Аулада үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. **Ұлттық ойын** «Хан талапай»	Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуімен орындату **(музыка)** **Ұлттық ойын** «Сақина салу»		Сурет бойынша «Жаман жолдас» ертегісін балаларға айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)** **Ұлттық ойын** «Арқан тарту»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды жетілдіру. Өз –өзіне қызмет ету дағдыларын топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Ертеңгіліктерде айтатын әндерін тақпақтарын қайталап айту және т.б. жаттату. **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындату: қолды дұрыс жууды, өз орамалының орнын білуін, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу. «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , аузына тамақ толтырып сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюын қалыптастыру. Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды қалыптастыру. Өз төсек орнын тауып жату дағдысын бекіту. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормкаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау. Ұйқыға жатқызу барысында балаларға достық туралы ертегілер оқып беру және жайлы күй қойып тыңдап тынығуына жағдай жасау**(көркем әдебиет)** «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүргізу. Тыныс алу жолдарын жаттығулар жасатып, шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киінуді,түймелерін қадауды, сырмаларын сыруды, аяқ киімдерін дұрыс киюді пысықтау . Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормкаңы дамыту)**				

	Қолдарын жууды, құрғатып сүртуді, сүлгіні өз орнына іліп қоюды жетілдіріп бекіту **(Мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. Өз өзіне қызмет ету дағдыларын пысықтау. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Кітап орталығында «Үш торай» ертегісін оқып беру. Естеріне түсіру. **(көркем әдебиет)** «Күй күмбірі» - ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында күй қою Балалардың қалауы бойынша орталықтарға бөлу. Ермексаздан достардың ойыншықтарын жасату. **мүсіндеу)** Екінші орталықта гүлдердің пішінін құрастыруға	Балаларды екі орталыққа қалауы бойынша бөлу. ермексаздан топтағы ойыншықтардың мүсіндерін жасауды ұсыну. (доп, шар және т.б) **(мүсіндеу)** Қағаздан үйшік жасау. Дайындалған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыруды және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. **жапсыру)** Жасаған заттарын ортадағы үстел үстіне қою. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен қою арқылы оларды		Балаларды орталықтарға бөлу. Қалаулары бойынша дербес шығармашылық әрекеттер ұйымдастыру. Ермексазды алақанда есу дағдыларын жетілдіру. **(мүсіндеу)** Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдануды дамыту. **(жапсыру)**	Ұнатып айтатын әндерін, билейтін билерін қайталатып пысықтау. **(музыка)** Балабақша ғимаратын құрастырғызу. Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу. **(құрастыру)** **«Әжемнің ертегілері»** Қонаққа келген әженің ертегісін тыңдау.

	ынталандыру. **(құрастыру)**	санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуін дамыту. **(математика негіздері)**			
Балалармен жеке жұмыс	**Саусақ жаттығуы.** "Достық" Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос (қолдың саусақтары өзара бірігеді). Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес. (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес. Енді санауды аяқтадық (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**"Достық" тақырыбында әңгімелесу.** Мақсат-міндеттер: баланың сөздік қорын достық сөзі білдіретін жаңа сөздермен толықтыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қазақ тілі)**	**Жаңылтпаштар жаттау.** 1. Топ бала, топ бала Ойнап жүр, топтала. Зымырап допты ала, Қуады көп бала. 2. Омар томар алар, Орал орақ орар. 3. Қырда қырау Қызыл ала бұзау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Адал достар»** Ойынның мақсаты: ұжымда достық қарым-қатынасты қалыптастыру. Педагог балалардан бөлменің екі бөлікке бөлінгенін (бір бөлігі-«құрлық», бір бөлігі-«теңіз») айтады және ойынның шартын түсіндіреді. Балалар шеңберге тұрып, музыканың басталуымен хороводпен жүре бастайды. Музыканы тоқтатқан кезде балалар да тоқтайды.	**"Достық" өлеңін жаттау.** Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттық баласы Достығымыз жарасқан. Ортақ бізге бір Отан, Ортақ жердің байлығы Еңбек ортақ, жыр ортақ, Ортақ бізге барлығы. Е.Елубаев **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Серуенге қызығушылық туғызу. Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу.				

	Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау және ойыншықтарды алып шығу.(**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)**.				
Серуен	Қимылды ойын «Трамвай» Ұнатып айтатын әндерін билерін пысықтау. **(музыка)** **Қауіпсіздік ережелері** Мен және ересектер әлемі. Түсіндірме жұмысын жүргізу.	Достық туралы суреттерді кітаптан қарату, оларды әңгімелеу, танитын кейіпкерлердің іс әркетін сахналау. **(көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** «Мысық пен тышқан»		Балалардың сұранысы бойынша ертегі оқып беру. Суреттер бойынша әңгімелесу **(көркем әдебиет)** Еркін ойындар. кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету	Балаларды орталықтарға бөлу. Балалардың дербес шығармашылық әрекеттерін ұйымдастыру. Апта бойы жасалған жұмыстардың ішінен ұнағанын қайта жасауға мүмкіндік беру. **(мүсіндеу)** **(жапсыру)** **Ұлттық ойын** «Хан талапай»
Балалардың үйге қайтуы	Балаларға «Достық» туралы әңгімелесуді ұсыну. Қызықты ойындарды үйде ойнауға ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Сәуір айы (жалаушалармен)

I. Жүру, аяқтың ұшымен журу, жүгіру, қолдарын жанына созып жүру, жүгіру, жүру, екі қатарға тұру.

II. Жан-жақты дамыту жаттығулар:

1. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.
1-қолды жоғары көтеру,2-қолды оңға сермеу,3-солға сермеу,4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау
2. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, қол төмен.
1-оң қолды көтеріп, солға иілу, 2-бастапқы қалып, 3-сол қолды көтеріп оңға иілу, 4-бастапқы қалып, 4-5 рет.
3. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық, кол төмен. 1-қолды алға созу, 2-отыру, 3-тұру,
4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.
4. Бастапқы қалып аяқ арасы ашық колдар жанында.
1-оң қолды жоғары көтеру, 2-түсіру, 3-сол қолды жоғары көтеру, 4-бастапқы калыпқа келу. 4-5 рет кайталау.
III.Еркін тыныс алу жаттығулары.

Ертегілер

Атасының ақылы

—Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.

— «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.

— «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.

— Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!

—Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзің бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті?Ауру айтты дейді:

- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, — дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді.

Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген.

Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді.

Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлтарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торгай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.

Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып,тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі,Бақытгүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында

«Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады.Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жан-жағына тәкәппарлана қараған Раушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, -дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былайістеңдер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгіліндегүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Сағаншыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдпқ басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош

иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз

(башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажи беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де бірдеңе сепкеніміз жөн»,– деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

– Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды.

Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

– Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

– дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

– Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

– Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар… –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

– Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

– Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла»,– деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Ноғай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйретететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл айдарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсаңдар, өрелі өнерге ие боласыңдар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол біржылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті әзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзіңізор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Ж. Жәкен

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болындар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді… Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан

басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды.

Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш
Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды

БЕКІТЕМІН
ЖШС "Диана 2019"
балабақшасының меңгерушісі:
Ахметова Г.Н.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Мамыр айы 2025 жыл 1 апта

Мектепке дейінгі ұйым : ЖШС "Диана 2019"балабақшасы
Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы
Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 05.05.2025**	**Сейсенбі 06.05.2025**	**Сәрсенбі 07.05.2025**	**Бейсенбі 08.05.2025**	**Жұма 09.05.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Балабақшаға дүкеннен зат алып келмеу керектігін түсіндіру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Апта дәйексөзі: «Ағаш тамырымен мықты, Адам достарымен мықты»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі құлқындағы өзгерістер туралы анықтамалық ақпарат беру. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Сарбаздар туралы мультфильм көрсету,балалардың пікірін тыңдау. «Ән сал, сарбаз!» алдын жаттаған әнін дауыстап және төмен дауыспен айтуды ұйымдастыру	«Жеңіс күні» Мақсат-міндеттері:Балалар демалыс күндері біз қандай мереке тойланғаны жайлы сұрау. Батырлар мен әскерлердің суретін көрсету. Балаларды әңгіме айтуға үйрету:		Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **Балармен жеке жұмыс. (қоршаған ортамен танысу)**	

	(музыка)	Отан қорғаушылар, Қазақстан Республикасының әскері туралы ұғымдарын кеңейту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)**			
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыка сүйемелдеуімен орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнау дағдысын дамыту. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. **(сөйлеуді дамыту)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балаларға бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтқызу. Қазақ батырлары туралы не білетінін сұрау? Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету	**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып,		**Дене тәрбиесі** <u>Жалпы дамытушы жаттығулар.</u> <u>Негізгі қимылдар:</u> *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру,	

		арқан бойымен жүру, тура жолмен жүру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. Қимылды ойын: Жалауға қарай жүгір Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Балабақша ауласында		тура жолмен жүру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. Қимылды ойын: Тырналар-тырналар Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Балабақша ауласында	
	«Батыр қыздар?» Мақсат-міндеттері: Қыздар сарбаз бола ала ма?, деп әнгәме бастау Мәншүк Мәметова, Алия Молдагулова, Хиуаз Доспанова және т.б фото суреттерін көрсетіп. Олар туралы айтып беру. **(көркем әдебиет)** «Сарбаздар» Мақсат-міндеттері:Топтағы қуыршақтарды сарбаз секілді қатарға тұрғызу, санату. Оңға	«Сарбаздар» Мақсат-міндеттері: Топта ойыншық әскерлерді қатарға тізіп қою санату.. Сызық бойына тізіп достарымен тең ету. Карточкалармен жұмыс. Сәйкестендіру ойынын ойнату **(математика негіздері)**		«Сарбаздар» Мақсат-міндеттері: Кітаптардан Қазақстан республикасының әскерді туралы суреттер көрсетіп ақпарат беру. «Сарбаз» тақпағын айту, «Сарбаз» әнін қайталап айтқызу. Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з)дыбыстарды анық айту **(сөйлеуді дамыту, музыка)** «Ғажайып сандық» дидактикалық ойын. Мақсат-міндеттері: Сандықтан әр түрлі	

	солға бұрып, команда орындату **(математика негіздері)**			заттар шығартып, сипаттауда сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атауды (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойыншатең) дамыту. Карточкалармен жұмысжасату. **(математика негіздері)**	
Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Қазіргі таңда полицияда да қыздар жұмыс жасайтынын айтып,таныстыру. Олардың қандай қызмет атқаратынын түсіндіру. Сюжетті-рөлдік ойындар барысында жол қозғалысы ережелері туралы балалардың білімдерін жетілдіру. Жаяу жүргіншілерге	«**Қауіпсіздік ережелері**» - жол қозғалысы ережелерін Үйрету **Спорттық жаттығулар**: Балабақша ауласында үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу.		**Қимылды ойын** қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату. Бақылау. Мақсаты:Ауа-райының жағдайын анықтау (суық, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылату (маусымдық), бақылау	

	және жолаушыларға арналған қарапайым ережелермен таныстыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Ағаштардан автомат пистолет жасату **(құрастыру)** Қимылды ойын «Шымшықтар мен мысық» «Достығымыз жарасқан» Балалар суретінің көрмесін тамашалау	Сарбаз боламыз деп, қатарға тұру, оңға солға бұрылу дағдыларын бекіту. **Қимылды ойындар.** Доптармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. «Ән сал, сарбаз!» әнін балаларға айтқызу, қимылдар жасату. **(музыка)** **Ұлттық ойын** «Арқан тарту»		күнтізбесінде жылдың көктемгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-күйін белгілеуді жетілдіру. **(қоршаған ортамен танысу)** Сарбаз болып командаларды орындатып ойнату.	
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттау **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы айтып беру. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы баяу күй тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.				

	Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегіні оқып беру (**көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруд ұйымдастыруі. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киінуін жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға және жинауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористі дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Сарбаз» тақпағын жаттау. Мақсат-міндеттері:Сөйлеуде дауыс қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту **(сөйлеуді дамыту)** Баларады орталықтарға бөлу. Дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өз бетінше ойдан қиып алып композицияны құрастырып жапсыруға мүмкіндік беру. Еркін тақырыпта жұмыс. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты	**Сарбаз** Қорғаған орман, тауын, көлін Қатардағы ол жауынгер. Шайқасар жаумен бетпе-бет Ол дағы өшпес жалынды ер. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. **(көркем әдебиет)** шығармашылық орталықта дербес шығармашылық жұмыстарын ұйымдастыру. Балалар қалаулары бойынша сарбаздардың суретін бояп, олардың қаруларын		Апта бойы жасаған жұмыстарды қорытындылау. Өздеріне ұнаған жұмысты қайталап жасауға болатынын айтып, балаларды орталықтарға бөлу. **сурет салу жапсыру немесе мүсіндеуді,** Ұнататын әнін дауыстап және төмен дауыспен орындату **(музыка)**	

	болуға баулу. **(жапсыру)** **(сурет салу)**	ермексаздан жасап, жеңіс туралы композиция жапсырады **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**			
Балалармен жеке жұмыс	**"Бейбітшілік қорғанында" тақырыбында суреттер қарастыру.** Сұрақтар қою. Педагог балалардан сұраққа толық жауапты талап етеді. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Ритмикалық жаттығу** Мереке күні шар үрлеп (сап түзеп, бір орында жүру), Шығамыз ұстап көшеге (қолдарды жоғары сермеу). Шапалақтап, айналып (шапалақтау, айналу), Былай-былай би билеп (бас пен денені оңға-солға шайқау). Қимылдарды ырғақты, темпі орташа көңілді әуені жазбасына сай орындау. **(сөйлеуді дамыту, дене шынықтыру)**		**Музыкадан ойын-жаттығу** "Жеңіс күнін тойлаймыз". Мақсат-міндеттер. Балаларды ырғақты қимылдарды музыкамен бірге бастап, соңғы дыбыста бірге аяқтай білуге үйрету; аяқ қимылдарын жасауда аяқты өкшемен және ұшына қоюға үйрету.	**"Әскер киімін ажырат" дидактикалық ойыны.** Педагог балалардың назарын өзіне аударып: - Балалар, біз бүгін екі мереке туралы ақпарат білдік. Соған байланысты "Әскер киімін ажырат" деп аталатын дидактикалық ойын ойнаймыз. - Ойынның шартын айтайын. Екі топқа бөлініп, еденде жатқан суреттерден жауынгер киімдерін музыка аяқталғанша ажыратып, тауып үлгересіңдер. Осылайша педагог ойын барысында балалардың іс-әрекетін қадағалай отырып, жақсы ойнаған топтың балаларына

					бейбітшілік көгершіні бейнеленген таңбалауыштарды үлестіреді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Серуенге дайындық	Реттілік сақтап киімдерін дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Еркін ойындар Ермексаздан сарбаздардың заттарын жасату. Оны ойыншық сарбаздардың қолына қыстырып қоюға мүмкіндік беру **(мүсіндеу)** **Ұлттық ойын** «Ханталапай»	Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. **(құрастыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»		**Ұлттық ойын** «Сақина жасыру.» Өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. **(құрастыру)**	
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. Ата- анарға отбасында сарбаздар, батырлар туралы әңгімелесуді ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мамыр айы 2025 жыл 2 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 12.05.2025**	**Сейсенбі 13.05.2025**	**Сәрсенбі 14.05.2025**	**Бейсенбі 15.05.2025**	**Жұма 16.05.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі:Оқусыз білім жоқ, Білімсіз күнің жоқ				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру, логопед, психолог мамандарының кеңесіне жүгіну кестелерін еске салу.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел соқты), оған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру. Табиғат бұрышындағы өсімдіктер, оларға күтім жасау (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасату) **Балармен жеке жұмыс.** Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап» Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін қарату.				
	«Мамыр» Мақсат-міндеттері: Көктемнің үшінші айы мамырда табиғаттағы өзгерістерді таныстыру. Қызғалдақ сирень және т.б гүлдері туралы ақпарат беру. Гүлдерді атату, сипаттату.	Заттарды геометриялық пішіндерден жасату. Мақсат-міндеттері: Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыруды пысықтау, ұстау және	Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. әлеуметтік және эмоционалды зиятты тәрбиелеу: балалардың назарын адамның жеке	«Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Мақсат-міндеттері: Балаларға өз бетінше ертегі мазмұнын айтуды дағдыландыру. **(көркем әдебиет)**	«Қызыл раушан» Мақсат-міндеттері: әнін айтқызу, би қимылдарын жасату. көңіл көтерулеріне жағдай жасау **(музыка)**

	Дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту **(сөйлеуді дамыту)**	көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. **(математика негіздері)**	қасиеттеріне (мейірімді, жанашыр, қамқор, сезімтал және іскер, еңбекқор, ұқыпты) аудару, жақсы және жаман әрекеттерді дұрыс бағалау тәжірибесін қалыптастыруды пысықтау. **(сөйлеуді дамыту және қоршаған ортамен танысу)**		
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындату. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» жаттауға баулу**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Жыл мезгілі жайлы сұрақтарға жауап алу Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде неше ай бар? Қандай айлар атап беріңдерші? Көктемде не жауады? Келесі жыл мезгілі қандай? Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. «Гүлдер туралы не білеміз?» тақырыбында әңгімелесу. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі	**Қазақ тілі** Балалардың	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы

бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. **(қоршаған ортамен танысу)**	жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Секіру.* Құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, Қимылды ойын: Қоян мен қасқыр		жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру Қимылды ойын: Күміс алу Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Балабақша ауласында	жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. Қимылды ойын: Торғайлар мен автомобиль
	Екі түрлі гүлдерге сәйкес балаларды топтарға бөлу. Бірінші орталықта гүлдерге күтім жасау туралы ақпарат алып, топтағы гүлдерге күтім жасату	«Ғажайып қорапша» Мақсат-міндеттері: қорапшадан су құйғыш, күрек, шелек шығадыБұл заттармен не істейміз деп сұару?	«Гүлдер ханшайымы» Мақсат-міндеттері: Адасып келген Көктем ханшайымымен танысу Ол. балаларға	Мақсат-міндеттері: Топтағы гүлдерге күтім жасату, олардағы өзгерістерді байқату. Гүлдерге қарап сурет салуды немесе ермексаздан мүсінін	«Алтын сандық» Мақсат-міндеттері: сандықтың ішінен әр түрлі ертегі кейіпкерлерінің киімі шығару. Балалардың қалаулары бойынша

	Екінші орталықта балаларға гүлдер бағын құрастырту. **(құрастыру, қоршаған ортамен танысу)**	Сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту:баяу сөйлеуді дамыту. **(сөйлеуді дамыту)** «Білімім – Отаныма!» ертеңгілік	себетке гүл теріп жүріп адасып қалғанын айтады. Балаларға өз үйіне қайтуға көмектесуін сұрайды. Балалар екі орталыққа бөлінеді. Бірінші орталықта ұлдар плакатқа гүлдердің суретін салса, екінші орталықта қыздар себеттегі гүлдерді қарап, танып атап, олар туралы не білетінін айтады. Көктем ханшаймына қағаздан гүл жасап ұсынады. Ал ол балаларға өз гүлдерін сыйлайды. **(математика негіздері, құрастыру, сурет салу)** Сосын барлығының көңіл көтеріп «Аппақ гүлдер» әнін айтып, би қимылдарын жасап көңіл көтеруін ұйымдастыру **(музыка)**	жасауды ұсыну. **(мүсіндеу, сурет салу)**	киім таңдап алып, қойылымдарды сахналату дағдысын дамыту. **(сөйлеуді дамыту)**

Серуенге дайындық	серуенде (отпен ойнамау, жолға шықпау) ойын алаңында және құммен, сумен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). **(қоршаған ортамен танысу)** Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларын дамыту)**.				
Серуен	Балақаша ауласында қандай гүлдер бар екенін анықтату. Оларға күтім жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** Тәулік бөліктері күндіз және түнде туралы ұғымдарын кеңейту. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Автобус» «**Қауіпсіздік ережелері**» - тұрмыстағы, қоғамдық орындардағы қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету	Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: жемістер, көгөністер. Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар» «Ғажайып кілемше». Дайын кілемшеге гүлдерді салу, бояту. **(сурет салу)** Құмда әр түрлі гүлдер бағының қоршауларын құрастырту. **(құрастыру)**	Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды бақылату. Олардың тіршілігі туралы әңгімелету. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту)** **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық» Ұлттық ойын «Сақина жасыру»	Ауа райын бақылату, Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Әртүрлі заттардың атауларын сөйлегенде белсенді қолдану, заттардың атқаратын қызметтерін түсіну, заттардың тобын білдіретін түсініктерді меңгерту. **(қоршаған ортамен танысу, математика негіздері)** **Дидактикалық ойын** «Дауысынан таны» жел жаңбыр, найзағайдың дауыстарын тану, атауды пысықтау. **Қимылды ойын** «Қояндар»	Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Мүмкіндіктеріне қарай күтушіге, аула сыпырушығакөмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауғатәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау. Бормен олардың суреттерін салғызу. **(қоршаған ортамен танысу)** Бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеуді. Құмға таяқшалармен өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. **(сурет салу)** Өзінің дене мүшелерін

					бағдарлауды және осыған байланысты өзіне қатыстыкеңістік бағыттарын анықтауды пысықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. Оңға солға бұрыл ойынын ойнату. **(математика негіздері)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерінсаналы түрде сақтауға баулу.
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдату. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату **(музыка)** «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.				

Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: Дербестікті қалыптастыру: киіну, жуыну, тісін тазалау Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға,жинауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексаздан қызғалдақ жасату. Балалар ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**	Балаларға «әдебиет» орталығында «Торғай мен көбелек» ертегісін оқып беру. **(көркем әдебиет)** «Гүлдер бағы» тақырыбында қарапайым композицияларды жасап мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. **(мүсіндеу)**	Көктем аруының себетін жасауды ұсыну. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы мүсіндету. **(мүсіндеу)** Балалардың ұнататын ертегісін сахналату. **(көркем әдебиет)**	Гүлдерді адамдар басып кетпес үшін, оларға қоршау жасату **(құрастыру)** Лэпбукке гүлдер жапсырту. **(жапсыру)**	«Гүлдер саябағы» тақырыбында құрылыс материалдарынан құрастыру ойындарын ойнату. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтауды пысықтау. **(құрастыру)** Ағаштағы гүлдерді мүсіндету. Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндету, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру әдістерін қолдануды дамыту.

					(мүсіндеу)
Балалармен жеке жұмыс	**Бала тілін дамыту.** "Гүл" (Тілеуғазы Бейсембеков) Өзім еккен былтырғы Ауламызда гүл тұрды. Мен күн сайын суардым, Ол күн сайын құлпырды. Қайтқанда да ойыннан, Гүл кетпеді ойымнан. Тез өсті де бойы оның, Асып кетті бойымнан. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		**Көктем мезгілінің мнемотехникасына қарап әңгімелесу. (сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**		**"Көбелек" тақпағын айтқызу.** Бала тілін дамыту. "Көбелек" (Әбен Дәуренбеков) Сен де қудың көбелек, Мен де қудым көбелек, Жүйрік екен керемет, Ұстатпады, не керек?! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	**Қимылды ойын** «Поезд» Құмда гүлдердің суретін салу. **(сурет салу)**	Еркін ойындар Лэпбута гүлдер бағына әр бетіне сәйкесінше жапсырту **(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Ханталапай»	Еркін ойындар Лэпбукке көктем белгілерін танып жапсырту. **(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді үйде қайталау.				

	Гүлдер туралы әңгімелесуді ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мамыр айы 2025 жыл 3 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 19.05.2025**	**Сейсенбі 20.05.2025**	**Сәрсенбі 21.05.2025**	**Бейсенбі 22.05.2025**	**Жұма 23.05.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды көңілді көңіл-күй, әсем әуенмен қарсы алу. Баладан бақшаға келгенше не көргенін, қандай көңіл күймен келгенін, сыртта ауа райын қандай болып тұрғанын сұрау, баланың жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі: Білетінің бір тоғыз Білмейтінің тоқсан тоғыз				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Баланы дамыту мен тәрбиелеу мәселелері бойынша әңгімелесу, кеңес беру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілету (суық, жылы, күн шуақты, жаңбыр жауды, жел соқты), соған сәйкес киіну дағдысын қалыптастыру. Топта балалармен шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, үстел үсті ойындарын ойнату. Жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздерменбайыту. **(сөйлеуді дамыту)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояту, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың, құстардың суреттерін қарату.				
	Балалардан бүгінгі көңіл күйі туралы сұрау. Сүйікті ойыншығы мен ойыны туралы сұрау. Ол ойыншықты не үшін жақсы көретіндерін	Дидактикалық ойын:«Көліктерді тап, сана», «Айырмашылығын тап», «Орнын тап»	«Әр қашан күн сөнбесін» әнін айтқызу, би қимылдарын жасату көңіл көтеріп сезімдерін танытуға жетелеу. **(музыка)**	«Топтағы гүлдер» Топтағы гүлдерге күтім жасату. Олардағы өзгерістерді байқату. Гүлдерге қарап сурет салуды немесе ермексаздан мүсінін	Табиғат бұрышындағы өсімдіктерді тамашалап, оларға күтім жасату (топрағын қопсыту, суару, жапырақтардың шаңын сүрту) туралы

	айтқызу. **(сөйлеуді дамыту)**			жасауды ұсыну. **(мүсіндеу, сурет салу)**	түсінікті дамыту. (бөлме жануарларына күтім жасату) **Балармен жеке жұмыс.**
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату (**Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).** Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін жетелдіру, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. «Бата» беруге баулу**(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын: «Әр қашан күн сөнбесін» әнін айтқызу. Балалардың жаңалықтарымен бөлісуін, жақсы тілектер тілеуін ұйымдастыру. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас»), тұрмыстық заттардың, жемістердің,	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру,	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.*Еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу

	жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын пысықтау.	тура жолмен жүру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: Шыбыққа қалпақ кигізу		қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: Тырналар-тырналар Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Балабақша ауласында	(биіктігі 1,5 метр). *Секіру.* Құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын: Ақ доп, қызыл доп
	Балаларды екі топқа бөлу. Бірінші топтағылар «ойын» орталықта ойыншықтарды жуып күтім жасату, ал	«Ғажайып қорапша» Мақсат-міндеттері: қорапшадан құмда ойнайтын ойын құралдарын шығару. Балаларға	Дидактикалық ойын «Бұл не зат?» Мақсат-міндеттері: суреттің төрттен бір бөлігін танып не зат екенін тауып атату.	«Гүлдер таласы» ертегісін оқып беру. Мақсат-міндеттері: Балаларды өз бетінше саханалауға талпындыру.	«Ойыншығым» Ойыншықтарды үстелдің үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен

	екінші «өнер»орталықта қағаздан кеме құрастырғызу. Сосын балалардың орталықтармен ауысуына жағдай жасау. **(құрастыру, қоршаған ортамен танысу)**	оларды атату, содан соң санату салыстырғызу. Қандай қызмет атқаратынын айтып беруді үйрету. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстырып сөйлеуді жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту)** «Салыстыру» Мақсат-міндеттері: Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша қорапшадан шығарылған заттарды салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша айырмашылығын табуға машықтандыру **(математика негіздері)**	Оны топтан тауып келуін қйымдастыру Онымен не істейтінін әңгімелету. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	**(көркем әдебиет)**	бірге қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** Көңіл көтеріп. «Бақытты балалар» әнін айтқызу, би қимылдарын жасату. **(музыка)**
Серуенге дайындық	Балалардың дербес қимыл белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын құрал-жабдықтады дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Серуенге қызығушылық туғызу. Балалардың өз-өзіне қызымет ету дағдыларын қалыптастыру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарына көмектесу дағдаларын жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балақаша ауласында қандай	**«Табиғатты сақтайық!»** Еңбек.	Балабақша ауласындағы гүлдерді, құстарды санату.	Бақылау. Мақсаты:Ауа райын бақылату,	Балабақша ауласында өсіп тұрған гүлдерді санату, танып атату,

	құстар бар екенін анықтату. Ұяларын бақылату. Балапандар барма көруін ұйымдастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** Қорапшадағы ойыншықтармен ойын. Заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсетуді бекіту **(математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Автобус»	Мақсаты:Балабақша ауласында өсетін өсімдіктерге күтім жасату. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар» Құммен ойынайтын құралдарымен әр түрлі суреттерді салғызу **(сурет салу)**	Оларға табиғи заттардан астау жасату. **(математика негіздері, құрастыру)** Бормен құстардың суретін салғызу **(сурет салу)** **Қимылды ойын** «Кім жылдам» «**Қауіпсіздік ережелері**» - табиғаттағы өмірлік қауіпсіздік негіздерін үйрету	Балабақша ауласында еңбек әрекетін ұйымдастыру. Гүлдер мен ағаштардың айырмашылықтарын сипаттап айтуын ұйымдастыру. **(қоршаған ортамен танысу, математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Қояндар»	оларға күтім жасату. Құмда олардың суреттерін салғызу. **(қоршаған ортамен танысу, сурет салу, математика негіздері)** **Қимылды ойындар.** Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. **Ұлттық ойын** «Арқан тарту»
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру.				
Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу дағдыларын жетілдіру. Тамақтану дағдыларын пысықтау. Өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айтуды үйрету. «Бата беру», «Ас қайтару» дәстүрлерін үйрету. Әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористерін дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы, баяу музыка тыңдату. Қазақ халқының баяу күйлерін тыңдату **(музыка)** «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы				

	эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру.				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Балалардың мәдени-гигиеналық дағдыларын дамыту, тамақтану мәдениетін қалыптастыру. Үлкендер еңбегін бағалауға үйрету. (**мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексаздан «кеме» жасату. Балаларға ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**	Балаларға «Әдебиет» орталығында ұнатқан кітаптарынан ертегі суреттерін тамашалатып, таңдаған ертегіні оқып беру. Сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)** Ермек саздан құм салатын шелектер жасату. **(мүсіндеу)**	Күн бейнесін мүсіндеу Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. **(мүсіндеу)** Балалар ұнатып, таңдаған ертегісін сахналату. **(көркем әдебиет)**	Лего ойыншықтары арқылы «Достар қалашығын» ұжымдасып құрастыруға жұмылдырып орындату **(құрастыру)** Лэпбук арқылы балалардың дербес шығармашылық жұмысын орындауға жағдай жасау **(жапсыру)**	Табиғи қалдық материалдармен балалардың дербес шығармашылық әрекеттері. **(құрастыру)** Ағаштағы гүлдерді мүсіндеу. Дайын ағашқа гүл күлтешелерін ермексаздан жасап, біріктіруді бекіту. **(мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	**Серуендеуге барайық" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларда әр мезгілге	**"Жаз келді" өлеңін жаттау.** Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ.	**"Түстер" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балаларды түстерді ажыратуға, атауға	Жұмбақтардың шешімін табу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бала тілін дамыту.** "Жаз" (Ілияс Жансүгіров) Жерің анау, Жасыл жолақ

	арналған киімдерді таңдау қабілеттерін дамыту, киім элементтерін дұрыс атауды "үйрету, "киім", "аяқ киім" туралы жалпылауыш ұғымдарды бекіту, өзгелерге қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Ж.Молдағалиев **(сөйлеуді дамыту)**	қызықтыру. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**		кілемдей. Желің мынау, Жігіт айтқан өлеңдей. Көлің анау, Той ғып жатқан ауылдай. Күнің мынау, Елжіреген енеңдей. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	**Қимылды ойын** «Поезд» Құмда кеменің суретін салғызу. **(сурет салу)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Кішкентай маймылдар» Ләпбукте құрылыс құралдары мен заттардың сәйестігін тауып сәйкестендіріп жапсырту **(жапсыру)**	Еркін ойындар **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Еркін ойындар **Ұлттық ойын** «Сақина жасыру»	Еркін ойындар Қағаздан гүлдердің пішінін жасату. **(жапсыру)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»
Балалардың үйге қайтуы	Оқып берген ертегілерді үйде қайталау. Бейбітшілік туралы әңгімелесуді ұсыну. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру				

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Мамыр айы 2024 жыл 4 апта

Мектепке дейінгі ұйым : **ЖШС "Диана 2019"балабақшасы**

Топ : «Ұшар» ортаңғы тобы

Балалар жасы: 3 жастағы балалар

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 26.05.2025**	**Сейсенбі 27.05.2025**	**Сәрсенбі 28.05.2025**	**Бейсенбі 29.05.2025**	**Жұма 30.05.2025**
Балаларды қабылдау	Балаларды жайдары көңіл күймен қарсы алу. Баланың балабақшаға деген қызығушылығын арттыру. Баладан қандай көңіл күймен келгенін сурет арқылы көрсетіп, сәлемдесуді пысықтау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту **(сөйлеуді дамыту).** Апта дәйексөзі: Еңбек түбі зейнет				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен, кеңес, әңгімелесу	Балалардың мінезі туралы анықтамалық ақпарат беру. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасату, оларды суару. **Балармен жеке жұмыс. (қоршаған ортамен танысу)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды,үстел үсті ойындары, бейнелеу іс- әрекеті, кітаптарды қараужәне басқалар)	Көктем мен жаздың айырмашылығын қалай білуге болатыны жайлы әңгімелету. Жайдары жаз әңгімесін оқып беру. Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталату **(көркем әдебиет)**	Шағын ойын орталықтарында еркін ойындарды ұйымдастыру, Пазлдармен үстел үсті ойындарын ойынату. Дидактикалық ойын: «Сиқырлы қалта», «Суретші қай жерде қателесті?», «Не жоқ?» . Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. **(қазақ тілі)**	Өнер орталығында сурет салғызу, суретті кітапшаларды бояту. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындарын ойнату, кітаптарды қарату кезінде. сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйретуді жетілдіру **(сөйлеуді дамыту)**	Табиғи құрастыру материалдарымен құрастыру, кітаптарды қарау, еңбек әрекеті бойынша әңгімелесу	Балаларды шеңберге отырғызып, бір-біріне жақсы тілек айтқызу. Мінез-құлық мәдениеті мен сыпайы қарым-қатынас негіздерін қалыптастыруды жалғастыру.
Ертеңгілік жаттығу	Мамыр айына арналған таңертеңгі жаттығуларды орындату.				

	Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындату **(Жалпы дамытушы жаттығулар, қимыл белсенділігі, ойын әрекеті).**				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру. **(мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету)** Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айтқызу, ас қайырту. **(сөйлеуді дамыту)** «Суды, тамақты үнемді тұтыну» - табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды қалыптастыру				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Таңғы жиын. Балалар бір біріне бүгін қандай әдемі болып тұрғанын сипаттап айтады. «Жазбен көктем мезгілі» туралы не білетіндерін сұрау. Олар туралы не білгісі келетінін анықтау. Бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдату, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)**				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттер	**Қазақ тілі** Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу.	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), жүгіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Сапқа тұру, қайта сапқа тұру.* Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Қимылды ойын:	**Музыка**	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Жүгіру.* Қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), жүгіру. *Еңбектеу, өрмелеу.* Гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). *Секіру.* 15-20 сантиметр биіктіктен секіру Қимылды ойын: Спорттық жаттығулар: Велосипед тебу. Үш	**Дене тәрбиесі** Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар: *Жүру.* Еденге қойылған заттардан аттап жүру *Тепе-теңдікті сақтау.* Тепе-теңдікті сақтай отырып, арқан бойымен жүру, тура жолмен жүру. *Домалату, лақтыру, қағып алу.* Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. Қимылды ойын: Тышқандар мен мысық.

		Тышқандар мен мысық.		дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңғажәне солға бұрылып тебу. Балабақша ауласында	
	«Көктем мен жаз» Мақсат-міндеттері: туралы суреттерді қарату. ерекшеліктерін танып,атауын үйрету. **(қоршаған ортамен танысу)** Балаларды екі орталыққа бөліп, бірінші «Ашық алаң» орталығында жазғы ойын алаңын құрастыруды орындауды, екінші «өнер»орталығында жайдары жаздың суретін салғызу **(құрастыру және сурет салу)**	«Кітап» орталығында жаз мезігілінің суреттері бар кітапты қарап шығуна жағдай жасау. *Ә.Ахметов* Тақпағын жаттату **Жаз еді** Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. **(көркем әдебиет)** «Өнер» орталығында екі шағын топқа бөлу Бірінші топ балаларына көбелектің суретін бояту **(сурет салу)** Ал екінші топтағыларға көбелекті мүсіндету **(Мүсіндеу)**	«Жаз» Мақсат-міндеттері: Су жағасында шомылып жатқан балалардың суреттерін көрсету. Балалардың сурет бойынша әңгіме жүргізуін дамыту. Зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдануды үйрету. **(сөйлеуді дамыту)** Суға қай кезде түсуге болады. Мақсат-міндеттері: Күн тәртібінде көрсетілген кестемен жұмыс жасату. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлауын дамыту: күндіз-түнде, таңертең-кешке **(математика негіздері)**	«Кітап» орталығында жаз мезігілінің суреттері бар кітапты қарап шығуна жағдай жасау. *Ә.Ахметов* Тақпағын жаттату **Жаз еді** Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. **(көркем әдебиет)**	«Өнер» орталығында екі шағын топқа бөлу Бірінші топ балаларына көбелектің суретін бояту **(сурет салу)** Ал екінші топтағыларға көбелекті мүсіндету **(Мүсіндеу)**

Серуенге дайындық	Серуендеуде балалардың табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру, еңбекке баулу, таза ауадағы ойындар арқылы белсенділіктерін күшейту. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. Балаларды ретімен (ауа-райы жағдайына байланысты), дұрыс киінуін бақылау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинауды қалыптастыру. Достарының киінуіне көмектесуге тәрбиелеу (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Бақылау. Мақсаты: Балабақша ауласында өсетін гүлдерді бақылату. Салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеуді жетілдіру. **(математика негіздері)** **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық»	Үй жануарлары мен олардың төлдері туралы білімдерін бекіту. Қазақстанды мекендейтін жабайы жануарлар жайлы түсініктерін қалыптастыру, табиғат бұрышын мекендеушілерді бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(қоршаған ортамен танысу)** «Жалауға қарай жүгір» қимылды ойын.	**Спорттық жаттығулар**: Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Балабақша ауласындағы бассейнмен таныстыру. **(қоршаған ортамен танысу)** **Қимылды ойын** «Мысық пен тышқан»	Бақылау. Мақсаты: Жаз мезгілі мен көктемнің айырмашылықтарын табиғаттан бақылау. Айырмашылықтарын тани білу. Ағаштар мен гүлдерді бақылау. **Ұлттық ойын** «Сақина жасыру»	Еңбек Мақсаты: Балабақша ауласындағы гүлдер мен ағаштарға күтім жасау. Тазалық жұмыстарын жүргізу. **Қимылды ойын** «Шымшықтар мен мысық» «**Қауіпсіздік ережелері**» - төтенше жағдай кезінде қауіпсіз мінез-құлық ережелерін үйрету
Серуеннен оралу	Топқа оралу кезінде жылдам қатарға тұруды дағдыларып пысықтау. Асықпай бір-бірін итермей жүруді қалыптастыру. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін қалыптастыру. Көктем туралы әнді қайталау және т.б. жаңа ән жаттату **(көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				

Түскі ас	Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау : қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу барысында көркем сөз қолдану. Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану , сөйлеспеу, алғыс айту) Ас қайырып бата беруді дамыту. Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Күндізгі ұйқы	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайлы, баяу музыка тыңдату. «Күй күмбірі» - балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру. Топтағы кітап орталығынан балалар таңдаған ертегіні оқып беру (**көркем әдебиет)**				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтыру шаралары	Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен жалаң аяқ жүруді. Тыныс алу жолдарын шынықтыруды дамыту **(дене жаттығулар мен белсенділігі)** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өз бетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балалардың шаштарын тарауға, жинауға үйрету. (**өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)** Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету. **(мәдени-гигиеналық дағдылар**).				
Бесін ас	Таза және ұқыпты тамақтану. Тамақтану мәденетін қалыптастыру. Асты тауысып жеуге үйрету. **(мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)**				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптарқарау және тағы басқа әрекеттер)	«Әдебиет» орталығында «Гүлдер таласы» ертегісін сахналауды жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту)** «Өнер» орталығында балаларды екі шағын топқа бөлу.Бірінші топ балаларына гүлдерді ермексаздан жасату.	Кітаптан ертегілер оқып беру. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдануды, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту.	**«Жаз еді»** Ә.Ахметов Жаттауын жаттату. Өзен жай ағады, Жағасы балауса. Көбелек қағады, Қанатын жалауша. **(көркем әдебиет)** «Өнер» орталығында балаларға шығармашылық жұмыстарын	Қалаулары бойынша шығармашылықпен айналысуға жағдай жасау. Ермексаздан «кеме» жасату. Балаларға ұнататын әндерін қайталап айтқызып, би билету **(музыка)**	Балаларға «Әдебиет» орталығында ұнатқан кітаптарынан ертегі суреттерін тамашалатып, таңдаған ертегіні оқып беру. Сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. **(көркем әдебиет)**

	(мүсіндеу) Екінші топ балаларына ұлттық ою-өрнек элементтерінің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтаумен пішінін ескере қолданып, кілемшені безендіру дағдысын дамыту **(жапсыру)** Ортаға «Ашық алаңға»жиналып көңілді ән орындатып би билету. **(музыка)**	**(сөйлеуді дамыту)**	ұйымдастыру. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**		Ермек саздан құм салатын шелектер жасату. **(мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	**Серуендеуге барайық" сюжетті-рөлдік ойыны.** Мақсат-міндеттері. Балаларда әр мезгілге арналған киімдерді таңдау қабілеттерін дамыту, киім элементтерін дұрыс атауды "үйрету, "киім", "аяқ киім" туралы жалпылауыш ұғымдарды бекіту, өзгелерге қамқорлық қатынасты тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту)**	**"Жаз келді" өлеңін жаттау.** Жайқалып жапырақ, Құлпырып қызғалдақ. Тұратын көз тартып, Жаз келді күн шуақ. Ж.Молдағалиев **(сөйлеуді дамыту)**	**"Түстер" атты мультфильмін көру.** Мақсат-міндеттер. Балаларды түстерді ажыратуға, атауға қызықтыру. **(сөйлеуді дамыту, музыка)**	Жұмбақтардың шешімін табу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бала тілін дамыту.** "Жаз" (Ілияс Жансүгіров) Жерің анау, Жасыл жолақ кілемдей. Желің мынау, Жігіт айтқан өлеңдей. Көлің анау, Той ғып жатқан ауылдай. Күнің мынау, Елжіреген енеңдей. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	Киімдерін реттілік сақтап дұрыс киінуге үйрету. Достарына көмектесу. Қатармен жұптасып жүруді, қатарды бұзбауды үйрету. Таза ауада қандай ойындар ойнайтынын балалармен				

	жоспарлау. (**сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**.				
Серуен	Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей, ұстап сезу арқылы табу. **Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту **Ұлттық ойын** «Сақина жасыру»	Балабақша ауласына ұшып келген көбелектерді санату, салыстыру. Көбелек қанаттарын әр түрлі заттармен безендіріп жасату **(математика негіздері және жапсыру)** **Қимылды ойын** «Арқан тарту»	Құмнан бассейн жасау. **(құрастыру)** **Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту	**Еркін ойындар** Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту **Ұлттық ойын** «Хан талапай»	Құмнан бассейн жасау. **(құрастыру)** Дидактикалық ойын «Ғажайып сандық» Сандықтан әр түрлі заттарды көрмей, ұстап сезу арқылы табу.
Балалардың үйге қайтуы	Апта бойы бала не үйренгені жайлы сұхбат, әңгімелесу. «Өнегелі 15 минут» - балалардың ересектермен емін-еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын жетілдіру				

ТАҢЕРТЕҢГІ САУЫҚТЫРУ ЖАТТЫҒУЛАРЫНЫҢ КАРТОТЕКАСЫ

Мамыр айы (ленталармен)

I. Шеңбер болып, тізбектеліп жүру, әр-түрлі бағытта журу, жүгіру, жәй жүріп, шеңбер болып тұру.

II. Жан-жақты дамыту жаттығулар:

1. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.

1-қолды жоғары көтеріп, сермеу, 2-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет

2. Бастапқы қалып: аяқты бірге, қол төменде.

1-қолды алға созу, 2-отыру, 3-бастапқы қалыпқа оралу, 4-5 рет

3.Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде.

1- отыру, 2-тізені қапсыра құшақтау, 3-тұру, 4-бастапқы қалыпқа оралу. 4-5 рет қайталау.

4. Бастапқы қалып: аяқтың арасы ашық, қол төменде. Аяқты алмастырып секіру. 7-8 сек.

III. Еркін тыныс алу жаттығулары.

Ертегілер

Атасының ақылы

─Төкенмен келісе алмай қалушы едің, қазір араларыңнан қыл өтпейтін болыпты ғой, Еркінім?! - деді бірде атасы.

— «Қыл өтпейді» дегенді түсінбедім, ата? - деп таңырқады немересі.

— «Тату-тәтті дос болыпсың» дегенім ғой.

— Кездескен сайын кәмпит берсе, онымен кім дос болмайды!

─Мен ешкіммен тамақ үшін дос болып көргенім жоқ, балам. Достықтың тамыры тереңде. Адал, ақылды балалармен дос бол! Адамға жақсылық жасаудың өзің бақыт санайтын адамдармен ғана дос бол! - деді атасы сонда.

С. Сейтенов

Жаман жолдас

Екі дос кісі жолдастасып келе жатып, бір аюға ұшырапты. Бұл екікісінің біреуі әлсіз, ауру екен, екіншісі мықты, жас жігіт, аюды көрген соң бұл жігіт, ауру жолдасын тастап, өзі бір үлкен ағаштың басына шығып кетті дейді. Ауру байғұс ағашқа шығуға дәрмені жоқ, жерге құлады да созылып, өлген кісі болды да жатты: есітуі бар еді, аю өлген кісіге тимейді деп. Аю бұл жатқан кісінің қасына келіп иіскелеп тұрды да, дыбысы білінбеген соң тастап жөніне кетті. Мұнан соң манағы жолдасы ағаштан түсіп, аурудан сұрапты:

- Достым, аю құлағыңа не сыбырлап кетті?Ауру айтты дейді:
- Аю құлағыма ақыл сыбырлады, екінші рет тар жерде жолдасын тастап қашатын достармен жолдас болма деді, ─ дейді.

Ы. Алтынсарин

Торғай мен көбелек

Балабақша ауласында қызыл, сары, ақ гүлдер өскен әп-әдемі гүлзар бар еді.
Сонда бір теңбіл қанат ақ көбелек гүлден-гүлге қонып, шырын сорып жүрген.

Оны бір қу торғай көре қалды да, ұстап жегісі келіп, қуа жөнелді.

Көбелек гүлзар үстінде жоғары-төмен, оңға-солға бұлтарып қаша берді, қаша берді.

Торғай да қыр соңынан қалмай, қанаты пыр-пырлап қуа берді, қуа берді.

Жанталасқан көбелек бір гүлге барып қорғалып еді, қу торғай оны қақшып кете жаздады. Одан тағы да қайта ұшып, әрлі-берлі бұлтақтай қашып жөнелді.

Біреуі аз болғандай, енді оған екінші торғай келіп шүйілді. Екеуі пыр-пыр етіп таласа кеп қуды. Бір торғайдың қанаты қағып, біреуінің тұмсығы да тиіп өтті.

Міне, осы қиын сәтте ақ көбелек сонда жүрген бір кішкентай қыздың көйлегіндегі гүлге барып қона қалды.

Содан мысы құрыған екі торғай енді оған жуый алмай, жай-жайынакетісті.

Ақ көбелек болса қайтадан гүлзарға барып, гүлден-гүлге қонып,тағы да шырын сора бастады.

Т. Жексенбай

Гүлдер таласы

(ертегі)

Бағзы ерте заманда өсімдіктер патшалығында Қызғалдақ, Раушан гүлі,Бақытгүлі өмір сүріп жатады. Күндердің бір күнінде үшеуінің арасында «Қайсымыз жаз мезгілінде гүлдеуге лайықпыз?» - деген талас туады.Сонда шыдамсыздау Қызғалдақ бәрінен бұрын:

- Мен гүлдеймін жазда, - дейді.

Осы кезде тікенектері тікірейіп, жан-жағына тәкәппарлана қарағанРаушан гүлі:

- Жоқ, жазда мен гүлдеуім керек! Менің өте жақсы жұпар иісім бар, -дейді.

Сабыр сақтап тұрған, шыдамды Бақытгүлі ең соңында баяу үнмен:

- Менің де жаз мезгілінде гүлдегім келеді, - деп өтінеді.

Бәрін сырттай бақылып тұрған, көп жыл жасаған Шырша былай дейді:

- Табиғаттың әр мезгілі өзінше ерекше сондықтан сендер былайістеңдер! – деп ақылын айтады.

- Қызғалдақ, сен суыққа төзімдісің. Сол себепті көктем мезгіліндегүлдеуің керек.

- Ал сен Раушан гүлі, жаздың аптап ыстығына төзе білесің. Сағаншыдамдылық танытып, қапырық күн астында жаздай гүлдеуіңе тура келеді.

- Бақытгүлі, саған сабырлы қалпыңнан айнымай, күз басталғаннан қар түскенге дейін гүлдеген жарасады. Өзге гүлдің бәрі қурап, жер бетінен жоғалғанда сен ғана өз сұлулығыңмен жұрттың көзін тамсандырып, мейірім нұрын шашып тұратын боласың! – дейді.

- Ал мен сендермен таласпай-ақ, жыл он екі ай жасыл қалпымда тұра берейін, - деп Шырша өзіне келгенде табиғат сыйын көбірек алады.

- Содан бері көктем шыға даланы Қызғалдпқ басып, бірақ сәл өкпесі бар болғандықтан аз уақыт гүлдеп жоғалып кететін көрінеді.

- Ал, Раушан гүлі күн нұрына малынып, ала жаздай ұзақ гүлдеп тұратын болыпты. Бақытгүлі болса гүлдеу мезгілін көп күтіп, күздің алғашқы күнінен қар жауғанға дейін гүлдеп, басқа гүлдерді жоқтатпай тұрады екен.

- Өзінің тапқырлығына риза болған Шырша, көктемде Қызғалдақтың әдемілігіне сүйсініп, жаз бойы Раушанның хош иісінен қуат алып, күздей әр түсті Бақытгүлінің көркіне қызығып, қысы-жазы жасыл түсті болып ғұмыр кешеді екен.

Г. Құлжабаева

Жалқау қыз

(башқұрт ертегісі)

Баяғыда әжесі мен оның немере қызы болыпты. Әжесінің қартайғаны сонша, ештеңе істей де алмапты. Ал немере қызы тіпті жалқау екен. Кемпір жылдан жылға қартайып, қажи беріпті. Көктемнен аман-есен шыққан соң ол: «Тамақ керек, жұрттың бәрі, әне, егін егіп жатыр, біздің де бірдеңе сепкеніміз жөн»,– деп ойлайды. Ол осы ойын немересіне айтады.

— Қажеті жоқ, әже, сен мүлдем қартайдың, күзде мүмкін о дүниелік боларсың, одан соң мені өз отбасына алатын бір мейірімді адамдар табылар. Бізге нанның не керегі бар? – дейді немересі.

Осылайша олар ештеңе де екпейді.

Күз келіп, жұрт алқаптағы егінін жинап алады. Кемпір өлмейді, немере қызды да бағып-қағуға алатын ешкім болмайды. Олар ашыға бастайды. Бірде көршісі келіп қалады да, әжесі мен немере қыздың жейтін ештеңесі жоқ екенін көріп:

— Келіп ең құрығанда кішкене болса да, тары алып кеткендеріңде ғой!

— дейді. Көрші кетіп қалған соң әжесі немересіне:

— Барып тары алып келсеңші! – дейді. Ал немересі оған:

— Алудың қажеті бар ма? Мүмкін оның тарысы жақсы емес шығар… –деп жауап қатады.

Қыс бойы кемпір мен немересі қатты ашығып, аштан өліп қала жаздайды. Көктем шығысымен немере қыз егістікке жұмысқа шығады.

— Жұмыс істеп қайтесің? – деп күледі көршілері. – Әжең сенің қартайды, төрінен көрі жуық. Ал сені тәрбиелейтін біреу табылар. Нан сендерге неге керек?

— Жоқ, болмайды, мен енді түсіндім. «Қыстың қамын жаз ойла»,– деп қариялар бекер айтпаған екен, – дейді немересі.

Орыс тілінен аударған Байбота Қошым-Ноғай.

Әтеш пен бұлбұл

Ерте, ерте, ертеде әтеш пен бұлбұл араларынан қыл өтпейтін тату дос болыпты. Ол кезде екеуінің дене тұрқы да ұқсас екен. Күндердің күнінде тау қойнауындағы ұяларының қасынан өтіп бара жатқан аспан перизаты әтеш пен бұлбұлдың:

- Біз әнші болсақ қандай жақсы болар еді? – деп армандап отырғандарын естіп қалыпты. Ол мұны естігеннен кейін олардың қасына келіп әнші болуды қаласа, үйретететіндігін айтыпты. Әтеш пен бұлбұл қуана келісіпті.

Сонымен олар әнші перизаттан өнер үйрене бастапты. Бұлбұл орнынан таң сәріде тұрып, өнерге жаттығумен айналысады екен де, әтеш ұйқышылдау болып, кеш тұрады екен. Оның үстіне ол өзінің қызыл айдарын мақтан көріп, өзін бұлбұлдан артық санап жүріпті. Екеуіне бір жыл өнер үйреткен әнші перизат оларға:

- Сендер көп өнер үйрендіңдер, ендігі мәселе, сол өнерлеріңді өздерің дамытуларың керек, үзбей жаттықсаңдар, өрелі өнерге ие боласыңдар, мен енді бір жылдан кейін келіп, екеуіңнен сынақ аламын, - депті де көзден ғайып болыпты.

Әтеш пен бұлбұл ақылдасып, екеуі екі тауда тұрып, жағы талғанша сайрайтын болыпты, тіпті бұлбұлдың үнін ормандағы аңдар мен құстар да қызыға тыңдайды екен, ал әтеш болса өзінің даусының зорлығына сеніп, күні бойы ұясына кіріп ұйықтаумен болыпты. Ол үнемі ұйықтағандықтан, бұғағы салақтап, семіре бастапты әрі құйрығы да ұяда үнемі жатқандықтан, қайырыла-қайырыла қайқая дөңгеленіпті. Сөйтіп, ол біржылдың өткенін де сезбей қалыпты. Уағдалы уақытта бұлбұл мен әтешті әнші перизат іздеп келіпті. Ұйықтап жатқан жерінен оятып алса да, әтешті әзер таныпты. Әтеш болса ерекше семіргендіктен, әуелгідей ұзаққа ұша алмайтын болыпты.

Әнші перизат бұлбұл мен әтешті қатар тұрғызып, жеке-жеке сынақ алыпты. Бұлбұл құйқылжыта сайрағанда, әтеш шаңына да ілесе алмай қалыпты. Бұлбұлдың соншама өнер үйренгеніне қайран қалумен бірге өзінің күні бойы ұйқымен болғанын ойлап, қатты ұялыпты. Ол іштей ұйқысын азайтуға ант етіпті, әрі содан бастап әр күні ертемен тұрып, өзініңзор дауысы арқылы басқаларды оятып, ізгілікті іс істеу байламына келіпті. Сөйтіп өз кінәсін мойнына алуды ойлапты.

Сол күннен бастап әтеш ұша алмайтын болып қалыпты да, оның есесіне таңнан тұрып шақыратын болыпты. Ал бұлбұл өзінің өнерін қанағат тұтпай, күні бүгінге дейін жаттығады екен.

Ж. Жәкен

ҚИМЫЛДЫ ОЙЫНДАР КАРТОТЕКАСЫ

Қоян мен қасқыр ***(Тәрбиеші балалармен бірге)***

Санамақ бойынша қасқыр мен лақты сайлап ортаға шығарады. Қалған балалар қойшылар болады. Қойшылар бір-бірінің қолын ұстап шеңбер болып

айналып жүреді. Шеңбердің ортасында лақ жайылып жүреді. Шеңбердің сыртындағы қасқыр ортадағы лақты жеуге ұмтылып жүреді. Егер қасқыр лақты шеңбердің ішінде ұстап алса ойын жалғасады.

Тырналар-тырналар

(Балалар тырналарға ұқсап тізіліп тұрады)

Ойынды жүргізуші «Тырналар-тырналар, қане тізіліп тұрыңдар» деп бастайды. Барлық ойыншылар тізіліп тұрады. «Тырналар-тырналар, енді қане жіп болыңдар» дейді. Балалар жіпке ұқсап тізіліп тұра қалады. Тәрбиеші «Тырналар-тырналар жылан сияқты болыңдар» дегенде балалар жыланға ұқсап, ирелек-ирелек болып тура қалады. Жаттығулар жас ерекшеліктеріне байланысты шапшаңдықпен өткізіледі. Егер ойыншылар ойыннан қателесіп кетсе, ойынды қайтадан бастайды.

Тышқандар мен мысық.

Балалар — тышқандар.

Балалар - тышқандар өз індерінде отырады (бөлменің қабырғасын жағалай, немесе алаңның жан-жағына қойылған орындықтарға). Алаңның бір бұрышында мысық отыр. Мысықтың рөлін тәрбиеші атқарады. Мысық ұйықтап кеткенде тышкандар бөлмеде жүгіреді. Бірақ мысық оянады, керіліп-созылады, мияулайды және тышқандарды ұстай бастайды. Тышқандар тез қашып кетеді және індеріне тығылып (орындықтағы өз орындарына отырады) қалады. Барлық тышқандар індеріне қайтып келген соң мысық қайта ұйқыға кіріседі. Ойын 5-6 рет қайталанады.

Шыбыққа қалпақ кигізу

Балалар тәрбиешінің көмегімен екі топқа бөлініп тұрады. Әр топ баласы белгілі қашықтықта тұрған шыбыққа, кезегімен қалпақты лақтырып кигізеді... Балалар бір бағытты бағыттай білуге үйренеді.

Өз түсіңді тап.

Тәрбиеші балаларға 3-4 түсті кішкене жалаушаларды таратып береді: қызыл, көк, сары, жасыл. Түсі бірдей жалаушасы бар балалар, жалаушаның түсімен алдын ала белгіленген бөлменін әр бұрышына жиналады. Тәрбиешінің «Ойнап келіңдер!» деген белгісі бойынша балалар алаңның (бөлменің) әр жағына тарап кетеді. Тәрбиеші «Өз түсіңді тап!» деген кезде балалар өз түстері бар жалаушаның қасына жиналады. Тәрбиеші қай топ бұрын жиналғанын белгілейді. Сонан соң, ойын қайталанада. (5-6 рет)

Ақ доп, қызыл доп

Балалар шеңбер болып тұрады. Тәрбиеші түрлі түсті доптарды ортаға көптеп үйіп қояды, Тәрбиеші ақ доп дегенде, қай бала ақ допты, бірінші болып ұстаса, сол бала жеңіскс жетеді. Қай бала доптарды түсіне қарай ажырата отырып, көп жинаса сол жеңіске жетеді. Балалар тәрбиешінің дыбыс беруінің көмегімен ойынды бастайды.

Поезд

Балалар колонаға бір-бірден тұрады (бір-бірімен қолдаспай), Біріншісі паровоз, ал қалғандары - вагондар. Тәрбиеші гудок береді де, поезд алға жылжи бастайды, ең әуелі баяу, кейін жылдам, жылдамырақ және ең соңында балалар жүгіреді. «Поезд станцияға жакывдап келеді» - дейді тәрбиеші. Балалар жүрісті бірте-бірте баяулатады да, поезд тоқтайды. Балалар серуендеуге шығады. Олар жан-жаққа тарап, гүлдср, жеміс, саңырауқұлақтар тереді. Гудокты ести сала олар қайтадан колоннаға тұрады да, поездің қозғалысы жаңадан басталады. Ойын 4-5 рет қайталады.

«Допты дәлдеп лақтыр»

Балалар екі топка бөлінеді. Екі топтан екі бала шығады. Екі баланың қолына екі доп беріледі, 4-5 м қашықтықта белгіленген орынға (дөңгелекке) лактырады. Осылай әр топтың балалары допты лақтырып шығады да, қай топтың балалары дөңгелекке көп тигізсе сол топ жеңіске жетеді.

«Күміс алу»

Тәрбиеші жерге тиын теңгелерді шашып тастайды. Балалар екі топқа бөлінеді. Күміс атауға топтың екі баласының қолына кішкентай екі қапшық беріледі. Ойын тәрбиешінің белгісі бойынша басталады. Қай топтың баласы жылдам, көп жинап келсе сол топ жеңіске жетеді.

«Не жедің, тауып айт»

Дәм сезу анализаторы арқылы шешімін табу.Көз жұмып ауызға салған затты шайнап не екенін анықтау.Тәрбиеші әр түрлі дәмдегі көкөністер мен жемістерді алу. Оларды жуу. Тазалағаннан кейін ұсақ бөлшектерге бөлу. Салыстыруға балалардың үстелдеріне қою.Тәрбиеші көкөністермен жемістерді бір балаға дәмін таттырып көзін жұмғызып «жақсылап шайнап қандай жеміс көкөніс екенін тауып айт». Балалар орындағаннан кейін тәрбиеші жемістермен сый көрсетеді.

«Торғайлар мен автомобиль»

Бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады.
Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, шапшандыққа үйрету.

Құстардың ұшып келуі

Балалар екі топқа бөлінеді. Бірінші топ қарлығаштар, екіншісі торғайлар. Тәрбиеші қарлығаштар ұшып келді дегенде қарлығаш тобындағы балалар алаңға құстар секілді қолдарын жайып ұшып келеді. Торғайлар ұшып келді дегенде торғайлар тобындағы балалар ұшып келеді.

Сақина жасыру

Ойынды өткізуші және сақина жасырушы бала белгіленеді. Қалған ойыншылар жерге отырып тізілерінің үстіне алақандарын жаяды. Бастаушы жабулы қолын әрбір ойыншының алақанына салысымен,ол бала алақанын жаба қояды.Бастаушы бір баланың алақанына сақина салысымен, ойыншылардың біреуінен-«Сақина кімде»-деп сұрайды. Ол сақинаның кімде екенін білсе сол баламен орнын ауыстырады. Ал білмесе ол өз өнерін көрсетеді. Ойын басқарушы ойынды осылай жалғастыра береді.

Қуыр-қуыр қуырмаш.

Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де,сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға:
-ортанғы саусағымды тапшы,-дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да,міне,-деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса,ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.
1. Бас бармақтан бастап шынаққа дейін саусақтардың атын бір түгел атап бередуі.:басбармақ,балан үйрек,ортан терек, шылдыр шүмек, кішкентай бөбек.Бес саусағын түгел жұмады.Тағы да бас бармағыннан бастап,былай деп 5 с аусақты түгел жазады.

Сен тұр қойыңа бар.
Сен тұр түйеңе бар
Сен тұр жылқыңа бар
Сен тұр сиырыңа бар
Сен кішкентай әлі жас екенсің
Қазанның қаспағын қырып же де,жыламай отыра тұр.
Енді осы шынашақтың өзі алақан шұңқырына бүгіп тұқырта ұстайды да:
Қуыр-қуыр ,қуырмаш
Балапанға бидай шаш
Әжең келсе есік аш

Қасқыр келсе мықтап бас
Шынашақты шыр айналдырып,баланың алақанын қытықтайды.Осыларды істеп бола беріп:
Мына жерде қой бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде жылқы бар
Мына жерде түлкі бар
- деп баланың білегінен қолтығына дейін түртіп ең соңында мына жерде күлкі бар –деп сәл ғана қытық-қытық! Қытықтайды